

Programmabegroting 2026

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2026	2
Inhoudsopgave	4
Aanbieding programmabegroting	6
Financieel perspectief en prioriteiten	8
Ontwikkelingen financieel perspectief van begroting 2025 naar begroting 2026	8
Prioriteiten begroting 2026-2029	10
Vervangingsinvesteringen 2026 en O&O	16
1. Inwoners, Organisatie en Bestuur	18
2. Jongeren en Onderwijs	26
3. Samen zorgen	31
4. Cultuur en Sport	35
5. Ondernemen en Werk	40
6. Wonen, Recreëren en Veiligheid	46
7. Wijken	51
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	58
Paragrafen	61
1. Paragraaf lokale heffingen	61
2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	67
3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	76
4. Paragraaf financiering	82
5. Paragraaf verbonden partijen	87
6. Paragraaf grondbeleid	94
7. Paragraaf bedrijfsvoering	101
8. Paragraaf openbaarheid	103
Financiële begroting	104
Overzicht baten en lasten	104
Meerjarig overzicht baten en lasten	106
Balans	108
EMU-Saldo	110
Overzicht incidentele middelen per programma	110
Product per programma	113
Overzicht per taakveld	117
Reserves en voorzieningen	121

Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen	124
Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves	127
Meerjarig overzicht weerstandsvermogen	127
Meerjarige ontwikkeling algemene uitkering.....	129
Overzicht overhead.....	130
Demografische ontwikkeling/ statistische gegevens	131
Ondertekening begroting	132

Aanbieding programmabegroting

Aanbieding programmabegroting

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de programmabegroting 2026. Dit is een begroting voor een verkiezingsjaar. Normaal zou dit een beleidsarme begroting zijn. Toch gebeurt er veel. In deze brief zetten wij de belangrijkste ontwikkelingen op een rij.

Er staan grote ontwikkelingen op stapel

Wij zijn er voor inwoners, organisaties en bedrijven. Daarom staat goede dienstverlening hoog op de agenda. We investeren in dat kader de komende tijd veel in digitalisering en informatisering. Denk aan kunstmatige intelligentie, data gedreven werken en digitale veiligheid. Tegelijk houden we rekening met inwoners die (nog) niet digitaal vaardig zijn.

Ook woningbouw krijgt veel aandacht. We bouwen nieuwe woningen en onderzoeken hoe we in de toekomst voldoende passende woningen kunnen realiseren. Het position paper, met als eerste uitwerking de bestuursopdracht over de spoorzones vanuit de gedachte van kwalitatieve groei, is de eerste stap daarin. Ook bedrijventerreinen horen bij dit traject.

Verder bereiden we de bouw van de nieuwe Waardenborch voor. Ook ontwikkelingen rond de sportaccommodaties werken we verder uit op basis van het onderzoek van een extern adviesbureau. De uitvoering van het masterplan Oosterhof vordert. Voor recreatie en toerisme werken we aan beschermen, bevorderen, benutten en faciliteren.

Daarnaast staan er maatregelen rond mobiliteit, duurzaamheid en klimaatadaptatie op het programma.

We willen veel doen, factoren als tekort aan personeel, stikstof en netcongestie kunnen voor vertraging zorgen. Deze problemen spelen zowel bij onze organisatie als bij aannemers.

Het financieel perspectief is sterk verbeterd

Onze gemeente staat er financieel goed voor. We hebben stevige reserves in relatie tot onze risico's en een gezond structureel en incidenteel perspectief. In juli leek er door aangenomen amendementen weinig structureel perspectief over te blijven. Inmiddels is dit flink verbeterd, vooral door renteontwikkelingen en loon- en prijscompensatie. In het onderdeel 'Ontwikkelingen financieel perspectief van begroting 2025 naar begroting 2026' worden deze mutaties verder toegelicht.

Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2025 verschenen met de nieuwste informatie voor de algemene uitkering gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk.

Het financieel effect van deze circulaire is voor onze gemeente per saldo nagenoeg nihil. Binnen de jaren is wel sprake van een lichte verschuiving. Dit effect wordt op een later tijdstip verwerkt en is niet meegenomen in de voorliggende begroting.

In het perspectief is zichtbaar dat het 'ravijnjaar' 2026 verschoven is naar 2028. Wij komen daardoor niet in de rode cijfers. Dat geeft ons ruimte om verder te werken aan onze plannen.

We werken aan een nieuwe strategische agenda

Volgens afspraak met het presidium komt er een nieuwe strategische visie. Omdat 2026 een verkiezingsjaar is, volgt ook een nieuw coalitie- of raadsakkoord. Daarin staan de lijnen voor de lange en middellange termijn.

Deze lijnen werken we uit in de P&C-cyclus. In 2026 maken we geen kadernota. Het coalitie- of raadsakkoord verwerken we rechtstreeks in de programmabegroting 2027. Uw raad gaat hierbij over het 'wat', het college over het 'hoe'.

Tot slot

De situatie in Den Haag is onzeker. Er moet opnieuw een kabinet worden gevormd. Dat leidt tot stilstand bij landelijke programma's, vooral bij gevoelige thema's. Gemeenten merken dat direct. Uitstel van beslissingen en financiering belemmert woningbouw, jeugdzorg, energietransitie en armoedebestrijding. Ook dossiers als stikstof en asielopvang zijn onzeker.

Gemeenten zijn sterk afhankelijk van landelijke middelen. Uitstel van afspraken, bijvoorbeeld over jeugdzorg, maakt begrotingsplanning lastig. Ondanks deze onzekerheden gaan wij samen met u als kadersteller, ook in 2026 verder met het voortvarend besturen van onze mooie gemeente.

Het college van burgemeester en wethouders

Financieel perspectief en prioriteiten

Ontwikkelingen financieel perspectief van begroting 2025 naar begroting 2026

Inleiding

Inleiding

Conform bestendige gedragslijn is bij de samenstelling van programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 met het volgende rekening gehouden.

Omschrijving	Grondslag	Toelichting
Raadsbesluiten	Tot en met voorjaarsnota 2025	bestendige gedragslijn
Algemene uitkering Gemeentefonds	Meicirculaire 2025	Voorschrift provincie
Loonaanpassing	CAO gemeenten 2025-2027	
Prijsinflatie	2,5%	OESO en CBS
Stijging opbrengsten grondexploitatie	0,0% bedrijventerreinen en 1,0% woningbouw	Exploitatieberekeningen
Renteomslagpercentage	1,0%	
Areaaluitbreiding	€ 32.500	Volgens opgave
Woningen per 1 januari 2026	16.377	Nieuwe methode via BAG
Inwoners per 1 januari 2026	39.217	Opgave Burgerzaken

Financieel perspectief

Het financieel perspectief is gebaseerd op het beleid zoals vastgesteld in de programmabegroting 2025-2028. Daarnaast is rekening gehouden met de gegevens uit de Voorjaarsnota 2025 en de Meicirculaire 2025. Verder zijn ramingen zoals gebruikelijk zo reëel mogelijk opgesteld.

In de volgende tabellen laten wij het verloop van het structurele en incidentele perspectief zien van de programmabegroting 2025 tot de conceptbegroting 2026. De belangrijkste afwijkingen hebben wij kort voor u toegelicht. Wij maken u erop attent dat de bedragen cumulatief zijn weergegeven.

Structureel perspectief

(bedragen x € 1.000)

STRUCTUREEL	2026	2027	2028	2029
perspectief actueel begroting 2025	213	300	163	163
Functiehuis	71-	98-	125-	125-
Uitbreiding griffie (raadsbesluit)	45-	45-	45-	45-
Armoedeval (besluit college)	44-	44-	44-	44-
Samen Twente, nacompensatie inflatie en uitkomst kerntakendiscussie	180-	180-	180-	180-
Bijstellingen onderhoudsbudgetten zwembad	195-	195-	195-	195-
Tarieven zwembad minder verhoogd dan bedrijfsplan	103-	103-	103-	103-
O&O bijstellingen ramingen	328	328	328	328
Scherper ramen cq. verkleinen rekeningsaldo	550	550	710	710
Keuzes nieuw beleid college (scans)	297-	519-	573-	593-
Voorjaarsnota Rijssen-Holten 2025	27-	27-	27-	27-
Voorjaarsnota rijk (algemene uitkering)	3.196	2.829	841	802
Diverse	235-	275-	249-	214-
perspectief voor Kadernota 2026-2029	3.090	2.521	501	477
1. Amendementen raad Kadernota	10-	10-	190-	355-
2. Gemeentefonds	475	311	412-	142
3. Later afschrijven geplande investeringen	196	-	-	-
4. Lonen en prijzen	560	360	360	360
5. Rente	303	303	303	303
6. Overige	26	2-	50-	8
begroting 2026	4.640	3.483	512	935
incidentele lasten conform overzicht incidentele middelen	7.003-	1.392-	115-	45-
jaarsaldi structureel en incidenteel samen	2.363-	2.091	397	890

Toelichting verschillen structureel perspectief

1. Bij de behandeling van de Kadernota 2026-2029 heeft de raad een aantal amendementen vastgesteld. Het betreft extra middelen voor de digitale strategie en mobiliteit. Voor het verhaal van Rijssen-Holten zijn geen structurele middelen zoals voorgesteld opgenomen, maar een eenmalig budget.
2. Bij de Kadernota is een inschatting gemaakt van de effecten van de Voorjaarsnota van het Rijk voor onze gemeente. De uitwerking van de Meicirculaire van het gemeentefonds is nog iets positiever.
3. Diverse investeringen zijn later gereed of in gebruik dan voorzien. Er wordt rekening gehouden met een jaar later starten met afschrijven.
4. Bij de Kadernota 2026-2029 is rekening gehouden met loon- en prijsaanpassingen. Een deel van de prijsaanpassingen doet zich pas in 2027 voor. Daarnaast was rekening gehouden met een grotere prijsaanpassing dan uiteindelijk nodig, onder meer bij verbonden partijen. Het effect van de nieuwe CAO valt verder wat voordeliger uit omdat een deel van de kosten terug komt via tarieven.
5. Een betere reservepositie en een lagere boekwaarde voor grondexploitaties door verkopen betekent dat er minder leningen aangetrokken hoeven te worden dan voorzien met lagere rentelasten tot gevolg.
6. Diverse kleinere bijstellingen leiden tot beperkte verschillen.

De begrotingsvoorschriften schrijven voor dat we naast het structurele perspectief ook inzichtelijk maken hoe het totale begrotingssaldo van zowel structurele als incidentele baten en lasten samen uitpakt. Daarvoor hebben wij de laatste regels toegevoegd. In het overzicht incidentele middelen vindt u de onderbouwing van de incidentele bedragen in de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Incidenteel perspectief

(bedragen x € 1.000)

INCIDENTEEL	2026	2027	2028	2029
perspectief begroting 2025	468	413	688	688
Keuzes nieuw beleid college (scans)	2.835-	3.535-	3.535-	3.535-
Diverse	132-	132-	132-	172-
Thuis nabij onderwijs	130-	260-	260-	260-
Structurele doorwerkingen	3.217	5.438	5.776	6.253
perspectief voor Kadernota 2026-2029	588	1.924	2.537	2.974
1. Amendementen raad Kadernota	413	450	335	320
2. Gemeentefonds	250-	460-	620-	620-
6. Overige	2.887	2.853	2.901	2.911
7. Structurele doorwerkingen	1.550	2.512	2.523	2.981
begroting 2026	5.188	7.279	7.676	8.566

Toelichting verschillen incidenteel perspectief

1. Bij de behandeling van de Kadernota 2026-2029 heeft de raad een aantal amendementen vastgesteld. Het betreft extra middelen voor de digitale strategie, mobiliteit en jeugdledensubsidies. Voor het verhaal van Rijssen-Holten zijn geen structurele middelen zoals voorgesteld opgenomen, maar een eenmalig budget. Voor de burcht van de Waerdenborch is een lager budget opgenomen.
2. In de vorige meerjarenraming werd nog rekening gehouden met eenmalige bedragen uit de algemene uitkering gemeentefonds. Dit wordt nu meerjarig structureel verwerkt, mede op advies van onze toezichthouder. De eenmalige effecten vervallen daarmee.
6. Dit betreft enkele kleinere aanpassingen en een overboeking van de reserve ontheemden naar de reserve incidenteel perspectief. Verder was de reserve vorig jaar door een administratieve fout te hoog voorgesteld. Dit is nu gecorrigeerd.
7. Aanpassingen in het structurele perspectief werken door in het incidentele perspectief.

Prioriteiten begroting 2026-2029

Prioriteiten begroting 2026-2029

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Investering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
1.	Inwoners, Organisatie en Bestuur									
<i>Informatiebeveiliging</i>										
Risicoanalyse diverse applicaties	Begroting 2023						10			
<i>ICT ontwikkelingen</i>										
Datagedreven sturing	Begroting 2024		10							
Toekomstgerichte informatisering	Voorstel college begroting 2026		200	200			500	400		
Versnellen digitale strategie	Amendement Kadernota 2026-2029		110				38	37		
<i>Verhaal van Rijssen-Holten</i>										
Doorontwikkeling van TRH naar PRH.	Amendement Kadernota 2026-2029						100			
Verhogen toeristenbelasting	Voorstel college begroting 2026		-100							
<i>Personeel</i>										
Verbeteren en behouden taalniveau medewerkers	Begroting 2024						10	10		
Formatievoorstellen	Begroting 2025						150			
Uitbreiding formatie BOA	Motie kadernota 2024-2027						36			
Uitbreiding formatie BOA	Voorstel college begroting 2026			34						
<i>Verduurzamen gemeentelijke gebouwen</i>										
Maatregelen	Voorstel college begroting 2026			-15			2.000			
Dumava subsidie	Voorstel college begroting 2026						-600			
<i>Hybride werken</i>										
Aanpassingen gemeentehuis	Begroting 2023	1.000		84			800			
<i>Werkgeversschap</i>										
Versterken werkgevers profilering	Voorstel college begroting 2026						50	50		
Totaal programma 1		0	220	303	0	0	3.094	497	0	0

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029

2.	Jongeren en onderwijs									
<i>Onderwijshuisvesting</i>										
	Nieuwbouw/verbouw De Waerdenborch	Begroting 2023	400							
	Nieuwbouw/verbouw De Waerdenborch	Begroting 2025	-400		492					
	Uitbreiding Holterenk	Begroting 2025		58						
	Uitbreiding Haarschool Holten	Begroting 2025			35			100		
	Aanpassingen Fruytierschool t.b.v. thuisnabij onderwijs	Begroting 2025	-150							
<i>Binnensportaccommodaties</i>										
	Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2024		220				250		
	Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2025			240					
<i>Buurt-kindcentrum Plan Zuid</i>										
	Buurt-kindcentrum realiseren	Begroting 2023						48		
Totaal programma 2			1.850	-150	278	767	0	48	350	0

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029

3.	Samen Zorgen									
<i>Laaggeletterdheid</i>										
	Implementatie uitvoeringsplan	Begroting 2023						75		
Totaal programma 3			0	0	0	0	0	75	0	0

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029

4.	Cultuur en Sport												
<i>Cultuur</i>													
	Uitvoering nieuw erfgoedbeleid	Begroting 2024		10									
	Cultuurcoach	Begroting 2025											
<i>Zwembad De Koerbelt</i>													
	Peuterbad buiten	Voorstel college begroting 2026	650		39	23							
<i>Jeugdedensubsidie</i>													
	Continuering huidige regeling	Amendement Kadernota 2026-2029							25				
<i>Erfgoed</i>													
	Restauratie volière Parkgebouw	Begroting 2025							50				
<i>Masterplan De Oosterhof</i>													
	Padennetwerk herstellen Park de Eschhorst en aanleggen op de paardenweide	Begroting 2023							107				
	Herinrichten Oosterhofweg (Parkstraat tot Albertsdijk)	Begroting 2023							107				
	Herinrichten Park de Eschhorst, hospice en de paardenweide	Begroting 2024	430	22									
	Verbeteren toegankelijkheid landgoed	Begroting 2025	60		3				70				
Totaal programma 4			650	32	42	23	0	359	0	0	0	0	0

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029

5.	Ondernemen en Werk												
<i>Kwalitatieve groei werklocaties</i>													
	uitvoeringsprogramma	Voorstel college begroting 2026						100					
<i>Energiearmoede</i>													
	Structureel verlagen energielasten inwoners en verruimen toepassing bijzondere bijstand	Begroting 2023						1.250					

Totaal programma 5			0	0	0	0	0	1.350	0	0	0
--------------------	--	--	---	---	---	---	---	-------	---	---	---

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029

6.	Wonen, Recreëren en Veiligheid										
Landelijk gebied											
	Diverse maatregelen en initiatieven	Begroting 2024						60	60		
Bouwdossiers											
	Digitaliseren bouwdossiers	Begroting 2023						100			
Woningbouw											
	Versnellen en verkennen	Begroting 2025						84			
	Stimuleren en faciliteren van innovatieve woonvormen	Begroting 2023						25			
Recreatie en toerisme											
	Renovatie asfalt fietspaden Holterberg	Begroting 2024	300	15							
	Kwaliteitimpuls routenetwerken	Begroting 2024	120		16						
	Diverse maatregelen en budgetten	Voorstel College begroting 2026		62	50	25	25	750			
	Diverse maatregelen en budgetten	Amendement Kadernota 2026-2029						-500			
	Verhogen van de toeristenbelasting	Voorstel College begroting 2026			-100	-100	-100				
Totaal programma 6			420	77	-34	-75	-75	519	60	0	0

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029

7.	Wijken										
Duurzaamheid											
	Verduurzamen wagen- en machinepark	Begroting 2024		20	20						
	Energieleningen (Svn)	Begroting 2024	1.000	10							
	Energieleningen (Svn)	Voorstel college begroting 2026	3.000		19	19	19				

Energieleningen (Svn), vergoeding deelnemers	Begroting 2024		-20										
Uitvoeringsbudget	Voorstel college begroting 2026								175	175	175	175	
Dekking uit reserve energiearmoede	Voorstel college begroting 2026								-175	-175	-175	-175	
<i>Klimaatadaptie</i>													
Subsidie voor groen- en watermaatregelen	Voorstel college begroting 2026								35	35			
Uitvoeringsbudget	Begroting 2025								100				
<i>Reconstructie weginrichting</i>													
Aanvullende onderhoudsmiddelen voor openbaar profiel bij rioolvervanging	Begroting 2023								250				
Laatste deel zuid oostelijke fietsring / reconstructie Pelmolenweg	Begroting 2024	505	22										
Wegreconstructies plan Zuid	Voorstel college begroting 2026	1.300				25	40						
Reconstructie Opbroekweg	Voorstel college begroting 2026	390				20							
<i>Mobiliteit</i>													
Verkeersveiligheidsmaatregelen (co-financiering met Rijk)	Begroting 2023								80				
Uitvoeringsplan	Begroting 2025	2.300	80	80					500				
Uitvoeringsplan	Voorstel college begroting 2026									215			
Uitvoeringsplan	Amendement Kadernota 2026-2029					180	165				115	15	
Totaal programma 7		8.495	112	119	244	224			965	250	115	15	

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029

15.	Algemene dekkingsmiddelen												
<i>Stelposten</i>													
	Stelpost voor nieuw beleid	Meerjarenraming			100	100	100						
Totaal programma 15		0	0	100	100	100		0	0	0	0	0	

Totaal nieuwe wensen 2026-2029		12.160	291	808	1.059	249		6.410	1.157	115	15		
---------------------------------------	--	---------------	------------	------------	--------------	------------	--	--------------	--------------	------------	-----------	--	--

Waarvan voorstellen college begroting 2026			5.340	162	227	12	-16	2.835	700	0	0
--	--	--	-------	-----	-----	----	-----	-------	-----	---	---

Vervangingsinvesteringen 2026 en O&O

Vervangingsinvesteringen 2026 en O&O

Vervangingsinvesteringen 2026 en O&O

In de begroting 2026 zijn kredieten geraamd voor vervangingsinvesteringen en O&O.

In onderstaande overzicht staan de geraamde kredieten en de bijbehorende lasten.

		Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
				2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
1.	Inwoners, Organisatie en Bestuur										
ICT ontwikkelingen											
	GIS	O&O 2024						50			
	BAG/BGT	O&O 2024						42			
	Beveiligen van informatie	O&O 2024		15							
	Makelaar Suite berichtenverwerking naar de Cloud	O&O 2026		26				42			
	Woondeal	O&O 2026		55							
Totaal programma 1				96				134			

		Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
				2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
7.	Wijken										
Voertuigen											
	Vervangen Pick-Up	Vervangingsinvesteringen 2026	75		9						
	Vervangen Pick-Up	Vervangingsinvesteringen 2026	75		9						
	Vervanging Houtversnipperaar	Vervangingsinvesteringen 2026	153		15						
	Dekking verduurzaming wagenpark	Begroting 2024			-15						
Totaal programma 7			303		18						

1. Inwoners, Organisatie en Bestuur

Coalitieakkoord 2022-2026

Rijssen-Holten heeft een krachtige samenleving, een stabiel bestuur en een gedreven organisatie. In een tijd met veel uitdagingen, weten we dat we kunnen bouwen op dit sterke fundament. Als bestuur staan we naast inwoners en maatschappelijke partners in plaats van tegenover elkaar. Samen werken we aan de uitdagingen waar we voor staan en willen we het welzijn in Rijssen-Holten verhogen.

Dienstbare overheid

We zijn als gemeente dienstbaar aan onze samenleving. De uitdagingen van deze tijd zijn opgaves van de hele samenleving, niet enkel van ons als gemeente. We hebben dan ook actief aandacht voor de rol die wij als gemeente hebben of willen bij bepaalde opgaves en wat de rol is van inwoners, partners en ondernemers.

Inwoners doen mee

Afgelopen jaren hebben veel mooie initiatieven Rijssen-Holten mooier, schoner, veiliger, duurzamer, groener en prettiger gemaakt. Dit willen wij aanmoedigen en onze inwoners uitdagen. We ontwikkelen een strategie waarin duidelijk wordt hoe we als gemeente met deze initiatieven omgaan. Hierin staat wanneer inwoners kunnen meepraten, meedenken of meebeslissen bij het opstellen van beleid of uitwerken van plannen.

Dienstverlening

Onze medewerkers zijn allemaal dienstverleners. We hebben oog voor de mens achter de inwoner en gaan proactief en integraal aan de slag voor het juiste antwoord. We sturen actief op digitale dienstverlening waarbij inwoners snel en makkelijk eenvoudige aanvragen doorlopen. Voor andere verzoeken of ideeën denken we juist mee met de inwoner en zoeken we samen naar de beste oplossing. Naast de digitale ingang blijft de fysieke ingang altijd een mogelijkheid.

De inwoner centraal

‘Paarse krokodillen’ willen we niet in Rijssen-Holten. We willen voorkomen dat inwoners en bedrijven verdwalen in de bureaucratie van de overheid. Dat doen we door te werken met zo simpel mogelijke regels en procedures en altijd oog te blijven houden voor de mens achter de vraag. Regels en procedures zijn nodig en bieden houvast, maar mogen nooit een doel op zich worden in onze dienstverlening. Juridisch geoorloofd is niet altijd hetzelfde als moreel verantwoord. Daarom werken we met hardheidsclausules in onze gemeentelijke regelingen. We werken waar mogelijk met meerjarenafspraken om aanvragen zo gemakkelijk mogelijk te maken voor de samenleving.

Regionale samenwerking

We doen lokaal wat kan en werken regionaal samen. Samenwerking is geen doel op zich, maar een middel om onze doelen te bereiken. We werken regionaal slim samen als dit leidt tot betere oplossingen op het gebied van onder andere bereikbaarheid, duurzaamheid, werkgelegenheid, gezondheidszorg, recreatie en woningbouw. In de regio werken we daarnaast samen in de investeringsprogramma’s van Twente Board.

Digitalisering en werken met data

Steeds meer gaat tegenwoordig digitaal. De inwoner mag erop vertrouwen dat dit goed en veilig geregeld is. We zetten daarom in op de veiligheid van onze informatie en systemen. Daarnaast hebben we steeds meer lokale en open data beschikbaar die we willen gebruiken bij het opstellen van nieuw beleid, voor het experimenteren met een wijkgerichte aanpak en die we benutten om het effect van onze inzet te meten. Hierbij richten we ons niet alleen op meetbare effecten. We betrekken ook kwalitatieve informatie van partners en inwoners bij de vraag of we onze maatschappelijke opgaves bereikt hebben.

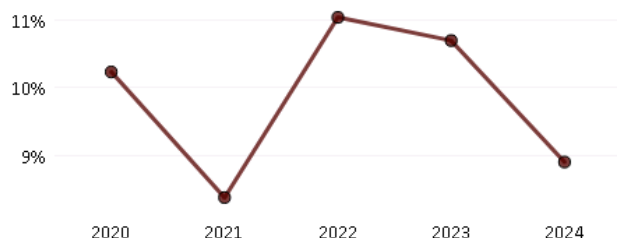
Thema financiën uit Coalitieakkoord 2022-2026

Rijssen-Holten staat bekend als een financieel gezonde gemeente en dat willen we graag zo houden. Er ligt een coalitieakkoord met ambitie, maar we zijn ons bewust van de onzekerheden in het financieel perspectief. De lasten voor onze inwoners moeten passen bij het voorzieningenniveau. Mocht het nodig zijn, dan maken we inhoudelijk keuzes over wat we wel en niet doen.

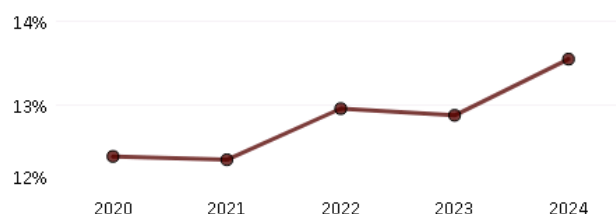
We zorgen voor een structureel sluitende jaar- en meerjarenbegroting. Daarnaast gaan we op zoek naar incidentele investeringen die de structurele kosten kunnen verlagen of die structurele baten opleveren. We streven naar lage lasten voor onze inwoners, maar dit is geen doel op zich. De lasten moeten altijd worden gezien in relatie tot het niveau van de voorzieningen en investeringen in het maatschappelijk belang. Dit kan betekenen dat de lasten moeten stijgen om ambities te behalen of dat we keuzes moeten maken over wat we wel of niet doen als de financiën komende jaren minimaal zijn. Onze gemeente koopt daarnaast duurzaam, bij voorkeur circulair en waar mogelijk lokaal in.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

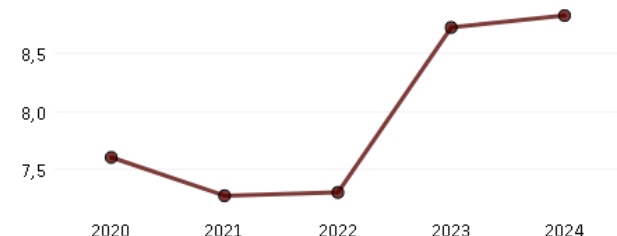
Externe inhuur in % loonsom

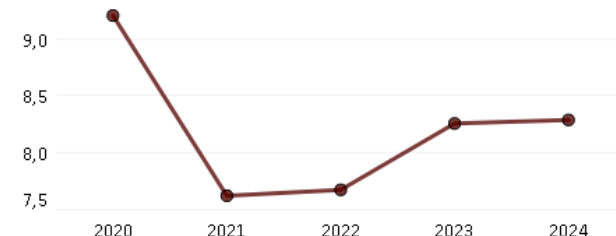
Overhead in % v.d. totale lasten

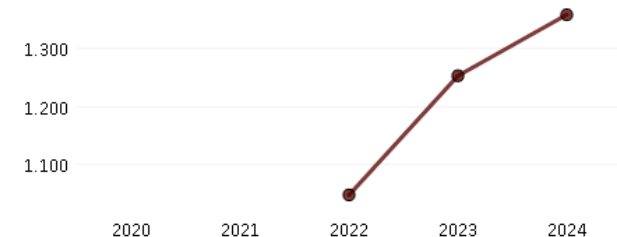
Bezetting per 1.000 inwoners in FTE

Formatie per 1.000 inwoners in FTE

Apparaatskosten per inwoner in (*€ 1)

Apparaatskosten per inwoner in (*€ 1)

2022	2023	2024
€ 1.045	€ 1.252	€ 1.358

Historie apparaatkosten voor 2022 is niet beschikbaar

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Toekomstgerichte informatisering

Omschrijving (toelichting)

Vanuit de digitale strategie werken we aan vijf ontwikkelsporen:

1. Digitale dienstverlening – toegankelijke, veilige en gebruiksvriendelijke digitale kanalen;
2. Digitale samenwerking – een toekomstbestendige werkomgeving met moderne samenwerkingstools;
3. Datagedreven werken – betere beleids- en sturingsinformatie door datagebruik te versterken;
4. Architectuur & infrastructuur – investeren in een veilige, flexibele en schaalbare digitale basis;
5. Innovatie & technologie – toepassing van o.a. AI, RPA en digital twins ter ondersteuning van processen en dienstverlening.

Deze aanpak vraagt een meerjarige investering. In deze begroting wordt een eerste investering geregeld, waarvan op voorhand duidelijk is dat deze niet volledig toereikend is. Een tweede investeringsmoment zal later noodzakelijk zijn om de strategie volledig uit te voeren. De raad heeft bij de vaststelling van de Kadernota 2026-2029 al extra budget beschikbaar gesteld (110.000 structureel voor digitale dienstverlening, informatiestromen, datakwaliteit, archivering en procesinrichting, en 37.500 incidenteel (voor 2026 en nogmaals voor 2027) voor het breed uitrollen van generatieve AI binnen de gemeentelijke organisatie).

Wij zullen het aanvullende budget gebruiken om de ontsluiting van data van onze bronapplicaties naar het **datawarehouse te verbeteren**. Dit is in lijn met bovenstaande en raakt de meeste punten. De ontwikkeling van het datawarehouse is een van de centrale pijlers van de Digitale Strategie.

Met de verdere ontwikkeling van het datawarehouse kan de gemeente slimmer, betrouwbaarder en veiliger omgaan met data. Door databronnen te koppelen ontstaan waardevolle inzichten die helpen bij beleidsvorming en procesverbetering. Ook wordt de datakwaliteit verhoogd: fouten worden opgeschoond, historische gegevens worden bewaard en trends over meerdere jaren worden zichtbaar. Dit zorgt voor betere sturing en onderbouwde besluiten. Voor inwoners betekent dit een (in)directe verbetering van de dienstverlening. Processen verlopen efficiënter, aanvragen en verzoeken worden sneller en zorgvuldiger afgehandeld en de informatie die de gemeente verstrekt is betrouwbaarder en transparanter. Zo draagt het datawarehouse bij aan een toekomstbestendige en veilige dienstverlening waarin inwoners centraal staan.

Verhaal van Rijssen-Holten, doorontwikkeling van TRH naar PRH

Omschrijving (toelichting)

Transitie naar Promotie Rijssen-Holten

De overgang van Toerisme Rijssen-Holten naar Promotie Rijssen-Holten (PRH) is een belangrijke stap om de leefbaarheid van onze gemeente te versterken.

Waarom deze stap waardevol is

Met Promotie Rijssen-Holten laten we zien wat onze gemeente te bieden heeft. Dat gaat om meer dan zichtbaarheid: we willen bestaande kwaliteiten versterken en onze gemeenschap toekomstbestendig maken. Daarbij ligt de nadruk op:

- het behouden van jong talent dat hier opgroeit;
- het opnieuw verbinden met inwoners die elders wonen door studie of werk;
- het zichtbaar maken van de kracht van onze gemeenschap, zodat cultuurdragers en vrijwilligers zich blijvend betrokken voelen;
- het ondersteunen van ondernemers, verenigingen en organisaties bij het uitdragen van hun verhaal.

Wat we in het eerste jaar doen

- Bouwen aan een stevig netwerk van ondernemers, verenigingen en inwoners.
 - Verhalen delen van jonge talenten, terugkeerders en lokale initiatieven.
 - Samenwerkingen opzetten met onderwijs en werkgevers om binding te vergroten.
 - Het fundament leggen voor een herkenbare en toegankelijke communicatieaanpak.
-

Voortgang en evaluatie

- Na het eerste kwartaal volgt een update richting de raad.
- Na één jaar volgt een evaluatie met meetbare resultaten en aanbevelingen.

KPI's 2025

Talent

- Jaarlijks programma voor behoud van jong talent (min. 50.000 bereikte contacten).
- 5 portretten van jonge professionals en terugkeerders gedeeld.
- 2 samenwerkingen met opleiders/werkgevers gericht op binding.

Wonen / inwoners

- Verhalenreeks "Leven in Rijssen-Holten" met 3 woonverhalen (min. 50.000 weergaven).
- 95% van de nieuwe inwoners ontvangt binnen een maand een welkomsttas.
- 6 verhalen gedeeld over noaberschap, vrijwilligers en tradities.
- 1 samenwerking met sportvereniging of zorgpartner.

Werken / werkgevers

- Rubriek "Ondernemers van Hier" met 6 portretten.
- Samenwerking met ondernemersverenigingen voor zichtbaarheid van werken (min. 40.000 bereikte profielen).
- Verhalenserie "Ondernemers van het centrum" gestart met 4 profielen.

Recreëren / bezoeker

- Verhalenserie "Ontdek de verborgen plekken" met 5 locaties (min. 50.000 weergaven).
- 3 recreatieroutes belicht voor spreading.
- 5 sportieve initiatieven of evenementen zichtbaar gemaakt.
- Initiatief "Ontdek het centrum" (min. 50.000 bereikte contacten).
- Structurele samenwerking met ondernemersverenigingen en organisatoren.

Waar we over drie jaar willen staan

- Een organisatie die inwoners, ondernemers en bezoekers met elkaar verbindt.
- Structurele samenwerking met onderwijs, bedrijven en verenigingen.
- Meetbare resultaten: meer jongeren die hier blijven of terugkeren, sterkere centra en een vitaal leefklimaat.
- Erkenning van Rijssen-Holten als buitensportgemeente én als fijne woon- en werkgemeente.

Verduurzamen gemeentelijke gebouwen

Omschrijving (toelichting)

Gemeentelijke gebouwen moeten wettelijk voldoen aan de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen 2030-2050. Om dit een belangrijke impuls te geven kunnen gebouw eigenaren vanaf juni 2025 Dumava subsidie aanvragen. Voorwaarde hierbij is dat minimaal 3 energielabelstappen gemaakt worden. De subsidie kan individueel mogelijk oplopen tot 40% van de investeringskosten die betrekking hebben op verduurzaming van vastgoed. De toewijzing vindt afhankelijk van beschikbaar budget plaats op basis van loting. Panden die hiervoor in aanmerking kunnen komen zijn: het Parkgebouw, Pand 11 en gymlokaal Kroonweide te Rijssen, het Kulturhus Smidsbelt, Kulturhus Tuinstraat en gymlokaal Lageweg te Holten. Door de verduurzamingswerkzaamheden gelijktijdig met het basis grootonderhoud uit te voeren biedt dit unieke synergie voordelen. De werkelijke investeringen en besparingen kunnen pas definitief vastgesteld worden na toekenning van de subsidie. Als de politieke toestemming hiervoor is kan direct worden gestart met de uitvoering van de werkzaamheden. Uitgaven die eerder komen kunnen tijdelijk gedekt worden uit de reserve gebouwenbeheer. Dekking vindt deels plaats uit de subsidie.

Versterken werkgeversprofilering

Omschrijving (toelichting)

De afgelopen jaren hebben we ingezet op het versterken van ons werkgeversmerk in een steeds krappere wordende arbeidsmarkt. Deze investering werpt zijn vruchten af. Echter, om een consistent en herkenbaar beeld van onze organisatie te creëren én te behouden, is het van belang dat hier vervolg aan gegeven wordt. De kracht van de herhaling en het continue aanpassen aan veranderingen intern en extern, heeft niet alleen een positieve invloed op het werven van nieuwe krachten, maar ook op het behoud van onze werknemers (stimuleert trots, betrokkenheid en loyaliteit). Om ons werkgeversmerk te promoten en de ingezette werkgeversprofilering verder uit te rollen zijn middelen nodig. We willen de ingezette koers op basis van 'anders dan je denkt' verder uitrollen in passende content. Denk hierbij aan foto's, video, social media, campagnes en meer. Daarnaast is deze investering nodig voor het werven van personeel buiten de gebaande paden. Denk hierbij met name aan de moeilijk vervulbare vacatures. Voor het maken van deze creatieve content wordt ons brandbook gebruikt. Het is van groot belang dat we de weg die we ingeslagen zijn, voort zetten en verder blijven uitnutten.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen 2026

Acties

Onderzoek naar P&C-cyclus

Omschrijving (toelichting)

Er wordt een 213a-onderzoek opgestart naar de P&C-cyclus. Het onderzoek beoogt inzicht te krijgen in de werking, effectiviteit en bruikbaarheid van de

P&C-cyclus voor de organisatie, het college en de gemeenteraad. De hoofdvraag van dit onderzoek is: In hoeverre is de huidige Planning & Control-cyclus effectief en bruikbaar voor de interne organisatie, het college en de gemeenteraad van de gemeente Rijssen-Holten? Sowieso was het al de bedoeling om te bezien of onze al jaren bestaande P&C-cyclus (opgezet in een tijd waarin de omvang van de begroting minder dan de helft was van de huidige omvang) nog voldoet in de huidige tijd.

Structurele uitbreiding BOA

Omschrijving (toelichting)

In de kadernota 2026-2029 is structurele dekking geregeld voor de extra formatie BOA. De dekking was voor 2026 al incidenteel geregeld en zal met ingang van 2027 structureel worden.

Prioriteiten 2026

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
				2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
1.	Inwoners, Organisatie en Bestuur										
Informatiebeveiliging											
	Risicoanalyse diverse applicaties	Begroting 2023						10			
ICT ontwikkelingen											
	Datagedreven sturing	Begroting 2024		10							
	Toekomstgerichte informatisering	Voorstel college begroting 2026		200	200			500	400		
	Versnellen digitale strategie	Amendement Kadernota 2026-2029		110				38	37		
Verhaal van Rijssen-Holten											
	Doorontwikkeling van TRH naar PRH.	Amendement Kadernota 2026-2029						100			
	Verhogen toeristenbelasting	Voorstel college begroting 2026		-100							
Personeel											
	Verbeteren en behouden taalniveau medewerkers	Begroting 2024						10	10		
	Formatievoorstellen	Begroting 2025						150			
	Uitbreiding formatie BOA	Motie kadernota 2024-2027						36			
	Uitbreiding formatie BOA	Voorstel college begroting 2026			34						
Verduurzamen gemeentelijke gebouwen											
	Maatregelen	Voorstel college begroting 2026			-15			2.000			
	Dumava subsidie	Voorstel college begroting 2026						-600			
Hybride werken											
	Aanpassingen gemeentehuis	Begroting 2023	1.000		84			800			
Werkgeversschap											
	Versterken werkgevers profilering	Voorstel college begroting 2026						50	50		
Totaal programma 1			0	220	303	0	0	3.094	497	0	0

financieel overzicht

	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2025 na VJN	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		2.161		3.056	460	-	-
Structureel		102		220	523	523	523
Bestaand beleid	5.443	4.593	4.611	4.509	4.490	4.517	4.517
Totaal lasten programma	5.443	6.856	4.611	7.785	5.473	5.040	5.040
Baten							
Bestaand beleid	1.271-	860-	1.025-	862-	862-	862-	862-
Totaal baten programma	1.271-	860-	1.025-	862-	862-	862-	862-
Saldo voor bestemming	4.172	5.996	3.586	6.923	4.611	4.178	4.178
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve		-	-	-	-	-	-
Storting reserve	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	4.172	5.996	3.586	6.923	4.611	4.178	4.178

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
100	Bestuursorganen	2.893.700	255.700-	2.638.000
102	Bestuursondersteuning raad	306.700	-	306.700
150	Burgerzaken	1.309.000	606.300-	702.700
359	Invordering	-	-	-
Totaal programma		4.509.400	862.000-	3.647.400

2. Jongeren en Onderwijs

Coalitieakkoord 2022- 2026

Rijssen-Holten is een thuis voor onze jongeren. We willen voor alle jongeren een aantrekkelijke gemeente zijn, maar ook aandacht hebben voor jongeren met wie het (tijdelijk) niet zo goed gaat. Bij het sociale karakter van onze gemeente past dat de jeugd in zijn eigen sociale omgeving terecht kan met hulpvragen en voor het krijgen van onderwijs. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met het onderwijs, zorgaanbieders en jeugd- en jongerenwerk.

Een goede en betaalbare jeugdzorg

We zetten in op een regionale en lokale vertaling van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd om de kwaliteit van jeugdzorg goed en de kosten beheersbaar te houden. We blijven sterk inzetten op het gezin als liefdevolle basis, preventie en voorliggende voorzieningen: dit past bij de sterke sociale banden en modern noaberschap in onze samenleving. We willen op deze manier voorkomen dat (duurdere) individuele zorg nodig is. Waar maatwerk nodig blijkt, schakelen we snel en adequaat.

Een integrale en wijkgerichte aanpak.

Samenwerking tussen onderwijs, sport, jeugd- en jongerenwerk, politie, kerken, welzijnswerk en culturele instellingen is essentieel voor de gezondheid van onze jeugd. Als gemeente pakken we actiever de regie in deze samenwerking om een aanbod te creëren dat op de vraag is afgestemd. Deze integrale aanpak is nodig bij zowel voorliggende voorzieningen als individuele zorg. De regie vanuit de gemeente leidt dan wel tot extra inzet, maar verdient zich naar verwachting terug doordat de vraag en daarmee de kosten voor individuele zorg dalen. Daarnaast willen we experimenteren met een wijkgerichte aanpak bij opgaves die zich hiervoor lenen; bijvoorbeeld de maatschappelijke problematiek en veiligheid in wijk Plan Zuid.

Onderwijs: de start van een leven lang leren

School is de plek waar talenten tot bloei komen. Alle kinderen uit Rijssen-Holten verdienen een eerlijke kans om hun dromen werkelijkheid te laten worden. Een brede, vrije keuze van de school is hierbij ons uitgangspunt. We willen inzetten op 'thuisnabij' onderwijs en scholen de kans geven speciaal onderwijs aan te bieden. Daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen het bedrijfsleven en onderwijs, zodat opleidingen aansluiten bij de lokale vraag op de arbeidsmarkt. Ook steunen we initiatieven van onderwijsinstellingen in het onderwijsaanbod voor volwassenen en schoolverlaters.

Huisvesting van onderwijs

Goede onderwijshuisvesting met aandacht voor binnenklimaat, veiligheid en duurzaamheid is een kerntaak van ons als gemeente. We stimuleren dat schoolgebouwen multifunctioneel en slim worden ingezet. Daarnaast zetten we ons in voor nieuwbouw van De Waerdenborch op een geschikte locatie in Holten en benutten we kansen voor een goede herontwikkeling van het huidige terrein. Als er uit de samenleving een initiatief komt voor een basisschool in het Opbroek, staan we daarvoor open.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen 2026

Acties

Jeugd- en jongerenwerk

Omschrijving (toelichting)

In maart 2025 startte Hogeschool Saxion met een onderzoek naar hoe we de kwaliteit van het jeugd- en jongerenwerk kunnen verbeteren. De uitkomsten van dit onderzoek worden in september 2025 verwacht.

Daarnaast zijn we in 2025 begonnen met het ontwikkelen van preventief jeugdbeleid. Daarin geven we ook onze visie op de pedagogische basis. Het jeugd- en jongerenwerk is een onderdeel van dit beleid. Het uitvoeringsplan voor het jeugd- en jongerenwerk sluiten we hierop aan. We herzien dit plan in 2026. Er komt geen aparte beleidsnota meer voor het jeugd- en jongerenwerk.

Jeugdhulp

Omschrijving (toelichting)

Het beleidsveld jeugd is volop in beweging. Met de Hervormingsagenda Jeugd ligt de nadruk landelijk én lokaal op normaliseren, preventie en het versterken van de eigen kracht van gezinnen en hun omgeving. We investeren daarom lokaal in een stevige sociale basis, toegankelijke preventieve voorzieningen en aandacht voor samenhang met andere leefdomeinen zoals armoede, onderwijs, wonen en mentale gezondheid. We zijn voornemens samen met onze partners het jeugdbeleid te actualiseren. Regionaal wordt gewerkt binnen de samenwerkingsagenda jeugd en aan de prioritaire opgave jeugd, waarvoor de Regiovisie jeugdhulp (en daaraan verbonden de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming) het uitgangspunt is. Hierin worden de regionale opgaven verder geprioriteerd.

Het wetsvoorstel Reikwijdte, dat in 2026 wordt aangeboden aan de Tweede Kamer, vraagt gemeenten stevige, multidisciplinaire lokale teams in te richten. Deze teams moeten integraal kijken naar jeugdigen in hun omgeving, zelf hulp bieden en samenwerken met de sociale basis, het onderwijs, de medische en andere gemeentelijke domeinen. Hiermee wordt nabije, integrale hulp zonder onnodige doorverwijzing beoogd; meer inzet op preventie en informele steun (sociale basis) en alleen specialistische hulp waar nodig. Het verduidelijkt en begrenst de toegang tot jeugdhulp en stuurt op meer passende inzet. Deze ontwikkeling heeft onze aandacht.

Uit de cijfers blijkt dat op de wachtlijst voor jeugdhulp momenteel 7 nieuwe aanvragen staan en de langst wachtende casus 22 dagen is. Daarmee daalt de wachtlijst fors ten opzichte van eerder dit jaar.

Nieuwbouw Waardenborch

Omschrijving (toelichting)

Zoals bekend staat de nieuwbouw van de Waardenborch in Holten op de planning. De bouw zou in 2026 beginnen maar is door problemen met betrekking tot netcongestie opgeschoven naar 2027. Er wordt gewerkt aan het omgevingsplan.

Prioriteiten 2026

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
2.	Jongeren en onderwijs									
Onderwijshuisvesting										
Nieuwbouw/verbouw De Waerdenborch	Begroting 2023		400							
Nieuwbouw/verbouw De Waerdenborch	Begroting 2025		-400		492					
Uitbreiding Holterenk	Begroting 2025	1.150		58						
Uitbreiding Haarschool Holten	Begroting 2025	700			35			100		
Aanpassingen Fruytierschool t.b.v. thuisnabij onderwijs	Begroting 2025		-150							
Binnensportaccommodaties										
Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2024			220				250		
Middelen binnensportaccommodaties Holten	Begroting 2025				240					
Buurt-kindcentrum Plan Zuid										
Buurt-kindcentrum realiseren	Begroting 2023						48			
Totaal programma 2		1.850	-150	278	767	0	48	350	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2025 na VJN	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		432		48	350	-	-
Structureel		490		150-	128	895	895
Bestaand beleid	22.341	23.358	24.765	24.696	25.310	25.184	25.375
Totaal lasten programma	22.341	24.280	24.765	24.594	25.788	26.079	26.270
Baten							
Bestaand beleid	1.293-	836-	872-	871-	871-	1.371-	1.371-
Totaal baten programma	1.293-	836-	872-	871-	871-	1.371-	1.371-
Saldo voor bestemming	21.048	23.444	23.893	23.723	24.917	24.708	24.899
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	31-	-	-	-	-	-	-
Storting reserve	510	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	21.527	23.444	23.893	23.723	24.917	24.708	24.899

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
300	Gemeenschappelijke baten en lasten	2.960.500	671.900-	2.288.600
301	Openbaar basisonderwijs	282.700	44.000-	238.700
302	Regulier basisonderwijs	1.121.700	52.800-	1.068.900
303	Openb voortgezet onderwijs	841.700	-	841.700
304	Bijzonder voortgezet onderwijs	595.600	-	595.600
501	Kinderopvang	283.500	5.000-	278.500
502	Jeugdbeleid	18.610.000	97.200-	18.512.800
Totaal programma		24.695.700	870.900-	23.824.800

3. Samen zorgen

Coalitieakkoord 2022 - 2026

In Rijssen-Holten hebben we oog voor elkaar. Gezondheid, eigen regie over je zorg en meedoen in de maatschappij is voor iedereen belangrijk. Wij bieden hulp en zorg aan inwoners die dit nodig hebben en koesteren ons modern noaberschap. Dit doen we door te werken aan een sociale, inclusieve samenleving waarbij welzijnswerk, jongerenwerk, gezondheid, vrijwilligers en mantelzorgers een belangrijke rol spelen.

Preventie

Gezondheid gaat allang niet meer alleen over ziekte en zorg, maar steeds meer over leefstijl en welzijn. Samen met het onderwijs, sportverenigingen, werkgevers en zorgpartners pakken we het preventieakkoord actief op en zetten we stappen op het gebied van preventie en gezonde levensstijl. Dit vraagt een brede aanpak met aandacht voor voeding, sport en bewegen, overgewicht, eenzaamheid, mentale weerbaarheid, roken, alcohol en ruimtelijke inrichting.

Menselijke maat

We gaan verder met de transformatie in het sociaal domein door in te zetten op preventie, laagdrempelige en collectieve voorzieningen en het mobiliseren van de kracht uit de samenleving. Wettelijke en budgettaire grenzen tussen de verschillende domeinen of organisaties mogen niet belemmerend werken in het toekennen van zorg die inwoners nodig hebben. Dit vraagt een manier van denken die niet gaat over regels, indicaties of beleid, maar oog heeft voor de menselijke maat, voor de persoon over wie het gaat.

Iedereen doet mee

Alle inwoners van Rijssen-Holten zijn ons even veel waard: iedereen mag er zijn en doet mee. Voor discriminatie en racisme in welke vorm dan ook is geen plek in onze gemeente. We werken aan de brede toegankelijkheid van de gemeente voor mensen met een beperking, hebben oog voor laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. We werken in de praktijk samen met maatschappelijke partners om inclusiviteit te bevorderen.

Een thuis voor iedereen

We voelen een verantwoordelijkheid om een fijn en veilig thuis te zijn voor nieuwkomers. Integratie is daarbij geen keuze, maar een morele verplichting. We willen dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij.

Modern noaberschap

We koesteren ons modern noaberschap en maken gebruik van de kracht in onze buurten en wijken. Dit betekent dat we niet doorslaan in individualisering en specialisatie, maar inzetten op vroeger vanzelfsprekende onderlinge hulp. De ondersteuning van onze mantelzorgers en vrijwilligers is hierbij van groot belang. We versterken de inzet op wijk- en buurtniveau en gebruiken actief data om gericht te zien op welke plekken deze inzet bijdraagt. Dit doen we door breed de samenwerking te zoeken met welzijnspartners, maar ook met onder andere woningcorporaties.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen 2026

Acties

Het Aanvullend zorg en welzijnsakkoord (AZWA)

Omschrijving (toelichting)

Het AZWA is in juli 2025 afgesproken en loopt tot eind 2028. Het is een akkoord tussen Rijk, VNG, zorgverzekeraars en landelijke organisaties in zorg en welzijn. Het bouwt voort op eerdere akkoorden, zoals IZA, GALA en het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg. Doel van het AZWA is de zorg en ondersteuning toegankelijk en betaalbaar houden, met extra aandacht voor preventie, regionale samenwerking en het versterken van de sociale basis.

Gemeenten zorgen hierbij voor een herkenbare basisinfrastructuur met vijf functies:

- Toegankelijk aanspreekpunt (bijv. wijkteam of loket)
- Samenhangend aanbod van welzijn, preventie en informele zorg
- Signalering en toeleiding naar passende hulp
- Samenwerking met zorg en publieke gezondheid
- Stimuleren van eigen regie en participatie

Gemeenten gaan o.a. structureel werken met EPA-steunpunten en Welzijn op recept. Ook worden valpreventie, ketenaanpakken overgewicht/obesitas (volwassenen), Kansrijke Start en mentale gezondheidsnetwerken doorontwikkeld. Verder komen er ketenaanpakken voor dementie (incl. preventie), overgewicht bij kinderen en multiproblematiek. Het Rijk stelt hiervoor middelen beschikbaar. Het AZWA sluit goed aan bij de koers die Rijssen-Holten al volgt en bij onze ambitie om gezond leven makkelijker te maken.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Omschrijving (toelichting)

Algemeen beeld:

We zien in 2025 de totale uitgaven Wmo binnen de begroting blijven.

Op onderdelen zien we echter wel wat verschuiven, zo stijgen de uitgaven voor huishoudelijke ondersteuning omdat er steeds meer inwoners zijn die dit krijgen. De vergrijzing en het langer thuis blijven wonen zijn oorzaken voor hogere aantallen. Daarnaast kennen de aanbieders in Rijssen-Holten nog geen wachtlijsten voor huishoudelijke ondersteuning, zij kunnen volop leveren. Op onderdelen die minder goed te voorspellen zijn zien we vooralsnog geen uitschieters, dit geldt bijvoorbeeld voor woningaanpassingen. De beoordeling voor het toekennen van WLZ is de laatste jaren steeds strenger geworden, de gevolgen landen in de Wmo waar de gemeente langer de kosten voor verblijf en begeleiding moet betalen voor inwoners met zeer complexe problematiek. Aanvragen voor WLZ worden regelmatig afgewezen, als een inwoner wegens de problematiek niet langer in een instelling kan verblijven moet de gemeente de kosten voor crisisopvang betalen. In Rijssen-Holten gaat dit om zeer kleine aantallen, maar de kosten kunnen flink oplopen (tarieven van €260,- per etmaal in de crisisopvang).

Er is momenteel een wachtlijst voor Wmo binnen de gemeente Rijssen-Holten (Tableau: 85 dagen). Dit kan betekenen dat de uitgaven in 2025 nog wat meer stijgen ten opzichte van de begroting in het laatste kwartaal als er een inhaalslag wordt gemaakt

Prioriteiten 2026

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
3.	Samen Zorgen									
Laaggeletterdheid										
	Implementatie uitvoeringsplan	Begroting 2023					75			
Totaal programma 3		0	0	0	0	0	75	0	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2025 na VJN	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		163		75	-	-	-
Structureel				-	-	-	-
Bestaand beleid	19.737	22.593	23.630	24.238	23.926	24.068	24.209
Totaal lasten programma	19.737	22.756	23.630	24.313	23.926	24.068	24.209
Baten							
Bestaand beleid	9.339-	5.981-	6.728-	6.401-	6.401-	6.401-	6.401-
Totaal baten programma	9.339-	5.981-	6.728-	6.401-	6.401-	6.401-	6.401-
Saldo voor bestemming	10.398	16.775	16.902	17.912	17.525	17.667	17.808
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	197-	100-	272-	100-	100-	100-	100-
Storting reserve	4.556	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	14.757	16.675	16.630	17.812	17.425	17.567	17.708

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
500	Maatschappelijke dienstverlening	1.739.300	188.000-	1.551.300
503	Ouderenzorg	216.500	-	216.500
504	Minderheden	5.600.100	5.450.000-	150.100
509	Gezondheidszorg	3.022.400	152.700-	2.869.700
511	WMO	7.053.800	237.000-	6.816.800
512	WMO (3 d's)	6.605.900	472.800-	6.133.100
Totaal programma		24.238.000	6.500.500-	17.737.500

4. Cultuur en Sport

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten heeft een rijke cultuur, veel sportverenigingen en inwoners die los van verenigingen met plezier bewegen. Sport en cultuur zijn onmisbaar voor een gezonde maatschappij, deelname aan de samenleving en onderlinge verbondenheid. Ontspanning en rust zijn belangrijk in onze drukke samenleving, omdat het plezier en saamhorigheid geeft. Sport en cultuur zijn daarnaast belangrijke voorliggende voorzieningen die kunnen voorkomen dat onze inwoners meer zorg en ondersteuning nodig hebben.

Cultuur

Cultuur zegt iets over de geschiedenis, de identiteit en de toekomst van Rijssen-Holten. Samen met partners gaan we aan de slag met een visie op cultuur waarin aandacht is voor verschillende initiatieven en partijen, cultuureducatie en het belang van ons cultuur-historisch erfgoed. We houden hierbij de subsidiestromen in de gaten en ondersteunen verenigingen bij aanvragen als dit nodig is. De bibliotheken in Rijssen-Holten hebben niet slechts een klassieke uitleenfunctie, maar een brede maatschappelijke functie waarbij lezen, leren, ontmoeten en verblijven centraal staan. Samenwerking met het onderwijs of zorgpartners is hierin dan ook belangrijk. We vinden het essentieel dat onze gemeente een breed en toegankelijk muziekonderwijs heeft en stimuleren een actieve samenwerking tussen verschillende aanbieders. Ook willen we een versnelde uitvoering van het masterplan Oosterhof.

Sport en bewegen

Bewegen en sporten is van levensbelang en gaat verder dan sporten in competitief of verenigingsverband. Plezier in sporten is een doel op zich en verenigingen maken dit mogelijk. Samen met lokale partners en verenigingen pakken we het preventie- en het sportakkoord stevig op. We zorgen ervoor dat de basisvoorzieningen op orde zijn en hebben aandacht voor de inrichting van onze openbare ruimte om bewegen en sporten te bevorderen. We vinden het belangrijk dat alle kinderen in Rijssen-Holten kunnen zwemmen.

Daarom krijgen kinderen die met hun ouders gaan zwemmen tegen gereduceerd tarief toegang tot onze baden.

Evenementen

Evenementen zijn een belangrijk onderdeel van de culturele activiteiten in Rijssen-Holten. Ze geven kleur aan onze kernen en trekken bezoekers die niet uit onze gemeente komen. Daarbij hebben we oog voor de belangen van omwonenden die overlast kunnen ervaren van deze evenementen. We willen een herziening van het evenementenbeleid met duidelijke afspraken op het gebied van afval, duurzaamheid, veiligheid, geluid, volksgezondheid en toegankelijkheid. De aanvraag van een evenement maken we zo makkelijk mogelijk voor organisatoren door hen te ondersteunen als dit nodig is.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Voortzetting jeugdledensubsidie

Omschrijving (toelichting)

De raad heeft tijdens de vaststelling van de Kadernota 2026-2029 een incidenteel budget van 25.000 incidenteel beschikbaar gesteld om de bestaande jeugdledensubsidie voort te kunnen zetten in 2026. Dit als overgangsjaar naar een door het college gewenste wijziging van de inzet van de bestaande budgetten voor jeugdleden. Hierover is in de commissie MDV een discussie gevoerd.

Peuterbad

Omschrijving (toelichting)

Het komende jaar wordt gewerkt aan het peuterbad op zwembad De Koerbelt. Voor gezinnen met jonge kinderen, die nu geen geschikte en veilige speelruimte hebben. en om het buitenterrein toegankelijker en aantrekkelijker te maken voor alle leeftijdsgroepen, is het essentieel om een extra buitenbad aan te leggen. Dit peuterbad zal niet alleen bijdragen aan een completere zwemervaring, maar ook de aantrekkelijkheid van het zwembad vergroten voor gezinnen met jonge kinderen. Zo wordt zwembad De Koerbelt een nog gastvrijere en veelzijdigere bestemming voor alle bezoekers.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen 2026

Acties

Sportaccommodaties

Omschrijving (toelichting)

De sportaccommodaties in de gemeente Rijssen-Holten, met specifieke aandacht voor de sportparken De Koerbelt, 't Vletgoor en Meermanskamp, staan voor uitdagingen door veranderende behoeften en capaciteitsproblemen. De sportaccommodaties dienen niet alleen als plekken voor recreatie en sportbeoefening, maar ook als belangrijke sociale plekken voor de inwoners van de gemeente. In de loop der jaren zijn de behoeften van de gebruikers geëvolueerd, wat heeft geleid tot een veranderende vraag naar de beschikbare faciliteiten. Diverse sportverenigingen hebben een overcapaciteit, terwijl andere juist streven naar uitbreiding of modernisering van hun accommodaties. Uit het eindrapport visietraject sportaccommodaties gemeente Rijssen-Holten blijkt dat actie nodig is om de sportaccommodaties toekomstbestendig te maken en ervoor te zorgen dat de infrastructuur aansluit bij de veranderende sportieve en sociale behoeften van de inwoners. Hiermee gaan we aan de slag met het uiteindelijke doel om een evenwicht te vinden tussen de beschikbare capaciteit en de behoeften van de diverse sportverenigingen, zodat de sportparken ook in de toekomst optimaal kunnen blijven functioneren.

Prioriteiten 2026

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
4.	Cultuur en Sport									
<i>Cultuur</i>										
Uitvoering nieuw erfgoedbeleid	Begroting 2024		10							
Cultuurcoach	Begroting 2025									
<i>Zwembad De Koerbelt</i>										
Peuterbad buiten	Voorstel college begroting 2026	650		39	23					
<i>Jeugdedensubsidie</i>										
Continuering huidige regeling	Amendement Kadernota 2026-2029						25			
<i>Erfgoed</i>										
Restauratie volière Parkgebouw	Begroting 2025						50			
<i>Masterplan De Oosterhof</i>										
Padennetwerk herstellen Park de Eschhorst en aanleggen op de paardenweide	Begroting 2023						107			
Herinrichten Oosterhofweg (Parkstraat tot Albertsdijk)	Begroting 2023						107			
Herinrichten Park de Eschhorst, hospice en de paardenweide	Begroting 2024	430	22							
Verbeteren toegankelijkheid landgoed	Begroting 2025	60		3			70			
Totaal programma 4		650	32	42	23	0	359	0	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2025 na VJN	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		123		359	-	-	-
Structureel		62		32	74	97	97
Bestaand beleid	11.429	9.821	12.101	10.310	10.154	10.140	10.140
Totaal lasten programma	11.429	10.006	12.101	10.701	10.228	10.237	10.237
Baten							
Bestaand beleid	4.477-	3.205-	4.157-	3.347-	3.347-	3.347-	3.347-
Totaal baten programma	4.477-	3.205-	4.157-	3.347-	3.347-	3.347-	3.347-
Saldo voor bestemming	6.952	6.801	7.944	7.354	6.881	6.890	6.890
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	33-		727-	-	-	-	-
Storting reserve	229	26	26	26	26	26	26
Saldo na bestemming	7.148	6.827	7.243	7.380	6.907	6.916	6.916

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
200	Bibliotheek	1.111.600	38.100-	1.073.500
201	Culturele activiteiten	1.481.900	496.100-	985.800
202	Landgoed de Oosterhof	29.000	1.000-	28.000
203	Muziekonderwijs	511.400	63.000-	448.400
204	Oudheidkunde en musea	553.700	8.100-	545.600
206	Sport	5.083.000	2.018.300-	3.064.700
306	Nieuwe wet inburgering	100.900	-	100.900
452	Lijkbezorging	668.000	722.600-	54.600-
505	Maatschappelijk werk	598.100	-	598.100
507	Vrijwilligersbeleid	197.600	-	197.600
Totaal programma		10.335.200	3.347.200-	6.988.000

5. Ondernemen en Werk

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten is een ondernemende gemeente. Onze ondernemers spelen een essentiële rol in de lokale economie, zorgen voor de werkgelegenheid en bevorderen daarmee de vitaliteit van Rijssen-Holten. We willen een MKB-vriendelijk klimaat, met ruimte voor ondernemerschap en aandacht voor duurzaam ondernemen. Dit vraagt een balans tussen economische groei en leefomgeving. Goed samenspel tussen de gemeente en ondernemers en een proactieve opstelling is hierbij belangrijk. Ook in de uitvoering van de participatiewet werken we nauw samen met ons lokale bedrijfsleven en onderwijspartners.

Levendige centra

Een levendig en aantrekkelijk centrum is van groot belang voor onze inwoners en is een visitekaartje voor bezoekers van buitenaf. We gaan voor compacte en levendige centra in onze kernen en een goed vestigingsklimaat. Leegstand gaan we tegen door creativiteit te stimuleren en ruimte te geven voor andere functies. De winkels in Rijssen blijven dicht op zondag, met respect voor de identiteit van deze kern.

Bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen in Rijssen-Holten zijn dé plek waar ondernemers elkaar ontmoeten, banen worden gecreëerd en werknemers de hele dag werken. Naast de in gang gezette uitbreidingen gaan we aan de slag met de herstructurering van bedrijventerreinen om tegemoet te komen aan veranderende behoeftes van bedrijven aan ruimte. We sturen hierbij actief op functies op een passende plek. Samen met ondernemers bekijken we hoe we op bestaande terreinen creatief ruimte en banen kunnen creëren. We zetten in op duurzame groei, lokale werkgelegenheid en meer diversiteit in bedrijfstakken.

Grenzen aan onze groei?

De arbeidsmarkt en onze lokale ambitie vragen om groei, maar we zijn ons ervan bewust dat groei ook grenzen heeft. We maken daarom een langetermijnvisie op het gebruik van ruimte, waarin zowel ruimtelijke als sociale aspecten worden afgewogen.

Vitaal buitengebied

Rijssen-Holten heeft een vitaal buitengebied en een sterke agrarische sector. De ontwikkelingen die op deze sector afkomen zijn uitdagend. Agrarische bedrijven moeten zich kunnen ontwikkelen om levensvatbaar te blijven, passend bij het karakter en de schaal van ons landschap. Tegelijkertijd is in het buitengebied ook ruimte voor bijvoorbeeld toerisme, verkoop van streekproducten en zorg als nevenfunctie bij agrarische bedrijven. De gemeente stimuleert deze extra of nieuwe functies. De ondersteuning van een gebiedscoördinator zetten we de komende periode voort.

Arbeidsmigranten

In Rijssen-Holten werken arbeidsmigranten die bijdragen aan onze lokale economie. Op het gebied van de huisvesting van arbeidsmigranten staan we open voor initiatieven uit het bedrijfsleven en maken we heldere afspraken. Daarbij stellen wij als gemeente duidelijke kaders en randvoorwaarden over waar, wanneer en hoe arbeidsmigranten worden gehuisvest.

Armoede

Helaas zijn er ook in Rijssen-Holten inwoners die leven in armoede. Dit uit zich in (zeer) beperkte financiële middelen of sociale uitsluiting, maar ook in gezondheidsproblematiek of kansenongelijkheid. We hebben oog voor deze verschillende vormen van armoede en de schaamte die dit met zich meebrengt. Samen met partners zetten we ons in om armoede zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast hebben we gemeentelijke armoederegelingen die de noodzakelijke financiële ondersteuning bieden. We zorgen dat we deze actief onder de aandacht brengen.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Kwalitatieve groei werklocaties, uitvoeringsprogramma

Omschrijving (toelichting)

Wij willen een toekomstbestendige en duurzame ruimtelijke economische structuur in Rijssen-Holten realiseren, waarbij bedrijventerreinen optimaal worden benut, passend bij de behoeften van ondernemers en de arbeidsmarkt. Door een integrale verkenning met de transportsector brengen we in 2025 en 2026 de verduurzamingsopgave en de impact op werklocaties in kaart. Daarnaast voeren we een kwantitatieve en kwalitatieve analyse uit met ondernemers om inzicht te krijgen in de opgave van kwalitatieve groei. Deze inzichten vormen de basis voor een ruimtelijke economische visie (onderdeel omgevingsvisie) die richting geeft aan de juiste functie op de juiste plek. Hier willen we in 2026 vervolg aan geven. Zo kunnen we tijdig en effectief schakelen om ondernemers de ruimte te bieden voor duurzame groei en werkgelegenheid.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen 2026

Acties

Actualiteiten arbeidsmarktbeleid

Omschrijving (toelichting)

Vanuit de ministeries OCW en SZW komen belangrijke landelijke ontwikkelingen op het gebied van arbeidsmarkt en basisvaardigheden op ons af.

- De nieuwe Wet 'Van school naar duurzaam werk' moet jongeren tot 27 met een afstand tot de arbeidsmarkt beter begeleiden naar duurzame zelfstandigheid en de kansengelijkheid vergroten.
- OCW versterkt de aanpak op basisvaardigheden, o.a. via borging van Tel mee met Taal, betere koppeling onderwijs–arbeidsmarkt en inzet op leven lang ontwikkelen.
- SZW zet in op versterking van de sociale infrastructuur via:
 1. Participatiewet in Balans (vanaf 2026),
 2. Regionale Werkcentra (RWC's),
 3. Impuls ontwikkelbedrijven.

Rijssen-Holten bouwt voort op een stevige basis. In lijn met de landelijke ontwikkelingen werken we aan verdere versterking van deze infrastructuur, met als doel deze uiterlijk in 2027 effectiever te laten functioneren. De verdere uitwerking en tempo hangt mede af van landelijke keuzes. We pakken deze drie landelijke thema's – jongeren tot 27 jaar, basisvaardigheden en sociale infrastructuur – in samenhang op binnen de Twentse arbeidsmarktregio. Afhankelijk van wat het beste is voor onze inwoners, kiezen we daarbij voor lokale of regionale samenwerking, of een combinatie daarvan.

Onzekerheid rondom landelijke ontwikkelingen inburgering

Omschrijving (toelichting)

De landelijke ontwikkelingen op het gebied van inburgering zijn momenteel onzeker en moeilijk te voorspellen. Afhankelijk van de keuzes die op rijksniveau worden gemaakt, kunnen de taken en verantwoordelijkheden van gemeenten wijzigen. Dit vraagt van ons blijvende flexibiliteit en het vermogen om snel aan te passen aan nieuwe kaders.

Arbeidsmigranten

Omschrijving (toelichting)

Er is een inventarisatie gedaan onder de ondernemers om een beeld te krijgen welke ondernemers er gebruik maken van arbeidsmigranten in hun bedrijfsvoering en welke ondernemers binnen onze gemeente arbeidsmigranten huisvesten. Een aantal ondernemers heeft aangegeven mee te willen denken in het bieden van huisvesting van arbeidsmigranten. Recent is een eerste gesprek geweest met de ondernemers die willen meedenken in de zoektocht naar legale, geschikte huisvesting. De inventarisatie wordt uitgewerkt en er worden, op verzoek van de ondernemers, in het najaar van 2025 individuele gesprekken gevoerd. In 2026 wordt van de deelnemende ondernemers een huisvestingsplan verwacht met mogelijk geschikte locaties om het huisvestingsplan te realiseren. We stemmen dit af met buurgemeenten en de provincie Overijssel. Als er een geschikte locatie is, bereiden we de realisatie van het huisvestingsplan verder voor.

Gesprekken en uitwerking moeten bijdragen aan de doelen. Die doelen zijn:

- Het realiseren van een duurzame en legale huisvestingsoplossing voor arbeidsmigranten.
- Het beëindigen van de illegale bewoning door arbeidsmigranten in o.a. recreatiewoningen.
- Ondernemers actief betrekken bij de oplossing en hen faciliteren in het opstellen van een gezamenlijk huisvestingsplan.
- Zorgen voor een evenwicht tussen economische belangen, recreatie en woonruimte in de gemeente.

Stand van zaken bedrijventerreinen Vletgaarsmaten 2c en Ligtenbergerveld Oost

Omschrijving (toelichting)

Bedrijventerrein Vletgaarsmaten 2c bestaat uit 2 fasen. Voor de eerste fase, in eigendom van een particuliere exploitant, is de uitgifte in 2025 gestart. Het overgrote deel van de gronden is verkocht of er is betaalde optie verleend. In 2026 zal de verkoop van gronden in fase 1 waarschijnlijk worden afgerond. Voor de tweede fase, in eigendom van de gemeente, moeten nog 3 percelen van derden worden aangekocht. Begin 2026 zal hierover meer duidelijkheid zijn. Als de verwerving lukt moet fase 2 verder bouwrijp gemaakt worden en kan naar verwachting in de tweede helft van 2026 een start worden gemaakt met de uitgifte. Mocht het niet lukken om de 3 percelen minnelijk te verwerven dan zal er een onteigeningstraject gestart moeten worden. In dit geval zal de uitgifte pas na 2026 plaats kunnen vinden.

Het omgevingsplan voor Ligtenbergerveld Oost gaat eind 2025 in procedure. Het Definitief Ontwerp (DO) is gereed. De verwerving van gronden is vergevorderd.

Prioriteiten 2026

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie	Bron	Investering	structureel				incidenteel			
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
5.	Ondernemen en Werk									
Kwalitatieve groei werklocaties										
uitvoeringsprogramma	Voorstel college begroting 2026						100			
Energiearmoede										
Structureel verlagen energielasten inwoners en verruimen toepassing bijzondere bijstand	Begroting 2023						1.250			
Totaal programma 5		0	0	0	0	0	1.350	0	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2025 na VJN	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		2.050		1.350	-	-	-
Structureel		-		-	-	-	-
Bestaand beleid	16.591	16.055	18.511	17.201	17.079	17.027	16.915
Totaal lasten programma	16.591	18.105	18.511	18.551	17.079	17.027	16.915
Baten							
<u>Bestaand beleid</u>	9.459-	8.672-	9.468-	9.524-	9.524-	9.524-	9.524-
Totaal baten programma	9.459-	8.672-	9.468-	9.524-	9.524-	9.524-	9.524-
Saldo voor bestemming	7.132	9.433	9.043	9.027	7.555	7.503	7.391
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	343-			-	-	-	-
Storting reserve	503			-	-	-	-
Saldo na bestemming	7.292	9.433	9.043	9.027	7.555	7.503	7.391

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
250	Markten	24.400	6.500-	17.900
251	Economische zaken	555.000	-	555.000
800	WWB re-integratie	5.152.200	894.700-	4.257.500
801	WWB algemeen	11.046.700	8.622.300-	2.424.400
802	Kwijtschelding	156.200	-	156.200
803	Terugvordering (IOAW/IOAZ)	266.400	-	266.400
Totaal programma		17.200.900	9.523.500-	7.677.400

6. Wonen, Recreëren en Veiligheid

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten is een prachtige gemeente om te wonen en te recreëren. Wonen in een goed, duurzaam en betaalbaar huis is een basisbehoefte, geen luxe voor slechts enkelen. In een gemeente met een prachtig nationaal park zetten we volop in op vormen van recreatie die passen bij deze omgeving. Daarnaast is veiligheid een belangrijke basisvoorwaarde voor een gemeente waarin je fijn kan wonen, werken en leven.

Wonen

De lokale vraag naar betaalbare, duurzame woningen vraagt om een actief grondbeleid. Op die manier hebben we meer invloed op de kansen en behoeftes op de woningmarkt. We maken een integrale lange termijnvisie voor woningbouw (zowel op kwaliteit als kwantiteit) die aansluit op de lokale vraag en duurzame opgaves, maar die ook rekening houdt met de schaarse beschikbare ruimte. We hebben hierbij specifiek aandacht voor voldoende betaalbare huur- en koopwoningen, waarbij we ook kijken naar stimuleringsmaatregelen voor de betaalbaarheid van de sociale sector. Ook stimuleren en faciliteren we innovatieve woonvormen.

Recreatie en toerisme

Onze gemeente is een prachtige plek om te recreëren en te ontspannen. We gaan aan de slag met de nieuwe visie op recreatie en toerisme waarbij de begrippen duurzaam, actief en gezond centraal staan. De fiets- en wandelroutes in onze gemeente zijn belangrijke trekpleisters waarin we willen investeren. Er is ruimte voor het verhogen van de toeristenbelasting om deze investeringen te kunnen doen. Samen met onze partners promoten we daarnaast het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal. Ook willen we onze recreatiewoningen en parken vitaal en veilig houden. Hierover gaan we in gesprek met eigenaren, besturen en bewoners.

Veiligheid

Iedereen wil zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. We werken daarom actief en wijkgericht samen met onder andere inwoners, maatschappelijke partners, politie, ondernemers en woningcorporaties op het gebied van veiligheid. Vroegtijdige signalering vraagt om ogen en oren in de wijk, onder meer van wijkagenten en gemeentelijke handhavers. We zetten niet alleen in op veiligheid op straat, maar hebben ook aandacht voor een veilige thuissituatie waarin kinderen liefdevol opgroeien.

Ondermijning

Ondermijning is een steeds vaker voorkomend fenomeen dat vraagt om een lokale aanpak. We willen de komende jaren de bestaande aanpak tegen ondermijning intensiveren en zijn ons ervan bewust dat dit arbeidsintensief is. Tegen georganiseerde criminaliteit - bijvoorbeeld in ons buitengebied - treden wij hard op in samenwerking met justitiële partners, inwoners, ondernemers, politie en handhavers. Ook de wet Bibob passen we toe om schimmige activiteiten te stoppen.

Drugsproblematiek

De zorgen rondom drugsproblematiek in Rijssen-Holten zijn de afgelopen jaren toegenomen. Overlast gaat te vaak gepaard met drugs en geweld en zorgt ervoor dat al kwetsbare jongeren verder afglijden. Samen met partners zetten we in op een integrale aanpak om problematiek vroeg te signaleren en structurele oplossingen te vinden. Hierbij gaan we wijkgericht en met behulp van data aan de slag. Zorg en veiligheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Aan de voorkant zetten we dan ook in op preventie en voorlichting, aan de achterkant hebben we een zerotolerancebeleid als het gaat over handhaving.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Recreatie en toerisme, diverse maatregelen en budgetten

Omschrijving (toelichting)

In Rijssen-Holten streven we naar een duurzame, toegankelijke en gastvrije toeristische sector die bijdraagt aan brede welvaart door evenwicht te vinden tussen natuurbehoud, recreatie en economische ontwikkeling. We versterken onze unieke identiteit door samen te werken met lokale ondernemers en regio's aan een dynamisch en samenhangende toeristische sector, waarin natuur, cultuurhistorie met het Hanzeverleden centraal staat. Met een sterk verhaal en focus op kwaliteit (en minder op kwantiteit) en beleving investeren we in een toekomstbestendige sector die aansluit bij de wensen van inwoners en bezoekers.

De thema's van het uitvoeringsprogramma zijn gericht op:

beschermen: o.a. recreatieve zonering en spreiding

benutten: o.a. duurzame recreatie en kwaliteitsimpuls routestructuren

bevorderen: o.a. ontwikkelingen en realiseren start - en informatiepunten

faciliteren: o.a. regionale samenwerking en doorontwikkeling recreatiesector/marketing organisatiestructuur.

Dekking vindt plaats uit verhoging van de toeristenbelasting.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen 2026

Acties

Ontwikkeling spoorzones

Omschrijving (toelichting)

De Spoorzone van Rijssen vervult een strategische schakelpositie tussen het centrum, omliggende woonwijken en het bedrijventerrein. De Spoorzone in Holten vormt een cruciale schakel tussen het station, de dorpskern en het landelijke gebied richting de Holterberg. In de Position Paper 2050 en de Visie ontwikkelzones bestaande bedrijventerreinen (2024) worden deze zones nadrukkelijk benoemd als kansrijke gebieden voor een nieuw stedelijk woonmilieu, waarin wonen, werken en ontmoeten samenkomen in een duurzame en hoogwaardige omgeving. Daarbij ligt er een duidelijke ambitie om de ruimtelijke kwaliteit van de gebieden te versterken, de verblijfskwaliteit te verbeteren. Wij willen komen tot integrale gebiedsvisies voor deze omgevingen. Deze visies geven richting aan de gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkeling van de gebieden en vormen het kader voor toekomstige besluiten over programmering, investeringen, samenwerking en regie.

AZC

Omschrijving (toelichting)

Voor de opvang van asielzoekers hebben we in december 2023 een vakantiepark aan de Borkeldsweg 57 te Holten gekocht. Dit park verhuren we voor 10 jaar aan het COA voor tijdelijke opvang met maximaal 250 plekken. Het azc is op 10 februari 2025 geopend en er verblijven gemiddeld tussen de 200 en 220 asielzoekers.

De start is rustig verlopen en dit is ook naar tevredenheid van de (direct) omwonenden. Vooraf was er veel commotie.

De weerstand concentreerde zich op de vraagtekens bij de gemaakte locatiekeuze, de communicatie in het voortraject en de vraagtekens bij de (brand) veiligheid.

Met de COA is afgesproken dat er gedurende het 1e jaar (tot februari 2026) bij voorrang gekoppelde statushouders worden gehuisvest, zowel van onze gemeente als van een aantal omliggende gemeenten. Daarna zal sprake zijn van een bezetting volgens de landelijke afspiegeling van asielzoekers.

Momenteel heeft inburgering veel prioriteit, er wordt aandacht besteed aan werk/onderwijs om daarmee extra bij te dragen aan een goede integratie van asielzoekers in onze maatschappij. Onlangs is hiertoe een zogenaamde meedoenbalie geopend op het azc welke bemand wordt door consulenten van de gemeente en elke woensdagochtend open is.

Op 22 augustus 2025 is er een rechtszaak geweest over de verstrekking van de vergunning, aangespannen door enkele omwonenden en een stichting. De rechtbank doet naar verwachting rond begin oktober een uitspraak.

Ontwikkelingen landelijk gebied

Omschrijving (toelichting)

Er zijn veel ontwikkelingen in het landelijk gebied. Zaken als stikstofdepositie, kavelruil en grondbezit spelen een rol bij de wijze waarop we met het agrarisch gebied kunnen omgaan. Zo zijn wij voornemens om in navolging van de gemeente Wierden een nulmeting te gaan doen om te bezien waar welke mogelijkheden nog zijn. We hebben nieuwe initiatieven genomen door bijvoorbeeld het landelijk gebied te agenderen in de Twenteboard via BOSS (Bestuurlijk Overleg Sociaal-Economische Structuurversterking Twente, het afstemmingsoverleg voor de overheidspoot in de Twenteboard) met als doel het thema te borgen in de strategie van de Twenteboard en waar mogelijk financiering te krijgen om de opgaves het hoofd te bieden. Zeker nu het PPLG is stopgezet, is de urgentie groot om samen te werken aan en te streven naar een gezonde en duurzame toekomst van ons buitengebied met krachtige kernen, een vitaal en mooi buitengebied, kwalitatief hoogwaardige natuur en ruimte voor ondernemers / agrariërs daarbinnen met als doel ons buitenbied ook voor de toekomstige generaties leefbaar te houden.

Prioriteiten 2026

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Inves- tering	structureel				incidenteel			
				2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
6.	Wonen, Recreëren en Veiligheid										
Landelijk gebied											
	Diverse maatregelen en initiatieven	Begroting 2024						60	60		
Bouwdossiers											
	Digitaliseren bouwdossiers	Begroting 2023						100			
Woningbouw											
	Versnellen en verkennen	Begroting 2025						84			
	Stimuleren en faciliteren van innovatieve woonvormen	Begroting 2023						25			
Recreatie en toerisme											
	Renovatie asfalt fietspaden Holterberg	Begroting 2024	300	15							
	Kwaliteitimpuls routenetwerken	Begroting 2024	120		16						
	Diverse maatregelen en budgetten	Voorstel College begroting 2026		62	50	25	25	750			
	Diverse maatregelen en budgetten	Amendement Kadernota 2026-2029						-500			
	Verhogen van de toeristenbelasting	Voorstel College begroting 2026			-100	-100	-100				
Totaal programma 6			420	77	-34	-75	-75	519	60	0	0

Financieel overzicht

	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2025 na VJN	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		1.301		519	60	-	-
Structureel		-		77	43	32-	107-
Bestaand beleid	11.071	9.109	12.547	7.999	7.758	7.708	7.574
Totaal lasten programma	11.071	10.410	12.547	8.595	7.861	7.676	7.467
Baten							
<u>Bestaand beleid</u>	6.144-	2.640-	2.772-	1.502-	1.502-	1.502-	1.502-
Totaal baten programma	6.144-	2.640-	2.772-	1.502-	1.502-	1.502-	1.502-
Saldo voor bestemming	4.927	7.770	9.775	7.093	6.359	6.174	5.965
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	137-		1.002-	-	-	-	-
Storting reserve	405			-	-	-	-
Saldo na bestemming	5.195	7.770	8.773	7.093	6.359	6.174	5.965

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
205	Recreatie	1.075.000	84.500-	990.500
550	Openbare orde	636.500	70.800-	565.700
551	Integrale veiligheid	392.000	-	392.000
552	Rampenbestrijding	10.800	-	10.800
553	Brandweer	2.995.100	-	2.995.100
555	Preparatie	22.600	-	22.600
556	Preventie	-	2.300-	2.300-
700	Wonen	985.200	1.010.300-	25.100-
701	Stadsvernieuwing	134.500	35.600-	98.900
702	Overige agrarische zaken	180.600	145.700-	34.900
703	Ruimtelijke Ordening	1.001.800	87.000-	914.800
704	Grondbedrijf	297.600-	-	297.600-
705	Omgevingswet	153.600	-	153.600
751	Verkeer en vervoer	535.900	64.100-	471.800
754	Parkeren	142.800	1.700-	141.100
755	Openbaar vervoer	30.100	-	30.100
Totaal programma		7.998.900	1.502.000-	6.496.900

7. Wijken

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen. Mooie en groene wijken dragen bij aan de leefbaarheid en veiligheid en nodigen inwoners uit om naar buiten te gaan, te ontmoeten en te bewegen. Initiatieven van inwoners spelen hierin een grote rol en willen we stimuleren. Daarnaast gaan we aan de slag met een mobiliteitsvisie waarin we duurzame keuzes aanmoedigen en ondersteunen.

Mobiliteit

We willen een brede visie op mobiliteit met aandacht voor fietsen, wandelen, gemotoriseerd verkeer, openbaar vervoer, ontsluiting van de hoofdwegen en een passende inrichting van de openbare ruimte. Deze visie moet landen in een uitvoeringsprogramma voor meerdere jaren. Hierbij ondersteunen we duurzame keuzes door bijvoorbeeld in te zetten op verkeersluwe centra, het gebruik van openbaar vervoer zoals TwentsFlex en een goede laadinfrastructuur. We stimuleren in onze visie actief het gebruik van de fiets door onze fietsstructuur te optimaliseren en aandacht te hebben voor een veilige (school)omgeving voor kwetsbare verkeersdeelnemers. Daarnaast stimuleren we de scheiding van verschillende verkeersdeelnemers. Het parkeerbeleid en de parkeernormen moeten daarnaast aansluiten op onze mobiliteitsvisie. Concreet willen we in Holten de Dorpsstraat tussen de Kerkstraat en Larenseweg afsluiten voor gemotoriseerd verkeer, een versnelde aanleg van een tweede ontsluiting van de Kalfstermansweide en een stevige lobby voor een ongelijkvloerse kruising met het spoor op de N350. Ook willen we de veiligheid van de Haarstraat en het Hogepad in Rijssen verbeteren en aandacht voor gevaarlijke kruispunten zoals bijvoorbeeld bij de Dorperdijk en de Enterstraat.

Groene wijken

Het veranderende klimaat zorgt voor hetere zomerdagen en zwaardere stortbuien die gevolgen hebben voor de leefbaarheid van onze buurten. We willen groene en veilige wijken en hebben hierbij specifiek aandacht voor klimaatadaptatie en de gevolgen van hittestress, maar ook voor veiligheid en sociale aspecten. We zetten daarnaast actief in op het behoud, onderhoud en toevoegen van kwalitatief waardevol groen, waaronder bomen. Onze inwoners zijn sterk betrokken bij hun eigen leefomgeving en de inrichting van de openbare ruimte. We stimuleren en ondersteunen daarom buurt- of inwonersinitiatieven die de leefbaarheid vergroten. Inwoners kunnen bijvoorbeeld gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan en draagvlak hebben. Daarnaast benutten we de natuurlijke momenten om investeringen te doen in wegreconstructies.

Thema duurzaamheid uit Coalitieakkoord 2022-2026

Rijssen-Holten is nu een prachtige gemeente, maar moet ook voor toekomstige generaties een fijn, mooi en leefbaar thuis zijn. De komende vier jaar staat de duurzame groei en ontwikkeling van deze gemeente centraal. We zetten in op de transitie naar schone energie, een toekomstbestendige leefomgeving en hebben aandacht voor biodiversiteit. De lasten van die veranderingen verdelen we eerlijk, met oog voor sociale gevolgen en voldoende draagvlak.

Rol van de gemeente

De veranderingen hebben gevolgen voor iedereen en daarom kiezen wij voor een wijk- en bewonersgerichte aanpak. Onze rol is het stimuleren, aanjagen en ondersteunen van initiatieven van inwoners en ondernemers, maar we voelen ook een verantwoordelijkheid om zelf een rol te pakken als kansen zich voordoen, opgaves niet in de samenleving worden opgepakt of de situatie daarom vraagt. Per initiatief bekijken we in overleg wat een passende rol is. We vinden het daarbij belangrijk dat de rendementen van de duurzaamheidsontwikkelingen ten goede komen aan onze lokale samenleving. Het GroenDoen-initiatief - dat de landelijke doelstellingen als uitgangspunt heeft - volgen we met vertrouwen en belangstelling tot het voorjaar 2023. Als hiermee de lokale doelstellingen van de raad niet worden behaald, gaan we opnieuw met elkaar in gesprek en vindt er een heroriëntatie op het proces plaats.

Duurzame investeringen

We volgen de landelijke doelstellingen als het gaat over het afscheid nemen van fossiele brandstoffen. Dit betekent dat we in 2030 naar 49% minder CO₂-uitstoot willen ten opzichte van 1990 en in 2050 inzetten op 95% CO₂-reductie ten opzichte van 1990. We stimuleren en investeren in de isolatie van bestaande woningen en intensiveren de inzet van zon op dak. Daarnaast staan we open voor innovatieve oplossingen. Uiteraard geven we zelf het goede voorbeeld door onze eigen gebouwen verder te verduurzamen.

Biodiversiteit

Voor veel planten en dieren is Rijssen-Holten ook een thuis. Bij de groei en ontwikkeling van onze gemeente hebben we oog voor biodiversiteit. De experimenten met bloemrijke akkerranden maken we structureel en we benutten in onze wijken de kansen voor het vergroten van biodiversiteit.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Klimaatadaptatie, subsidie voor groen- en watermaatregelen

Omschrijving (toelichting)

De gevolgen van verstedelijking en klimaatverandering zijn meer en meer merkbaar. Lange warme en droge periodes kunnen leiden tot hittestress en hevige stortbuien kunnen zorgen voor wateroverlast, vooral in de bebouwde kom. De gemeente zelf neemt allerlei maatregelen om dit tegen te gaan, maar de openbare ruimte is maar een klein deel van de totale buitenruimte. We willen daarom ook onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bewustmaken en stimuleren om beter om te gaan met hitte en water, door bijvoorbeeld verharde oppervlakken te vergroenen, bomen te planten en de regenpijp af te koppelen. De subsidie voor groen- en watermaatregelen loopt vanaf maart 2024 en er wordt veel gebruik van gemaakt. Dit voorstel is om vanaf 2026 ook budget beschikbaar te hebben.

Uitvoeringsbudget duurzaamheid

Omschrijving (toelichting)

De huidige Duurzaamheidsvisie liep tot en met 2024. De geactualiseerde visie is opgenomen in de Omgevingsvisie. In 2025 wordt voor de uitvoering een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit zal ook in de jaren 2026-2029 doorlopen. In het uitvoeringsprogramma wordt benoemd aan welke mondiale, Europese, landelijke en regionale doelstellingen we werken en welke acties we nemen om deze doelstellingen te bereiken. Voor deze uitvoering wordt voor de periode 2026-2029 budget gevraagd dat in lijn ligt met de eerdere budgetten. Er kan inhoudelijk gedacht worden aan onder andere:

- (Technische) ondersteuning opstellen/uitvoeren beleid
- Wijkuitvoeringsplannen (warmtescans, verduurzamingsacties)
- Stimulering bijdrage voor niet particuliere verduurzamingsprojecten
- Acties voor inwoners (o.a. week van de circulaire economie)
- Communicatiemiddelen (onder andere flyers en dergelijke)
- Datagedreven werken (online dashboard)

Dekking vindt plaats uit de al eerder lokaal ter beschikking gestelde middelen voor energie-armoede.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actualiteiten 2026

Acties

Uitvoeringsprogramma mobiliteit

Omschrijving (toelichting)

De raad heeft tijdens de vaststelling van de Kadernota 2026-2029 besloten ten behoeve van het uitvoeringsprogramma mobiliteit voor de jaarschijf 2028 structureel 180.000 en incidenteel 115.000 en voor de jaarschijf 2029 structureel 165.000 en incidenteel 15.000 toe te voegen, ten laste van het structurele en incidentele perspectief. Voor 2026 is vanuit de begroting 2025 € 80.000,- structureel en € 500.000,- incidenteel opgenomen.

Daarvoor staan voor 2026 de volgende projecten in de planning:

- De aanleg van 2 verkeerspleinen in de Morsweg;
- De voorbereiding reconstructie Enterstraat (uitvoering in 2027);
- Het laatste deel uitvoering van het project “veilige oversteken”;
- De voorbereiding invoeren GOW 30;
- Het verbeteren van diverse OV haltes.

Warmtetransitie

Omschrijving (toelichting)

De warmtetransitie is een belangrijk onderdeel van de energietransitie, waarbij de warmtetransitie zich specifiek richt op de verduurzaming van de warmtevoorziening in de gebouwde omgeving. Het doel is om stapsgewijs af te stappen van aardgas en over te gaan op duurzame warmtebronnen, zoals restwarmte, warmtenetten, elektrische oplossingen (zoals warmtepompen) en duurzame gassen. Dit is een grote opgave, omdat het niet alleen gaat om techniek en infrastructuur, maar ook om betaalbaarheid, draagvlak en samenwerking met onze inwoners en bedrijven.

Als gemeente hebben we hierin een centrale rol. We staan dicht bij de inwoners, kennen de lokale omstandigheden en zijn verantwoordelijk voor de ruimtelijke inrichting. Sinds het Klimaatakkoord zijn gemeenten aangewezen als regisseur van de warmtetransitie. Dat betekent dat wij de plannen maken voor de toekomstige warmtevoorziening in de gebouwde omgeving. Dit gebeurde al in de Transitievisie Warmte, door ons opgesteld in 2021, en zal verder worden uitgewerkt in het Warmteprogramma. Hierin geven we voor alle wijken aan wat de meest kansrijke alternatieven voor aardgas zijn en in welke volgorde de wijken van het gas afgaan. Dit Warmteprogramma stellen we op in samenwerking met de netbeheerder, woningcorporaties, lokale energiecoöperaties en inwoners. Het Warmteprogramma moet uiterlijk eind 2026 door het college zijn vastgesteld.

Windturbines

Omschrijving (toelichting)

In 2024 heeft de gemeente Rijssen-Holtten programmeringsafspraken gemaakt met de provincie Overijssel over de opwek van duurzame energie middels windmolens. Door het maken van deze afspraken is een provinciaal voorkeursgebied voor wind ontstaan waar, volgens de provincie, ruimte is voor het opwekken van 120 gigawatt per uur (GWh) aan duurzame energie door windmolens. Ook is het gemeentelijk windbeleid opgesteld, waar voorwaarden worden gesteld aan de ontwikkeling van windturbines binnen de gemeente, zoals de clustering van windmolens en het streven naar 100% lokaal eigendom.

Proces

Binnen het voorkeursgebied konden initiatiefnemers vanaf 1 april 2025 tot en met 30 juni 2025 aanvragen bij de provincie indienen. Na sluiting van deze periode beoordeelt de provincie welke binnengekomen aanvragen voldoen aan alle door hen gestelde voorwaarden. De gemeente wordt voor bekendmaking op de hoogte gesteld van de initiatieven die de volgende fase in gaan. Hierna gaat de provincie in gesprek met de geselecteerde initiatiefnemer(s) en maakt afspraken over onder andere de kosten en het inregelen van het lokaal eigendom. Gedeputeerde Staten neemt uiteindelijk het besluit om de procedure daadwerkelijk te starten.

Het project begint met een startbijeenkomst waarvoor alle belanghebbenden, waaronder de gemeente, worden uitgenodigd. De initiatiefnemer(s) zijn verantwoordelijk voor het doorlopen van alle onderzoeken, zoals de milieueffectrapportage (MER) en het participatieproces.

Als alle onderzoeken goed zijn uitgevoerd en het participatieproces zorgvuldig is doorlopen, stelt de provincie een ontwerp projectbesluit op en onderzoekt ze of het project door kan gaan. Zodra de toestemming en de benodigde vergunningen zijn verleend, is een definitief projectbesluit vastgesteld door de provincie en kan de initiatiefnemer starten met de bouw.

Prioriteiten 2026

Excel-tabel

Maatschappelijk effect / Actie		Bron	Inves-tering	structureel				incidenteel			
				2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
7.	Wijken										
Duurzaamheid											
	Verduurzamen wagen- en machinepark	Begroting 2024		20	20						
	Energieleningen (Svn)	Begroting 2024	1.000	10							
	Energieleningen (Svn)	Voorstel college begroting 2026	3.000		19	19	19				
	Energieleningen (Svn), vergoeding deelnemers	Begroting 2024		-20							
	Uitvoeringsbudget	Voorstel college begroting 2026						175	175	175	175
	Dekking uit reserve energiearmoede	Voorstel college begroting 2026						-175	-175	-175	-175
Klimaatadaptie											
	Subsidie voor groen- en watermaatregelen	Voorstel college begroting 2026						35	35		
	Uitvoeringsbudget	Begroting 2025						100			
Reconstructie weginrichting											
	Aanvullende onderhoudsmiddelen voor openbaar profiel bij rioolvervanging	Begroting 2023						250			
	Laatste deel zuid oostelijke fietsring / reconstructie Pelmolenweg	Begroting 2024	505	22							
	Wegreconstructies plan Zuid	Voorstel college begroting 2026	1.300			25	40				
	Reconstructie Opbroekweg	Voorstel college begroting 2026	390			20					
Mobiliteit											
	Verkeersveiligheidsmaatregelen (co-financiering met Rijk)	Begroting 2023						80			
	Uitvoeringsplan	Begroting 2025	2.300	80	80			500			
	Uitvoeringsplan	Voorstel college begroting 2026							215		
	Uitvoeringsplan	Amendement Kadernota 2026-2029				180	165			115	15
Totaal programma 7			8.495	112	119	244	224	965	250	115	15

Financieel overzicht

	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2025 na VJN	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten							
<u>Prioriteiten</u>							
Incidenteel		1.348		965	250	115	15
Structureel		50		112	231	475	699
Bestaand beleid	17.801	12.945	17.125	13.449	13.449	13.449	13.449
Totaal lasten programma	17.801	14.343	17.125	14.526	13.930	14.039	14.163
Baten							
<u>Bestaand beleid</u>	10.979-	7.017-	10.072-	7.603-	7.603-	7.603-	7.603-
Totaal baten programma	10.979-	7.017-	10.072-	7.603-	7.603-	7.603-	7.603-
Saldo voor bestemming	6.822	7.326	7.053	6.923	6.327	6.436	6.560
Mutaties in reserves							
Onttrekking reserve	390-	3-	76-	24-	24-	24-	24-
Storting reserve	785		38	13	13	13	13
Saldo na bestemming	7.217	7.323	7.015	6.912	6.316	6.425	6.549

Overzicht per product

product	omschrijving	lasten	baten	saldo
400	Milieu	1.764.500	241.700-	1.522.800
401	Natuurbescherming	94.800	-	94.800
402	Afwatering	156.800	-	156.800
450	Openbaar groen	2.382.300	32.400-	2.349.900
460	hondentoiletten	60.000	-	60.000
510	Ongediertebestrijding	51.200	-	51.200
522	speeltuinen/zomervantiewerk	30.700	200-	30.500
600	Afval	2.767.100	3.635.900-	868.800-
650	Riolering	2.081.500	3.616.500-	1.535.000-
710	verspreide gronden	-	-	-
750	Wegen	2.659.800	100.200-	2.559.600
752	Straatverlichting	316.900	-	316.900
753	Straatreiniging	802.200	-	802.200
756	Gladheidsbestrijding	294.100	-	294.100
Totaal programma		13.461.900	7.626.900-	5.835.000

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

Bij de programma's 1 tot en met 7 worden de desbetreffende lasten en baten weergegeven. Bij veel van de programma's zijn de baten lager dan de lasten. De programmamtekorten worden bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de uitkering uit het Gemeentefonds en de onroerende- zaakbelastingen (ozb) de belangrijkste zijn. In het overzicht 'Algemene dekkingsmiddelen' wordt een specificatie gegeven. Het beleid omtrent lokale heffingen is verwoord in de paragraaf '4.1 lokale heffingen'.

De algemene dekkingsmiddelen kennen in tegenstelling tot de riool- en afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van specifieke uitkeringen, in de functionele programma's verantwoord.

onderdelen	rekening 2024	begroting 2025 primair	begroting 2025 na voorjaarsnota	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
a. Lokale heffingen							
ozb	-8.054.000	-8.406.100	-8.410.100	-8.566.100	-8.698.100	-8.830.100	-8.962.100
recognities en verhuur standplaatsen	-31.000	-17.900	-20.000	-20.500	-20.500	-20.500	-20.500
forensenbelasting	-160.000	-151.700	-156.700	-160.600	-160.600	-160.600	-160.600
toeristenbelasting	-530.000	-467.400	-467.400	-484.300	-484.300	-484.300	-484.300
hondenbelasting	-60.000	-65.100	-65.100	-70.300	-70.300	-70.300	-70.300
reclamebelasting	21.000	-5.000	-5.000	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
b. Gemeentefonds	-77.855.000	-79.173.200	-79.485.100	-82.395.500	-82.284.500	-80.206.500	-81.033.500
c. Dividenden	-1.029.000	-1.075.400	-1.075.400	-1.072.400	-1.072.400	-1.072.400	-1.072.400
d. Overige eigen middelen	-2.386.000	-6.560.500	-8.312.000	-2.983.900	-3.046.900	-3.191.900	-3.227.900
e. Saldo financieringsfunctie	1.194.000	1.844.700	1.676.600	1.636.100	1.699.100	1.844.100	1.880.100
f. Stelposten	0	9.068.800	620.100	7.636.900	3.743.900	3.984.900	4.244.900
	-88.890.000	-85.008.800	-95.700.100	-86.485.300	-90.399.300	-88.212.300	-88.911.300

Toelichting

a. Lokale heffingen

Voor een toelichting over het beleid met betrekking tot de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf '4.1 lokale heffingen'.

De ozb-inkomsten worden gecorrigeerd voor de lasten die betrekking hebben op de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

b. Gemeentefonds

Aan de hand van de meicirculaire 2025 is de raming voor de uitkering uit het Gemeentefonds voor de gemeente berekend. Alle relevante ontwikkelingen zijn hierin meegenomen.

c. Dividenden

De gemeente ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelen in diverse ondernemingen.

De gemeente heeft aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Vitens, Enexis en Twence. De preferente aandelen Vitens zijn omgezet in een achtergestelde lening.

Wadinko keert jaarlijks een dividend uit van € 500,- per aandeel.

Bedrijf	begroting 2025 na voorjaarsnota	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
BNG	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000
Wadinko	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Enexis	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Twence	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
Kapitaallasten rentebaten beleggingen	12.600	12.600	12.600	12.600	12.600
	-1.072.400	-1.072.400	-1.072.400	-1.072.400	-1.072.400

d. Overige eigen middelen

Onder deze noemer worden diverse eigen middelen gerangschikt die wij hebben samengevat in onderstaande tabel.

	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Huren diverse masten	-26.600	-26.600	-26.600	-26.600
Bijdragen van derden	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Onttrekkingen uit reserves	-2.703.400	-703.400	-703.400	-703.400
Stortingen in reserves	2.000.000	0	0	0
(Dwang)invordering	-30.900	-30.900	-30.900	-30.900
Lichtmastreclame	-68.800	-68.800	-68.800	-68.800
Saldo financieringsfunctie	-1.636.100	-1.699.100	-1.844.100	-1.880.100
Verschil renteomslag	-418.100	-418.100	-418.100	-418.100
	-2.983.900	-3.046.900	-3.191.900	-3.227.900

e. Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen de werkelijk betaalde rente en de ontvangen rente. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de bespaarde rente en de gevolgen van de renteomslagberekening. Het saldo van de financieringsfunctie bedraagt:

	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
betaalde rente lang en kort ontvangen rente	1.636.100 0	1.699.100 0	1.844.100 0	1.880.100 0
	1.636.100	1.699.100	1.844.100	1.880.100

f. Stelposten

De volgende stelposten zijn opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen:

	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
stelpost activeren uren	-306.000	-306.000	-306.000	-306.000
personeelskosten	162.100	162.100	162.100	162.100
versterken ondersteuning wijkteams	10.800	10.800	10.800	10.800
pilots voor transformatie	153.000	153.000	153.000	153.000
Gebouwenbeheer	977.000	977.000	977.000	977.000
taakstelling ouderschapsverlof	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
areaalaccess		75.000	150.000	225.000
vervangingsinvesteringen		18.000	22.000	22.000
verschoven kapitaallasten van 2026 naar 2027		196.000	196.000	196.000
inflatie, na te compenseren en afronding		164.000	172.000	108.000
nieuw beleid incidenteel	6.374.000	1.120.000	115.000	15.000
nieuw beleid structureel (inclusief extra rentelasten)	291.000	1.199.000	2.358.000	2.707.000
	7.636.900	3.743.900	3.984.900	4.244.900

Onvoorzien

De gemeente begroot een vast bedrag voor onvoorzien. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan een beroep op onvoorzien worden gedaan. Dit is in het geval dat maatregelen onvermijdelijk of wettelijk verplicht zijn en hier geen andere dekking voor aanwezig is. Het bedrag voor onvoorzien bedraagt € 40.000,- incidenteel.

De gewijzigde begrotingsvoorschriften (BBV) schrijven voor dat vooral eigen personeelskosten van het toezicht houden bij nieuwe werken sinds 2018 geactiveerd moeten worden. De directe personeelslasten zijn hierdoor lager (€ 200.000,-).

Paragrafen

1. Paragraaf lokale heffingen

Artikel 10 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat ten minste (artikel 10, onderdeel c van het BBV):

- a. de geraamde inkomsten;
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen (die hoogstens kostendekkend mogen zijn) wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
- e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten. De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken namelijk de burger heel direct in de portemonnee.

De paragraaf lokale heffingen bevat:

- de beleidsvoornemens voor de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen
- een duiding van de lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Op deze manier wordt inzicht gegeven in de lokale belastingdruk en wordt u, de raad, in staat gesteld te sturen op hoofdlijnen van beleid en een afweging te maken tussen de belastingdruk en het voorzieningenniveau.

Uitgangspunt tarievenbeleid

Alle kostprijzen en tarieven van gemeentelijke dienstverlening zijn in 2023 opnieuw tegen het licht gehouden. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in de Nota kostprijzen en tarieven gemeentelijke dienstverlening. Als algemeen uitgangspunt geldt dat de tarieven kostendekkend zijn. Uitzonderingen hierop staan in de nota.

Het bestaande beleid om de tarieven jaarlijks te corrigeren voor de inflatie wijkt op de volgende punten af:

1. Voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) zullen de tarieven met 2,5% worden aangepast. Op dit moment zijn de nieuwe waarden en dus het nieuwe tarief nog niet bekend.
2. De rioolheffing wordt €194 per aansluiting.
3. De afvalstoffenheffing wordt zoals gebruikelijk kostendekkend geraamd. De tarieven voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens worden vastgesteld op respectievelijk €174 en €219.
4. Voor de toeristenbelasting wordt het tarief voor 2026 €1,15 per overnachting.
5. De tarieven voor hondenbelasting worden vastgesteld op €31 voor een 1e hond en op €47 voor een 2e en volgende hond.
6. De lijkbezorgingsrechten worden met 2,5% verhoogd.
7. Het tarief voor de reclamebelasting in de centrumgebieden van Rijssen-Holten en voor de bedrijventerreinen in Holten wordt vastgesteld op basis van de ingediende begrotingen 2026 van de Stichting Ondernemersfonds respectievelijk de Stichting Ondernemersfonds Holtense Bedrijventerreinen.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Als gevolg van de verplichte jaarlijkse herwaardering van onroerende zaken gelden per 1 januari 2026 ook weer nieuwe WOZ-waarden. De tarieven van de onroerendezaakbelastingen zullen daarvoor worden aangepast waarbij de totale OZB-opbrengst (exclusief nieuw- en verbouw) uiteindelijk 2,5% hoger wordt en de opbrengstverhouding tussen de categorie woningen en niet-woningen zoveel mogelijk in stand blijft. De tarieven voor 2026 zijn op dit moment nog niet bekend. Voor 1 januari 2026 zullen de tarieven voor 2026 door de raad worden vastgesteld.

Binnen de gemeente is sprake van tariefdifferentiatie. Voor niet-woningen (bedrijven) gelden andere (hogere) tarieven dan voor woningen. OZB wordt geheven van alle onroerende zaken (zoals gebouwde objecten, in aanbouw zijnde objecten en grond) tenzij wettelijk vrijgesteld.

De waarde van alle onroerende zaken is van invloed op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Die uitkering houdt namelijk rekening met de opbrengst uit de onroerendezaakbelastingen in de gemeente.

Afvalstoffenheffing

Het kostendekkende tarief voor een- en meerpersoonshuishoudens wordt voor de begroting 2026 vastgesteld op respectievelijk € 174,- en € 219,-

Rioolheffing

De rioolheffing stijgt van € 192 in 2025 naar € 194 per aansluiting in 2026. Het tarief is berekend op basis van de nieuwe visie en het Programma Water en Riolerings (PWR).

Uitgangspunt bij de rioolheffing is dat de taak riolering volledig kostendekkend wordt uitgevoerd. Voor het tegengaan van tariefschommelingen is een voorziening opgenomen. Voor verbeteringsmaatregelen is een aparte voorziening beschikbaar.

Belastingdruk per huishouden (afgerond op hele euro's)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Landelijk (2025)
OZB*)	€256	€290	€319	€346	€358	€366***	€453
Afvalstoffenheffing **)	€186	€213	€217	€219	€217	€219	€364
Rioolheffing	€195	€164	€172	€179	€192	€194	€235
Totaal (meerpersoonshuishoudens)	€637	€667	€708	€744	€767	€779	€1.052
Mutatie t.o.v. voorgaande jaar	+0,6%	+4,7%	+6,1%	+5,1%	+3,1%	+1,6%	

*) Bij een gemiddelde woningwaarde

**) Meerpersoonshuishouden

***) Op basis van de aanslag 2025 + 2,5% aanpassing

Bron: Coelo.nl

Hondenbelasting

De tarieven voor een 1e hond en een 2e en volgende hond komen in 2026 op respectievelijk € 31 en € 47.

Hondenbelasting is voor het buitengebied per 1 januari 2019 afgeschaft.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven voor het houden van een verblijf met overnachting door niet-ingezetenen binnen de gemeente in hotels, pensions, vakantie-onderkomens, mobiele kampeeronderkomens, niet beroepsmatig verhuurde ruimten en op vaste standplaatsen, tegen vergoeding in welke vorm dan ook. Voor de toeristenbelasting geldt normaliter dat het tarief 1 keer in de 2 jaar wordt aangepast aan inflatie. In de begroting wordt uitgegaan van 520.000 overnachtingen. Voor de toeristenbelasting wordt het tarief voor 2026 €1,15 per overnachting. Dit is een verhoging van €0,20 ten opzichte van 2025 voor diverse maatregelen uit de visie Recreatie en Toerisme. Op basis van deze visie wordt het tarief de komende jaren extra verhoogd.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van de personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De tarieven worden in gelijke verhouding als de OZB-tarieven verhoogd.

Lijkbezorgingsrechten

In afwachting van een onderzoek naar begraafplaatsen worden de huidige tarieven met het inflatiepercentage van 2,5% verhoogd.

Omgevingsvergunning bouw

De bouwleges bedragen een percentage van de bouwsom. Normaliter wordt het tarief voor de bouwleges niet verhoogd, omdat de normkosten jaarlijks worden aangepast aan het prijspeil. De normbouwkostenlijst is namelijk leidend voor het bepalen van de bouwsom. De normbouwkostenlijst is in 2025 herzien. Voor 2026 vindt geen aanpassing plaats van deze lijst. Om die reden wordt in 2026 eenmalig het tarief met 2.5% (inflatie) verhoogd. Overigens is er binnen de bouwleges sprake van kruissubsidiëring, dat wil zeggen dat de grotere bouwwerken 'meebetalen' aan de kleinere bouwwerken.

Ondernemersfonds/reclamebelasting

In de centrumgebieden van Holten en Rijssen geldt sinds 1 januari 2014 een reclamebelasting. Het tarief daarvoor wordt bepaald door de in te dienen begroting 2026 van de Stichting Ondernemersfonds en de nieuwe WOZ-waarden. Beide gegevens zijn op dit moment nog niet bekend.

Voor de beveiliging van bedrijventerreinen in Holten geldt per 1 januari 2022 een reclamebelasting waarmee een ondernemersfonds wordt gevoed ter bekostiging. Het tarief van deze reclamebelasting wordt bepaald door de in te dienen begroting 2026 van de Stichting Ondernemersfonds Holtense Bedrijventerreinen en de nieuwe WOZ-waarden. Beide gegevens zijn op dit moment nog niet bekend.

Kwijtschelding

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de geheven belasting. Dit is het geval als de bestaansnorm van inwoners onder de daarvoor geldende normen valt.

Vanaf 2025 moet elke aanvrager een volledig formulier invullen.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal aanvragen	415	461	482	433	443	439	496	379	376	376
Aantal gehonoreerd	350	398	396	363	361	347	324	323	324	309

Kostendekkendheid omgevingsvergunning bouw

Kostendekkendheid omgevingsvergunning bouw

kosten taakveld 1.1 crisisbeheersing	€ 44.800
kosten taakveld 8.3 wonen en bouwen	€ 508.300
<i>Netto kosten taakveld</i>	<i>€ 553.100</i>
Toe te rekenen kosten:	
Kosten taakveld 0.4 overhead	€ 389.100
Totale kosten	€ 942.200
Opbrengst bouwleges	€ 912.900
Totale opbrengst heffingen	€ 912.900
Saldo	-29.300 97% kostendekking

* NB: de effecten van de Wet Kwaliteitsborging zijn hier buiten beschouwing gelaten.

De invoering van de Omgevingswet kent nog de nodige onzekerheden. De invoering is budgettair neutraal geraamd. Omdat er meerdere keuzes gemaakt kunnen worden is het risico als beperkt gekwalificeerd. In de Nota Kostprijzen en Tarieven 2024 is voorgesteld dit proces de komende jaren te monitoren.

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten

kosten taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria	€ 648.300	
<i>Netto kosten taakveld</i>	€ 648.300	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead begraafplaatsen	€ 74.200	
Totale kosten	€ 722.500	
Opbrengst lijkbezorgingsrechten	€ 705.000	
Totale opbrengst heffingen	€ 705.000	
Saldo	-17.500	98% kostendekking

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Kapitaallasten (van investeringen)	taakveld 7.3 afval	€ 204.400	
Personeel	taakveld 7.3 afval	€ 689.300	
Onderhoud	taakveld 7.3 afval	€ 222.300	
Stortkosten afval	taakveld 7.3 afval	€ 1.643.200	
Btw	taakveld 7.3 afval	€ 337.500	
Overhead	taakveld 0.4 overhead	€ 471.700	
Overige kosten	taakveld 7.3 afval	€ 10.700	
Sluitpost (verrekening met voorziening)	taakveld 0.10 mutaties reserves	€ -2.800	
Totale lasten		€ 3.576.300	
Overige opbrengsten	taakveld 7.3 afval	€ -466.500	
Kwijtschelding	taakveld 7.3 afval	€ 59.600	
Opbrengst heffingen	taakveld 7.3 afval	€ -3.169.400	
Totale opbrengsten		€ -3.576.300	
Saldo			€ - 100% kostendekking

Kostendekkendheid rioolheffing

Kostendekkendheid riooheffing

Kapitaallasten (van investeringen)	taakveld 7.2 riolering	€ 732.000
Personeel	taakveld 7.2 riolering	€ 633.800
Energie	taakveld 7.2 riolering	€ 208.100
Onderhoud	taakveld 7.2 riolering	€ 503.700
Kosten straatreiniging	taakveld 2.1 verkeer en vervoer	€ 191.500
Btw	taakveld 7.2 riolering	€ 999.000
Overhead	taakveld 0.4 overhead	€ 279.900
Sluitpost (verrekening met voorziening)	taakveld 7.2 riolering	€ 3.900
Totale lasten		€ 3.551.900

Overige opbrengsten	taakveld 7.2 riolering	€ -190.200
Kwijtschelding	taakveld 7.2 riolering	€ 64.600
Opbrengst heffingen	taakveld 7.2 riolering	€ -3.426.300
Totale opbrengsten		€ -3.551.900

Saldo € - 100% kostendekking

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Noot

De gemeenteraad heeft op 15 november 2019 besloten de systematiek, de norm en de samenstelling van het weerstandsvermogen te behouden en opnieuw vast te stellen.

Doelstellingen gemeenteraad

- risico's vertalen naar geld;
- deze risico's afzetten tegen het weerstandsvermogen;
- zorgen voor een duidelijke en doorzichtige systematiek.

De systematiek

- belangrijke risico's worden benoemd en gekoppeld aan een realistisch scenario (bijvoorbeeld 2% korting op het gemeentefonds).
- de financiële gevolgen van die scenario's worden berekend waarbij structureel en incidenteel onder één noemer worden gebracht;
- bij elk risico(scenario) wordt de kans berekend: laag = 25%, midden = 50%, hoog = 75%;
- dit levert vier mogelijke uitkomsten op: laag, midden, hoog en een prognose (kans-inschatting);
- de uitkomsten en de beschikbare weerstandscapaciteit worden in een overzicht (matrix) gezet;
- de weerstandscapaciteit wordt gedeeld door het totale risicobedrag. Dat geeft een ratio (verhouding);
- vooral bij structurele risico's, zoals het gemeentefonds, is weerstandsvermogen bedoeld als tijdelijke oplossing (overbruggingsvermogen) totdat de begroting weer in balans is. Daarom hoeft niet het hele risico ten laste van de weerstandscapaciteit te komen maar alleen de tijdelijke dekking. Het uitgangspunt is dat de tegenvaller stapsgewijs wordt opgevangen in de begroting;
- bij structurele risico's moet steeds een actueel risicoprofiel worden gemaakt. Dit kan gaan over de kans of de omvang van het scenario;
- de laatste 2 punten zijn opgenomen in een rekenmodel. Dit laat zien wat de gevolgen zijn van de risico's en het nieuwe risicoprofiel (risicosimulatie);
- na de simulatie ontstaat een nieuw (prognose)risicoprofiel en een bijgesteld weerstandsvermogen;
- de ratio uit de simulatie geeft een accurater beeld. Het houdt namelijk rekening met het vermogen van de organisatie om tegenvallers stapsgewijs op te lossen;
- de ratio wordt gebruikt om het gewenste weerstandsvermogen te bepalen;
- de gemeenteraad stelt de norm vast;
- op basis van de waarderingstabel van de NAR (zie onderstaande tabel) is de norm vastgesteld tussen 1 en 1,4.

Ratio Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Regels van de raad

Als de ratio hoger is dan 1,4, mag het weerstandsvermogen worden teruggebracht tot 1,4. Het verschil mag dan naar de algemene middelen.

Bij een ratio tussen 1 en 1,4 mag het weerstandsvermogen worden gebruikt voor financiële tegenvallers, maar tot maximaal de ratio 1.

Als de ratio onder 1 komt, moeten financiële meevallers weer aan het weerstandsvermogen worden toegevoegd, totdat het minimaal 1 is.

Kanttekeningen

- het gaat om onzekere gebeurtenissen, niet om verwachtingen;
- de keuze van de scenario's is gebaseerd op expert judgement. Dat maakt het altijd deels subjectief;
- de simulatie gaat uit van de situatie dat alle risico's tegelijk optreden. In de praktijk is dat niet zo. Tegelijkertijd zijn niet alle risico's bekend. Verder gaat er een dempend effect uit van de kans-inschatting: een risico met een lage kans telt minder zwaar mee in de simulatie. Soms is er een onderlinge relatie tussen risico's, bijvoorbeeld in het geval deze conjunctureel gerelateerd zijn;
- de simulatie gaat ervan uit dat de organisatie zelf oplossingen kan vinden voor structurele risico's.

Actuele situatie september 2025

Het geactualiseerde risicoprofiel levert de volgende matrixen op:

	L(aag)	M(idden)	H(oog)	P(rognose)
Risico's (in mln €)	19,0	35,4	51,8	27,5
Weerstandscapaciteit (in mln €)	59,3	59,3	59,3	59,3
Ruimte/tekort (in mln €)	40,3	23,9	7,5	31,8
Kengetal W/R	3,1	1,7	1,1	2,2

Risicosimulatie

De ratio (kengetal W/R) na simulatie komt uit op 2,30, "uitstekend" en is daarmee hoger dan de door de gemeenteraad vereiste bandbreedte "voldoende" (1,0 - 1,4).

De geïdentificeerde risico's zijn opgenomen in onderstaande tabel. Bij elk risico wordt een scenario verondersteld. Vervolgens wordt de kans ingeschat van realisatie van het scenario. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de indeling laag (25%); midden (50%) en hoog (75%).

	P(rognose)
Risico's na simulatie (in mln €)	24,3
Weerstandscapaciteit na simulatie (in mln €)	56,0
Ruimte/tekort na simulatie (in mln €)	31,7
Kengetal W/R na simulatie	2,30

Risicotabel

								bedragen x € 1.000		
					Kans *)			Na Simulatie		
	Activiteit	Risico	Impact		Laag	Midden	Hoog		Impact	Kans op optreden risico's
STRUCTURELE RISICO'S										
1	Gemeentefonds	Korting	2% korting	1.660	415	830	1.245	Laag	1.652	Laag 413
2	Sociaal domein Wmo	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	630	158	315	473	Midden	599	Midden 300
3	Sociaal domein Jeugd	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	1.520	380	760	1.140	Midden	1.444	Midden 722
4	Wmo (huishoudelijke hulp)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	500	125	250	375	Laag	488	Laag 122
5	Participatiebudget (voormalig WWB, IOAW/IOAZ)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	810	203	405	608	Midden	770	Laag 193
6	Leerlingenvervoer	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	190	48	95	143	Midden	181	Laag 45
7	Dividenden	Lagere uitkering	10% structurele raming	107	27	54	81	Laag	104	Laag 26
8	Rente/financiering	Stijging	1% van gemiddelde herfinancierings-behoefte	62	16	31	47	Midden	61	Midden 31
9	SamenTwente	Hogere bijdrage	pm							
10	Vastgoed/verhuur	Inkomstenderving	10% inkomstenderving	190	48	95	143	Laag	185	Laag 47
totaal structurele risico's		totaal scenario's structurele risico's		5.669	1.420	2.835	4.255		5.484	1.899
		totaal prognose structurele risico's			2.221					
INCIDENTELE RISICO'S										
					Kans *)					
	Activiteit	Risico	Impact		Laag	Midden	Hoog			
11	Arbeidsongeschiktheidsrisico's gemeentebestuurders	Extra loon- en wachtgeldbetalingen	33% van maximum	2.100	525	1.050	1.575	Midden		
12	Infrastructurale projecten	Uitvoering	10% onderhanden werk	400	100	200	300	Laag		
13	Stadsbank Oost-Nederland	Exploitatieverliezen	pm							
14	Directe borgstellingen	Wanbetaling	5% van € 1,2 miljoen	60	15	30	45	Laag		
15	Indirecte borgstellingen	Inroepen borgstelling	2,5% van € 101,7 miljoen	2.500	625	1.250	1.875	Laag		
16	ICT	bedrijfsvoering	€ 4 miljoen	4.000	1.000	2.000	3.000	Laag		
17	Grondexploitatie; obv risicologboek; geldt voor elk scenario	Vertraging uitgifte; afwaardering gronden etc.	€ 6 miljoen	2.500	2.500	2.500	2.500 *			
totaal incidentele risico's		totaal scenario's incidentele risico's			4.765	7.030	9.295			
		totaal prognose incidentele risico's			5.290					5.290
		Totaal prognose structurele en incidentele risico's, waarbij structurele risico's zijn vermenigvuldigd met factor 10			27.500					24.280
* gewogen gemiddelde uit het het risicologboek van de grondexploitaties.										

Toelichting risicotabel

Algemeen beeld

De toekomst van de economie is nog steeds onzeker. Oorlogen en spanningen in de wereld zorgen voor extra risico's.

Het Centraal Plan Bureau heeft in juli 2025 de nieuwste raming in de Concept-Macro Economische Verkenning gepubliceerd. Het CPB verwacht de komende jaren een gematigde groei van de Nederlandse economie, ondanks geopolitieke spanningen en importheffingen van de VS. Vooral huishoudens en de overheid geven meer uit, de koopkracht stijgt. Het overheidstekort neemt toe. Dat komt doordat de uitgaven van de overheid harder stijgen dan de inkomsten.

Het economisch beeld voor de middellange termijn laat een overheidstekort zien. Dit komt vooral door oplopende kosten voor de zorg en sociale zekerheid (mede door vergrijzing) en stijgende rente-uitgaven. De koopkracht neemt op de middellange termijn met gemiddeld 0,6% per jaar toe. Op de middellange termijn daalt de armoede onder Nederlandse huishoudens licht, maar de armoede-intensiteit (diepte van de armoede) stijgt. De economische groei neemt op de middellange termijn af.

Op basis van de risicotabel is de bandbreedte van de structurele risico's tussen de € 1,4 miljoen en de € 4,3 miljoen en de incidentele risico's tussen de € 4,8 miljoen en de € 9,3 miljoen. De bandbreedte (en dus de onzekerheid) blijft hiermee fors.

Van belang is dat scenario's een bandbreedte geven maar niet de betekenis hebben van onder- of bovengrenzen van toekomstige uitkomsten.

Voor de kadernota hebben we, zoals gebruikelijk, een meest waarschijnlijk scenario benoemd. Dit is per definitie onzeker.

In de kadernota 2026-2029 was de weerstandsratio 2,37 bij een weerstandscapaciteit (na simulatie) van € 60,9 miljoen. In deze paragraaf is de uitkomst van de weerstandratio 2,30 bij een weerstandscapaciteit (na simulatie) van € 56 miljoen. De ratio daalt hiermee iets ten opzichte van de kadernota 2026-2029. Dit komt vooral doordat de weerstandscapaciteit wat lager is.

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De gemeente krijgt het grootste deel van haar inkomsten uit het gemeentefonds. Dat is ongeveer € 83 miljoen. Tot nu toe hing de hoogte van deze uitkering af van de inkomsten van de Rijksoverheid. Als het goed ging met de landelijke financiën, kregen gemeenten ook meer geld. Maar als het slechter ging, kregen ze minder. Dat systeem heet het trap-op-trap-af-principe.

Vanaf 2024 is er een nieuw systeem. Er wordt nu gekeken naar de gemiddelde economische groei van de afgelopen 8 jaar. Dit zorgt voor meer stabiliteit: de gemeente weet beter waar ze financieel aan toe is. De financiële gevolgen van deze verandering zijn verwerkt in de begroting.

Toch blijven er risico's:

- De Rijksoverheid kan besluiten om te bezuinigen, waardoor het gemeentefonds minder groeit.
- Veranderingen in de manier waarop de uitkering wordt berekend, kunnen grote invloed hebben (positief of negatief).

Een aantal maatstaven heeft behoorlijke invloed op de hoogte van de uitkering. Als de aantallen voor onze gemeente zich anders ontwikkelen dan landelijk, wijzigt de algemene uitkering.

Er is een nieuw risico: de regering wil mogelijk specifieke uitkeringen (zoals voor jeugdzorg) onderbrengen in het gemeentefonds, maar dan met een korting van 10%.

- De gevolgen van een eigen bijdrage voor jeugdzorg en WMO zijn nog onbekend.

Voor de komende jaren schatten we het risico op een verlaging van de uitkering als klein in. We houden vast aan een lage risicobeoordeling.

Als voorbeeld nemen we een scenario waarbij we 2% minder geld krijgen. Dat is ruim € 1,5 miljoen.

2. Uitgaven sociaal domein - Wmo (decentralisatie)

We weten dat er grote financiële risico's zijn voor de Wmo. De tekorten kunnen nog verder oplopen. Dat komt vooral door de vergrijzing, het beleid om mensen langer thuis te laten wonen en het tekort aan geschikte woningen. Als mensen niet kunnen verhuizen naar een passende woning, kiezen we vaker voor woningaanpassingen.

In principe krijgen we hiervoor geld van het Rijk. Maar dat is misschien niet genoeg. Het is lastig om dit risico precies in euro's te berekenen. We sluiten daarom aan bij het standaardscenario voor open-einde risico's: 10% van de uitgaven. We schatten het risico in als gemiddeld.

3. Uitgaven sociaal domein - Jeugd (decentralisatie)

Ook binnen de jeugdzorg zijn er flinke financiële risico's. De uitgaven kunnen stijgen. Dat komt onder andere door landelijke en regionale plannen waarvan de gevolgen nog niet helemaal duidelijk zijn. Denk aan de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, en de Samenwerkingsagenda Twente. Ook de afbouw van jeugdzorgplus en de aanpassing van 3-milieusvoorzieningen hebben invloed.

Voor de nieuwe inkoop van jeugdzorg hebben we verschillende scenario's gemaakt. Deze zijn gebaseerd op de AMvB Reëel tarief. We gaan uit van het middenscenario. De uitvoering is soms lastig. Bijvoorbeeld bij gezinshuizen, het verschil tussen begeleiding en behandeling, en bij groepsbegeleiding. Die knelpunten kunnen het budget onder druk zetten.

Het is moeilijk om dit risico precies te berekenen. Daarom houden we voor nu een risico aan van 10% van de uitgaven voor jeugdzorg. We hebben de risico-inschatting gehandhaafd op midden.

4. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) huishoudelijke ondersteuning

De vraag naar huishoudelijke hulp groeit, onder andere door de vergrijzing en het langer thuis wonen. Zolang er genoeg personeel is, blijven de uitgaven stijgen. Omdat dit een open-einderegeling is, blijft er een structureel risico. Sinds 2018 bieden we huishoudelijke hulp vooral aan als algemene voorziening. Dat houdt de kosten laag. Vanaf 2027 komt er weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Wat dit betekent voor de kosten, is nog onzeker. Toen eerder het abonnementstarief werd ingevoerd, stegen de kosten juist. We moeten dus afwachten wat er gebeurt. We houden als basisscenario 10% risico aan. Tot nu toe waren de afwijkingen klein, dus schatten we het risico als laag in.

We zien op dit moment juist de grootste stijging in deze kosten, omdat er genoeg personeel beschikbaar is.

5. Inkomensdeel Participatiebudget (BUIG/LKS)

Voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies krijgen we geld van het Rijk via het participatiebudget. Er is een landelijke regeling voor tekorten. De gemeente betaalt de eerste 7,5% van een tekort zelf. Van het deel tussen 7,5% en 12,5% krijgen we de helft terug. Alles boven 12,5% krijgen we helemaal vergoed. Dan moeten we wel laten zien dat we genoeg hebben gedaan om het aantal uitkeringen laag te houden. Ook telt het gemiddelde van drie jaar mee. De afgelopen jaren hadden we een overschot. Daarom is de kans dat we het vangnet moeten gebruiken klein. De vergoeding voor loonkostensubsidies is nu apart toegevoegd aan het budget. Die kosten stijgen al jaren. In het risicoscenario rekenen we met 10% overschrijding.

Het aantal uitkeringen is lokaal stabiel. Of dat verandert, hangt af van de economie. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt hebben veel mensen extra hulp nodig om werk te vinden. Daarom houden we het risiconiveau op gemiddeld.

6. Leerlingenvervoer

Steeds meer kinderen volgen speciaal onderwijs, zowel landelijk als in onze gemeente. Omdat dit onderwijs (behalve SBO De Elimschool) buiten de gemeente ligt, moeten wij voor vervoer zorgen. Ook kinderen die eerst regulier onderwijs volgden, maken vaker gebruik van speciaal onderwijs én leerlingenvervoer.

De aantallen leerlingen groeien:

- 2022–2023: 236 leerlingen
- 2023–2024: 253 leerlingen
- 2024–2025: 268 leerlingen

Er zijn ook positieve ontwikkelingen:

- Vanaf schooljaar 2024–2025 biedt J. Fruytier SG in Rijssen ook cluster 4 VSO Obadja aan.
- Vanaf 2023–2024 krijgen alle NT2-leerlingen in Rijssen les. Ze hoeven dus niet meer naar Almelo.
- We onderzoeken hoe we meer onderwijs dichtbij huis kunnen regelen.

Er is een nieuwe verordening leerlingenvervoer vastgesteld. Deze gaat in vanaf schooljaar 2025–2026. In overleg met ouders en leerlingen maken we vervoersplannen. Daarbij kijken we ook naar andere opties, zoals eigen vervoer, het openbaar vervoer of de fiets. Dat kan geld besparen.

Toch waren er de afgelopen jaren budgetoverschrijdingen. De raming voor 2026 is zo precies mogelijk, op basis van de aanvragen voor schooljaar 2025–2026. Het budget is deels verhoogd, maar er blijven risico's. We houden het risiconiveau daarom op gemiddeld.

7. Dividenden

De gemeente krijgt elk jaar dividend, onder andere van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Twence. We verwachten weinig kans op een tegenvaller van 10%.

8. Rente

De rente kan veranderen en dat zorgt voor onzekerheid. Hogere inflatie kan leiden tot hogere rentes.

De leningportefeuille is ongeveer € 62 miljoen. Elk jaar moet gemiddeld 10% worden vernieuwd. Een renteverskil van 1% betekent een extra last van € 62.000.

De kans dat we meer rente moeten betalen is gemiddeld.

9. SamenTwente

SamenTwente heeft een eigen risicomanagement. In de begroting 2026 is de weerstandratio 0,69, lager dan de afgesproken bandbreedte van 0,8–1,0. Omdat SamenTwente dit zelf goed regelt, zetten wij het risico voor onze gemeente op pm.

10. Vastgoed

We houden rekening met 10% minder huurinkomsten uit gemeentelijke gebouwen. De kans hierop is laag.

11. Arbeidsongeschiktheidsrisico's gemeentebestuurders

Als bestuurders arbeidsongeschikt raken, zijn er extra kosten voor loon en wachtgeld. Het maximale risico is € 6,3 miljoen (berekend in 2023). Voor het risicoscenario gaan we uit van een derde: € 2,1 miljoen. We schatten dit risico gemiddeld in.

12. Infrastructurele projecten

Elk jaar wordt ongeveer € 4 miljoen geïnvesteerd in infrastructuur. We houden rekening met een overschrijding van 10%.

13. Stadsbank Oost Nederland

De 22 gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor mogelijke verliezen. De Stadsbank werkt zelf met een weerstandratio. Voor 2026 is die 2,12, ruim boven de norm (1,0–1,4). Daarom zetten wij het risico voor onze gemeente op pm.

14. Directe borgstellingen

Per 31 december 2024 is er voor € 1,2 miljoen aan borgstellingen bij corporaties en zorginstellingen. We rekenen met 5% wanbetaling. De kans daarop is laag.

15. Indirecte borgstellingen

Per 31 december 2024 staat er via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw € 101,7 miljoen uit bij corporaties. Het risico van 2,5% wanbetaling kan leiden tot een claim van ongeveer € 2,5 miljoen. De kans hierop is laag.

Bij de Nationale Hypotheekgarantie (NHG) is de gemeente alleen nog achtervang voor garanties van vóór 2011. Daarna is het volledig rijksachtervang. Het fondsvermogen is in 2024 € 1,75 miljard. De buffers zijn voldoende, daarom is het risico voor de gemeente pm.

16. Risico's ICT/informatiebeveiliging/privacybescherming

Digitale risico's nemen toe, bijvoorbeeld door hacking of phishing. We houden rekening met een risicoscenario van € 4 miljoen. Omdat er veel maatregelen zijn genomen, schatten we het risico laag in.

17. Grondexploitatie

De risico's van grondexploitatie worden jaarlijks gemeten. In de zomer van 2025 is dit ingeschat op ongeveer € 2,5 miljoen. Het gaat vooral om de projecten Encko, Opbroek Oost en Ligtenbergerveld Oost.

Risico's op eigendommen

Rampen

Met de gevolgen van het zich voordoen van rampen, zoals het ontsporen van een chloortrein of het overstromen van een kern is in de begroting geen rekening gehouden. Wel wordt op verschillende manieren geprobeerd te voorkomen dat een ramp zich voordoet. Denk hierbij aan het opstellen van een integraal veiligheidsplan en het aanpassen van het rioleringsstelsel.

Voor de kosten van een terroristische aanslag zijn alle Nederlandse polissen verzekerd tot een bedrag van € 1 miljard per jaar. Een risico is de opgenomen clause in de polis. Komt de schade door terrorisme in Nederland in een jaar boven dit bedrag uit en onze gemeente wordt getroffen door een aanslag, dan komt een evenredig deel van de schade niet voor vergoeding in aanmerking.

Verzekeringsmarkt

Wij wijzen op de claimbewustheid van burgers en bedrijven bij schade. De gemeente is verzekerd tegen schade bij persoons- en zaakschade tot een bedrag van € 5 miljoen per gebeurtenis met een maximum van € 10 miljoen per verzekeringsjaar en bij vermogensschade € 2,5 miljoen per gebeurtenis tot een maximum van € 5 miljoen per verzekeringsjaar. Claims die de genoemde bedragen te boven gaan blijven over het meerdere voor risico van de gemeente.

Weerstandsvermogen

Tot het weerstandsvermogen wordt gerekend de algemene reserve en 50% van de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichtingen rusten.

Kengetallen

Vanuit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) wordt in deze paragraaf een verplichte basisset kengetallen opgenomen.

Begroting 2026

KENGETALLEN: (commissie Depla), bedragen x € 1.000

bedragen x
1.000

Netto schuldquote:	Jaarrekening 2024 31-12-2024	Begroting 2025 31-12-2025	Begroting 2026 31-12-2026	Begroting 2027 31-12-2027	Begroting 2028 31-12-2028	Begroting 2029 31-12-2029
A. Vaste schulden	€ 57.213	€ 72.138	€ 61.175	€ 58.219	€ 71.082	€ 81.151
B. Netto vlottende schulden	€ 19.087	€ 18.000	€ 23.000	€ 22.000	€ 21.000	€ 20.000
C. Overlopende passiva	€ 10.764	€ 6.293	€ 7.294	€ 7.294	€ 7.294	€ 7.294
D. Financiële activa (excl. leningen)	€ 794	€ 794	€ 794	€ 794	€ 794	€ 794
E. Uitzettingen	€ 16.827	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
F. Liquide middelen	€ 6.023	€ 500	€ 500	€ 5.000	€ 500	€ 500
G. Overlopende activa	€ 2.986	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300
H. Totale baten, exclusief reserves	€ 133.481	€ 120.299	€ 125.029	€ 125.050	€ 123.064	€ 124.563
Kengetal (A+B+C-D-F-G)/H x 100%	45%	71%	64%	57%	71%	78%

bedragen x
1.000

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:	Jaarrekening 2024 31-12-2024	Begroting 2025 31-12-2025	Begroting 2026 31-12-2026	Begroting 2027 31-12-2027	Begroting 2028 31-12-2028	Begroting 2029 31-12-2029
A. Vaste schulden	€ 57.213	€ 72.138	€ 61.175	€ 58.219	€ 71.082	€ 81.151
B. Netto vlottende schulden	€ 19.087	€ 18.000	€ 23.000	€ 22.000	€ 21.000	€ 20.000
C. Overlopende passiva	€ 10.764	€ 6.293	€ 7.294	€ 7.294	€ 7.294	€ 7.294
D. Financiële activa (incl. leningen)	€ 10.553	€ 11.967	€ 13.279	€ 14.117	€ 15.005	€ 14.893
E. Uitzettingen < 1 jaar	€ 16.827	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
F. Liquide middelen	€ 6.023	€ 500	€ 500	€ 5.000	€ 500	€ 500
G. Overlopende activa	€ 2.986	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300
H. Totale baten, exclusief reserves	€ 133.481	€ 120.299	€ 125.029	€ 125.050	€ 123.064	€ 124.563
Kengetal (A+B+C-D-F-G)/H x 100%	38%	61%	54%	46%	60%	66%

bedragen x
1.000

Solvabiliteitsratio:	Jaarrekening 2024 31-12-2024	Begroting 2025 31-12-2025	Begroting 2026 31-12-2026	Begroting 2027 31-12-2027	Begroting 2028 31-12-2028	Begroting 2029 31-12-2029
A. Eigen vermogen	€ 103.696	€ 88.614	€ 94.585	€ 95.333	€ 95.127	€ 95.462
B. Balanstotaal	€ 196.996	€ 193.002	€ 192.261	€ 188.913	€ 200.580	€ 209.994
Kengetal (A/B) x 100%	53%	46%	49%	50%	47%	45%

Begroting 2026

bedragen x
1.000

Kengetal grondexploitatie:	Jaarrekening 2024 31-12-2024	Begroting 2025 31-12-2025	Begroting 2026 31-12-2026	Begroting 2027 31-12-2027	Begroting 2028 31-12-2028	Begroting 2029 31-12-2029
A. Bouwgronden, niet in exploitatie	€ -	€ 641	€ 1.072	€ 1.072	€ 1.072	€ 1.072
B. Bouwgronden, in exploitatie	€ 8.386	€ 9.942	€ 15.006	€ 9.742	€ 9.156	€ 2.438
C. Totale baten (excl. reserves)	€ 133.481	€ 120.299	€ 125.029	€ 125.050	€ 123.064	€ 124.563
Kengetal (A+B)/C x 100%	6%	9%	13%	9%	8%	3%

bedragen x
1.000

Structurele exploitatieruimte:	Jaarrekening 2024 31-12-2024	Begroting 2025 31-12-2025	Begroting 2026 31-12-2026	Begroting 2027 31-12-2027	Begroting 2028 31-12-2028	Begroting 2029 31-12-2029
A. Totale structurele lasten	€ 116.584	€ 124.590	€ 128.180	€ 123.747	€ 123.995	€ 124.461
B. Totale structurele baten	€ 117.344	€ 120.299	€ 125.029	€ 125.050	€ 123.064	€ 124.563
C. Totale structurele toevoegingen aan reserves	€ -	€ 26	€ 39	€ 39	€ 39	€ 39
D. Totale structurele onttrekkingen aan reserves	€ 642	€ 4.087	€ 827	€ 827	€ 827	€ 827
E. Totale baten	€ 133.481	€ 124.386	€ 125.856	€ 125.877	€ 123.891	€ 125.390
Kengetal ((B-A)+(D-C))/E x 100%	1,1%	-0,2%	-1,9%	1,7%	-0,1%	0,7%

bedragen x
1.000

Belastingcapaciteit, woonlasten	Jaarrekening 2024 31-12-2024	Begroting 2025 31-12-2025	Begroting 2026 31-12-2026	Begroting 2027 31-12-2027	Begroting 2028 31-12-2028	Begroting 2029 31-12-2029
meerpersoonshuishouden:						
gemiddelde woningwaarde	€ 338	€ 348	€ 366	€ 348	€ 348	€ 348
B. Rioolheffing (kleinverbruiker)	€ 179	€ 192	€ 194	€ 194	€ 194	€ 194
C. Afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden)	€ 219	€ 217	€ 219	€ 219	€ 219	€ 219
D. Heffingskorting						
E. Totale woonlasten gemiddeld gezin	€ 736	€ 757	€ 779	€ 761	€ 761	€ 761
F. Woonlasten landelijke gemiddelde voor een gezin (t -1)	€ 945	€ 994	€ 1.052	€ 1.052	€ 1.052	€ 1.052
Onbenutte belastingcapaciteit ten opzichte van de artikel 12 norm (x €1mln)		€ 3,4	€ 3,9	€ 3,9	€ 3,9	€ 3,9
Kengetal (E/F) x 100%	78%	76%	74%	72%	72%	72%

Ramingen zijn gebaseerd op constante prijzen. De ramingen voor de rioolheffing zijn conform het PWR (Programma Water en Riolerings)

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Artikel 12

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste de volgende kapitaalgoederen:

- a. wegen;
- b. riolering;
- c. water;
- d. groen;
- e. gebouwen.

Van de kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- a. het beleidskader;
- b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft inzicht in het onderhoud van de gemeentelijke voorzieningen waarvoor investeringen worden gedaan die daarna regelmatig onderhoud vergen. Tot de gemeentelijke kapitaalgoederen worden gerekend wegen, verkeersmaatregelen, watergangen, civiele kunstwerken, rioleringen, openbare verlichting, openbaar groen, straatmeubilair, speelterreinen, begraafplaatsen en gemeentelijke gebouwen. De onderhoudslasten bestaan uit personeelskosten, materiaalkosten, kosten van derden en kapitaallasten. In 2022 is het onderhoudsniveau voor de openbare ruimte opnieuw vastgesteld op het CROW niveau B (sober en veilig). De in de begroting opgenomen middelen zijn gericht op realisatie van dit onderhoudsniveau. Voor de vervanging van bestaande voorzieningen wordt uitgegaan van vastgestelde beheerplannen. Daarin zijn de investeringen veelal al inbegrepen. Daar waar dit niet het geval is wordt via de kadernota incidentele middelen geraamd voor vervangingen.

De volgende beheerplannen zijn vastgesteld.

Beheerplannen

Beheerplan	Vastgesteld	Door	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Jaren doorgerekend	Achterstallig onderhoud
Beleidsstrategie Beheer Openbare Ruimte (wegen en groen)	Oktober 2010	College	2025	Ja		Nee
Bermen en sloten	November 2017	College	2027	Ja	10	Nee
Riolering	December 2023	Raad	2027	Ja	75	Nee
Gebouwen	Januari 2023	College	2027	Ja	15	Nee
Bomen	April 2018	Raad	heroverweging in 2026	Nee	3	Nee
Sportvelden	Juni 2019	College	2026	Nee	30	Nee

Spelen en bewegen (beleid)	December 2020	Raad	2030	Nee	3	Ja
Civiel technische kunstwerken	Planning Q4 2024		2030	Ja	40	Nee

Wegen

Product	Wegen binnen en buiten de bebouwde kom.					
Omvang	313 hectare verharding, de verhouding tussen elementenverharding en asfaltverharding is circa 50/50.					
Beleid	CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.					
Uitvoering	De gemeente laat jaarlijks een aantal wegen asfalteren en herstraten op basis van een periodieke weg inspectie (actuele technische kwaliteit) en de daaruit voortvloeiende maatregelplanning uit het beheerplan wegen. Hierbij wordt integraal afstemming gezocht met andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Groot onderhoud aan wegen wordt daardoor veelal in combinatie met reconstructie werkzaamheden uitgevoerd. Daarnaast wordt er ook op kleinere schaal onderhoud- en herstelwerkzaamheden uitgevoerd.					
Kwaliteit	Op basis van een inspectie in 2025 (Antea) is het gemiddeld onderhoudsniveau B. De kwaliteit voldoet daarmee aan de vastgestelde norm. Asfaltverhardingen scoren gemiddeld iets beter dan elementenverhardingen.					
Budget	€ 2.560.000, waarvan € 1.355.000 directe onderhoudslasten.					
Conclusie	De wegen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau vooralsnog te behouden. Daarbij is het wel van belang dat er integraal gewerkt kan worden en er incidenteel bijdragen voor reconstructies worden toegevoegd.					

Verlichting

Product	Openbare verlichting binnen en buiten de bebouwde kom.					
Omvang	Circa 8.850 lichtmasten.					
Beleid	De verlichtingsinstallatie wordt regelmatig onderhouden. Het onderhoud richt zich met name op herstel van schades en gebreken en het herstellen van niet brandende lampen. Gevaarlijke situaties worden met spoed hersteld, regulier herstel vergt maximaal 30 werkdagen.					
Uitvoering	Herstel van uitgevallen lampen en schades gebeurt op basis van meldingen. Eén keer per jaar vindt een algehele controle plaats. Grootschalige vervanging van armaturen en masten (einde levensduur)					

is niet in het onderhoudsbudget inbegrepen. Indien dit noodzakelijk is worden hiervoor separaat volgens het O&O principe middelen geraamd.

Kwaliteit Inmiddels bestaat 99% van de lampen uit energiezuinige LED verlichting met een lange levensduur. De verwachte uitval is daarom gering. In 2019 is er een beheerplan opgesteld met advies voor vervanging van masten en armaturen (kapitaalgoederen). De piek in vervangingen komt in 2030. Op korte termijn zijn hiervoor geen extra middelen benodigd.

Budget Regulier onderhoud € 82.000, energielasten € 164.000.

Conclusie De openbare verlichting is kwalitatief in goede staat en voorzien van energiezuinige en duurzame LED lichtbronnen. Op korte termijn is geen grootschalige renovatie nodig. Medio 2030 wordt er een grootschalige renovatie verwacht. De middelen hiervoor moeten separaat geraamd worden.

Openbaar Groen

Product Openbaar groen

Omvang 160 hectare

Beleid CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.

Uitvoering Het onderhoud gebeurt veelal cyclisch. Herinrichtingen en reconstructies worden waar mogelijk gecombineerd met groot onderhoud aan het groen en de aansluitende verharding. Denk hierbij aan het vervangen van bomen of het opnieuw inrichten van een beplantingvak.

Kwaliteit Uit de halfjaarlijkse beleidsschouwen blijkt dat de kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan het onderhoudsniveau B. Daarnaast wordt ongeveer 6 keer per jaar ambtelijk een schouw uitgevoerd en ook daaruit blijkt dat het groen in de openbare ruimte voldoet aan de gestelde kwaliteitsnormen.

Budget € 2.369.000.

Conclusie Het openbaar groen voldoet aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Bermen en sloten

Product Bermen en sloten

Omvang 590 km wegberm en 230 km bermsloten

Beleid Wegbermen hebben primair een civieltechnische en verkeerskundige functie maar lenen zich over het algemeen goed voor ecologisch beheer. Het behouden en versterken van biodiversiteit is een leidend thema; het beheer van bermen, oevers en watergangen bepaalt voor een groot deel de

natuurwaarden daarvan. De natuurwaarden in met name de bermen worden ook vaak beïnvloed door het beheer van de aangrenzende oever en watergang.

Uitvoering

Ecologisch beheer voor bermen die daarvoor in aanmerking komen en in zoverre daar de middelen beschikbaar voor zijn.

Kwaliteit

Een aantal aangegeven bermen wordt nu ecologisch onderhouden. Dit aantal zal komende jaren waar mogelijk worden uitgebreid.

Budget

€ 206.000

Conclusie

De bermen en sloten voldoen aan het sobere en veilige onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Optimaal ecologisch onderhoud voor verhogen van de biodiversiteit is niet mogelijk met het huidige budget.

Riolering

Product

Rioleringen met bijbehorende voorzieningen

Omvang

159 km drukriolering en 310 km vrijvervalriolering

Beleid

NEN3398, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.

Uitvoering

De gemeente zorgt dat het rioolstelsel goed functioneert, over voldoende capaciteit beschikt en redelijkerwijs zo min mogelijk overlast veroorzaakt. Bij de inrichting van het rioolstelsel wordt rekening gehouden met de klimaatverandering. Er is aandacht voor scheiding van hemel- en afvalwater, gecombineerd met klimaatadaptie.

Kwaliteit

De gemeente beheert haar rioolstelsel conform de Wet Milieubeheer, de Waterwet, de Wet op de Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) en de Europese Kader Richtlijn Water. Het GRP is in het najaar 2023 geactualiseerd en vervangen door het Programma Water en Riolering (PWR 2023 t/m 2027).

Het PWR zal onderdeel worden van de omgevingsvisie en te zijner tijd op kunnen gaan in het omgevingsplan. Om tegenstrijdigheden te voorkomen worden in het PWR alleen die zaken besproken die specifiek van toepassing zijn op het gebied van stedelijk water en riolering. Het streven is dat klimaatbestendig inrichten al normaal is zodat Nederland in 2050 klimaatbestendig is ingericht. In het PWR wordt met deze aspecten rekening gehouden.

Budget

€ 3.617.000, volledig kostendekkend.
Tarief 2026 kleinverbruik: € 194.- Gemiddeld volgens COELO (2025): €235,-.

Conclusie

De rioleringen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Gebouwen

Product	Gemeentelijke gebouwen
Omvang	Circa 60 gebouwen
Beleid	Er wordt minimaal correctief, veilig en doelmatig onderhoud uitgevoerd. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Budget	€ 977.000 voor niet-jaarlijks onderhoud, overschotten blijven beschikbaar via reserve gebouwenbeheer (€ 877.000 per 1 januari 2026)
Conclusie	De gemeentelijke gebouwen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Aanpassingen aan de eisen van de tijd vallen niet onder dit budget.

Civieltechnische kunstwerken

Product	Civieltechnische kunstwerken
Omvang	Circa 65 civiele kunstwerken
Beleid	Er wordt minimaal correctief, veilig en doelmatig onderhoud uitgevoerd. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Budget	Jaarlijks onderhoudsbudget € 87.000.
Conclusie	De civiele kunstwerken voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Vervangingen vallen niet binnen dit budget, groot onderhoud wel.

Bomen

Product	Bomen
Omvang	15.500 bomen binnen de bebouwde kom (ongeveer 30.000 bomen in totaal)

Beleid	Er wordt nu nog een reactief beleid gevoerd; gevaarlijke situaties worden opgelost. Het boomvervangingsplan is op basis van het beleid omgezet in pilotprojecten voor het boombehoud; het bomenbeleid is onderdeel van de vastgestelde groenstructuurvisie.
Uitvoering	Bomen binnen de bebouwde kom worden gecontroleerd op basis van VTA (Virtual Tree Assessment). Risicobomen (die uit de VTA naar voren komen) worden jaarlijks gecontroleerd. De bomen binnen de bebouwde kom worden eens per 5 jaar gesnoeid en geschouwd. Bomen in het buitengebied worden om de 8 jaar gesnoeid.
Kwaliteit	De kwaliteit van de bomen is over het algemeen goed. Overlast gevende bomen worden meestal direct behandeld, gesnoeid of verwijderd. Problemen ontstaan vooral in de bestrating als gevolg van worteldruk.
Budget	€ 212.000 voor bomen en heesters (exclusief uren eigen dienst)
Conclusie	Er is op dit moment geen achterstand in het onderhoud. Er zijn voldoende middelen beschikbaar om het onderhoud uit te voeren.

Sportvelden

Product	Sportvelden
Omvang	25 sportvelden
Beleid	In 2019 is er door ASC Sports & Water een MJOP (meerjarenonderhoudsplan) opgesteld en dit MJOP is vastgesteld. Er is voor de komende 30 jaren inzicht in de vervangingsvraag en groot onderhoud.
Uitvoering	In het MJOP zijn de werkzaamheden en kosten middels een meerjarenplanning inzichtelijk gemaakt. Planmatig beheer voorkomt achterstallig onderhoud en miscommunicatie en draagt bij aan een consistent beheer. Dit planmatig beheer wordt onder andere ondersteund door een digitaal logboek. Hierin registreren de medewerkers van de gemeente de uitgevoerde werkzaamheden per veld en kunnen verenigingen hun zelfwerkzaamheid registreren en zichtbaar maken voor de gemeente.
Kwaliteit	De kwaliteit van de sportvelden voldoet aan het onderhoudsniveau B.
Budget	Structureel onderhoudsbudget is € 438.000 (exclusief uren eigen dienst)
Conclusie	Op dit moment voldoen de sportvelden aan de gestelde kwaliteitseisen.

4. Paragraaf financiering

Artikel 13

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Deze paragraaf is samen met het treasurystatuut voorgeschreven in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Ook vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording wordt een financieringsparagraaf verplicht gesteld. Het doel van deze paragraaf is de raad te informeren over het financieringsbeleid (treasury) en de daarbij horende financiële risico's. De paragraaf financiering wordt zowel in de begroting als jaarrekening opgenomen.

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de diverse vastgestelde programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van bestaand en nieuw beleid en (voor zover wettelijk toegestaan) het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het beleid van de gemeente voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut.

De belangrijkste punten van het treasurystatuut zijn (naast de voorschriften van de wet Fido):

- de gemeente verstrekt alleen leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke' taak aan derde partijen die zijn goedgekeurd door het college. Bij het verstrekken van leningen worden indien mogelijk zekerheden of garanties geëist;
- de uitzettingen hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- het gebruik van derivaten is toegestaan maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's.

De bovengenoemde punten zijn opgenomen in het huidige treasurystatuut.

Treasury

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft als doel het beperken van financiering van tekorten met kortlopende middelen.

Door tijdig structurele invulling te geven aan deze financieringstekorten worden onverantwoorde gevoelige rentefluctuaties voorkomen.

De kasgeldlimiet richt zich daarbij op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar.

De wettelijke toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting per 1 januari. Dit percentage is vastgesteld op 8,5 met een minimumbedrag van € 300.000 (art. 2 uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden en art. 3 wet Financiering decentrale overheden).

Ditzelfde percentage wordt voor de begroting 2026 gehanteerd. Voor Rijssen-Holten betekent dit een wettelijk toegestane kasgeldlimiet van afgerond € 10,6 miljoen ($8,5\% \cdot \text{circa } € 125 \text{ miljoen}$). Het begrotingstotaal is ten opzichte van 2025 toegenomen met € 5 miljoen.

Als onderdeel van het kredietarrangement, hanteert de BNG een kredietlimiet van € 2,0 miljoen en een intra-daglimiet bedraagt € 8,0 miljoen. Gesaldeerd een gemeentelijke kasgeldlimiet van € 10,0 miljoen. Bij de

De aangegane overeenkomst wordt periodiek opnieuw bekeken. Mocht er aanleiding zijn, dan zal een aangepaste overeenkomst ter ondertekening worden aangeboden. Zonder aanleiding wordt de overeenkomst stilzwijgend verlengd.

Binnen de wettelijke toleranties zal in 2026 zoveel als beïnvloedbaar financiering plaatsvinden door middel van kasgeldleningen en bij overschrijding van de wettelijke kasgeldlimiet zal worden geconsolideerd naar vaste financiering.

Renterisiconorm

Deze norm heeft betrekking op de spreiding van de vaste schulden en wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar. Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan het deel van het begrotingstotaal waarvoor het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De aanpassing van het rentepercentage doet zich voor bij herfinanciering en tussentijdse renteherziening. Herfinanciering houdt in dat een vervangende lening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichting van bestaande leningen te voldoen. Daarbij wordt ook een analyse gemaakt van de lopende investeringsbehoefte. Renteherziening doet zich voor wanneer de geldgever het rentepercentage van een lening gedurende de looptijd contractueel herziet. In 2026 wordt een renterisico gelopen over € 6,5 miljoen. Dit bedrag betreft de contractueel aangegane aflossingen op langlopende geldleningen. De renterisiconorm bedraagt voor de gemeente circa € 25 miljoen (20% van € 125 miljoen aan begrotingstotaal). We blijven daarmee in 2026 ruimschoots binnen de wettelijke kaders.

Rentevisie

De Raad van Bestuur van de ECB heeft de rente in 2025 reeds meerdere keren verlaagd om de inflatie op middellange termijn te beteugelen. Ontwikkelingen op dit gebied zijn voor 2026 vrij onzeker.

Kredietrisicobeheer

Gewaarborgde geldleningen

Per 1 januari 2025 staat de gemeente via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen voor een bedrag van afgerond € 85 miljoen. Hiervan is € 1 miljoen rechtstreeks door de gemeente gewaarborgd en € 84 door het WSW en neemt de gemeente slechts een achtervangpositie in.

Borging via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Het WSW staat borg voor de rente- en aflossingsverplichting van deelnemende corporaties. De gemeente wordt aangesproken als het garantievermogen van het WSW daalt tot een bepaald percentage (0,25% van het garantievolumen). Het risicovermogen van het WSW en de obligoverplichtingen van deelnemers vormen de eerste buffers (primaire en secundaire zekerheid). Pas als die onvoldoende zijn, wordt de gemeente om een renteloze lening gevraagd (tertiaire zekerheid).

Kredietwaardigheid

Al meerdere jaren wordt voor het WSW de AAA-rating met stabiele vooruitzichten door kredietbeoordelaars Moody's en Standard & Poor's (S&P) bevestigd. Hierdoor blijven de rating en de vooruitzichten gelijk aan die van de Nederlandse Staat. De hoogste rating van de kredietbeoordelaars betekent dat deelnemers zich blijvend kunnen voorzien van duurzame financiering tegen de laagst mogelijke financieringskosten. Het kredietprofiel van het WSW weerspiegelt volgens de kredietbeoordelaars de zeer sterke banden met de Nederlandse overheid (AAA-stabiel). De kredietbeoordelaar baseert zich hierbij onder andere op de achtervangovereenkomst die voorkomt dat het WSW te maken krijgt met liquiditeitstekorten. Ook benadrukken ze het belang van het strategisch programma voor de versterking van het borgstelsel.

Financieringspositie

Prognose financieringsbehoefte

Via de berekening van het renteomslagpercentage wordt op basis van de primaire begroting 2026 een totale financieringsbehoefte van €21,3 miljoen voorzien. Hiervan is € 9,8 miljoen begroot als kortlopende financiering. Hierbij is er rekening mee gehouden dat dit financieringstekort volledig kan worden afgedekt tegen 1% rente. De langlopende financieringsbehoefte is binnen de begroting afgedekt tegen een gemiddeld percentage van 3%. Dit percentage is afgestemd op de actuele tarieven van de BNG (augustus 2025).

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken (zie hierna), is de gemeente Rijssen-Holten verplicht alle middelen, die niet direct nodig zijn voor een publieke taak, in de schatkist aan te houden. De enige uitzonderingen daarop zijn vastgelegd in de regeling schatkistbankieren decentrale overheden. De belangrijkste uitzondering is het drempelbedrag. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een decentrale overheid gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Dit is overigens geen verplichting, minder middelen buiten de schatkist houden mag uiteraard ook.

De drempel is 2% van het begrotingstotaal, indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Voor onze gemeente wordt het drempelbedrag voor 2024 vastgesteld op circa € 2,24 miljoen (2,0% van € 112 miljoen).

Leningenportefeuille

Binnen de huidige leningenportefeuille komt geen enkele lening in aanmerking voor vervroegde aflossing of tussentijdse renteherziening. Bij de situatie van onderliquiditeit zullen voor zover is toegestaan kortlopende kasgeldleningen aangetrokken worden voordat wordt overgegaan tot consolidatie. Deze manier van financieren levert in de huidige markt het hoogste rendement op. Om spreiding in de liquiditeiten te bewerkstelligen zullen bij het aantrekken van langlopende geldleningen de rente en aflossing plaatsvinden op een moment dat er nog geen geldstroom plaatsvindt. Hierdoor wordt de kasstroom geëgaliseerd.

Met de voorgenomen investeringen is geprognostiseerd dat er in 2026 een bedrag van ruim € 11,5 miljoen aan leningen moet worden afgesloten om de financieringen rond te krijgen.

Mutaties in leningenportefeuille

(bedragen x € miljoen)

Stand 1 januari 2025	50,6
Aflossingen	6,5 -/-
Nieuwe leningen	11,5
Stand 31 december 2025	55,6

Relatiebeheer

Om continuïteit in de uitoefening van de publieke taak te waarborgen is het belangrijk om (vrije) toegang tot de geld- en kapitaalmarkt te hebben. Met onze huisbankier de BNG is een contract voor kortkredietfaciliteit afgesloten, waarbij overtoollige saldi worden afgeroomd.

Het schatkistbankieren verplicht ons dagelijks om het concernsaldo te vergelijken met het vastgestelde drempelbedrag en hier naar te handelen. Bij een dreigend tekort aan liquiditeit doen we met name zaken met de BNG om deze tekorten tijdelijk af te dekken. Vaste relaties daarbij zijn van belang om snel te kunnen schakelen. Het aantal lokale banken met een loketfunctie is de afgelopen jaren afgenomen waardoor de keuze beperkt blijft.

Kasbeheer

Binnen onze organisatie is decentraal een beperkt aantal kassen aanwezig. Deze decentrale kassen zijn bestemd voor diverse publieke ontvangsten van burgerzaken en zwembaden.

Rentetoerekening/renteomslag

De gemeente slaat de rentelasten om over de boekwaarde van hun investeringen. Inmiddels zijn er contracten afgesloten voor nieuwe leningen (zoals voor het nieuwe zwembad) en wordt er ook dit jaar weer afgelost op lopende geldleningen.

Op advies van de commissie BBV (Rentenotitie 2018) vindt geen toerekening meer plaats aan reserves en voorzieningen, vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie.

Voor 2026 wordt verwacht dat het renteomslagpercentage zal dalen van 0,9% (2025) naar 0,8% (2026). in de begroting wordt rekening gehouden met 1%.

Wijziging Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) met betrekking tot renteverantwoording

De Commissie BBV heeft richtlijnen in de vorm van stellige uitspraken een aanbeveling opgesteld voor het wijzigen van de verantwoording van rentelasten binnen de begroting en jaarrekening. Deze nieuwe richtlijnen, in de vorm van de Rentenotitie 2018, zijn ingevoerd om meer transparantie te krijgen in het totaal van rentelasten en -baten.

In het kort bestaan de stellige uitspraken uit:

- A. Bij het aantrekken en verstrekken van een lening moeten de rentelasten en rentebaten in eerste instantie verantwoord worden op het taakveld Treasury.
- B. Indien een lening specifiek is aangetrokken voor een project of verstrekking, is sprake van projectfinanciering. Zowel de rentelast als de rentebaat moet worden toegerekend aan het betreffende taakveld.
- C. Wanneer er een rentevergoeding over het eigen vermogen en/of de voorzieningen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.
- D. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Differentie in toe te rekenen rentepercentage is niet toegestaan. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Afwijkende werkelijke rentelasten, die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast ten opzichte van de voorgerecalculeerde renteomslag toegerekend aan taakvelden, kan een correctie tot gevolg hebben. Indien de afwijking groter is dan 25% dan wordt een correctie verplicht gesteld.
- E. Ook voor projectfinanciering vindt toerekening van rente plaats via het taakveld Treasury.

De aanbeveling vanuit de commissie bestaat uit:

Het opnemen van een renteschema in de paragraaf financiering voor zowel de jaarrekening als de begroting.

Daarmee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteschema:

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	1.736.000
b.	De externe rentebaten	-€	100.000
	Totaal door te rekenen externe rente	€	1.636.000
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€	0
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€	290.000

c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering) die aan het betreffende € taakveld moet worden toegerekend	0
		<u>-€ 290.000</u>
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 1.346.000
d1	Rente over eigen vermogen	€ 0
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	€ 0
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	€ 1.346 .000
e	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-€ 928.000
f	Renteresultaat op het taakveld treasury	€ 418.000

5. Paragraaf verbonden partijen

Artikel 15

Artikel 15

- i. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
 - b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 1. gemeenschappelijke regelingen;
 - ii. vennootschappen en coöperaties;
 - iii. stichtingen en verenigingen;
 - iv. overige verbonden partijen;
 - c. de lijst van verbonden partijen.

2. In de lijst van verbonden partijen staat ten minste de volgende informatie:

- a. de manier waarop de provincie respectievelijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk de gemeente.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dat zijn deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Deze paragraaf is in de begroting opgenomen omdat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat in principe ook door de gemeente zelf uitgevoerd kan worden. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak op de kernvraag of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds overeenkomen met de doelstellingen van de gemeente of dat de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd kunnen worden.

In het navolgende zijn de verbonden partijen benoemd. Er is ingegaan op de doelstellingen van deze partijen in relatie tot de gemeentelijke doelstellingen op de desbetreffende gebieden en op de beleidsvoornemens en nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van de genoemde verbonden partijen. Verder is een aantal financiële gegevens opgenomen, conform het Besluit begroting en verantwoording. Publiek Private Samenwerking-constructies (PPS-constructies) zijn geen verbonden partij. Toch wordt er vanwege het grote belang kort ingegaan op deze constructies binnen de gemeente.

Verbonden partijen

De gemeente Rijssen-Holtten kent een aantal partijen waarmee ze bestuurlijk en financieel verbonden is. Dit zijn: SamenTwente (GR), Veiligheidsregio Twente (GR), Stadsbank Oost-Nederland (GR), Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente (GR), Omgevingsdienst Twente (GR), de Stichting Twenteboard en de Stichting Varietas. Verder zijn enkele partijen genoemd waarmee een aandeelhoudersrelatie bestaat, onder andere de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Verder geldt dit ook voor afvalverwerkingsbedrijf Twence B.V., Wadinko, Vitens en Enexis Holding N.V. Hierover is een korte toelichting opgenomen.

Gemeenschappelijke regelingen

SamenTwente

Vestigingsplaats: Enschede

Het openbare belang dat wordt behartigd:

De GR heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan.

Ter verwezenlijking van het genoemde doel behartigt OLG de belangen op de volgende terreinen:

- a. Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;
- b. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);
- c. Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).

Het financiële belang van de gemeente in de GR SamenTwente is de verplichte bijdrage gebaseerd op het aantal inwoners. Het betreft hier een nieuwe organisatie die per 8 juli 2021 van start is gegaan.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten voor 2026 bedraagt afgerond € 3.030.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

(bedragen in miljoenen)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	€ 5,1	€ 5,1	€ 4,7	€ 4,7	€ 4,7	€ 4,6
Vreemd vermogen	€ 21,8	€ 18,1	€ 20,0	€ 19,7	€ 18,8	€ 19,6
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Resultaat na bestemming	€ 1,4	-	-	-	-	-

Bron: Programmabegroting 2026 Samen Twente en Jaarstukken Samen Twente 2024

Bedrijfsorganisatie Recreatieschap Twente

De Bedrijfsorganisatie Recreatieschap Twente is een Gemeenschappelijke Regeling die de volgende belangen behartigt:

Recreatieschap Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied. Daartoe heeft het de volgende taken:

1. Recreatieve voorzieningen:

- bevordering van totstandkoming en instandhouding van publieke recreatieve/toeristische infrastructuur in Twente;
- aanleg, onderhoud en beheer van publieke recreatieve/toeristische voorzieningen die hetzij op zichzelf, hetzij in routeverband, hetzij door opname in arrangementen, een bovenlokaal karakter hebben.

2. Overig:

- het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dit betreft de taken en bevoegdheden als bedoeld onder 1.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten bedraagt voor 2026 afgerond € 259.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

bedragen in (miljoenen)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	€ 1,6	€ 2,4	€ 2,3	€ 2,2	€ 2,1	€ 2,1
Vreemd vermogen	€ 4,5	€ 4,3	€ 4,6	€ 4,8	€ 4,2	€ 4,0
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Resultaat na bestemming	€ 0,1					

Bron: Programmabegroting 2026 Recreatieschap Twente en jaarstukken Recreatieschap Twente 2024

Veiligheidsregio Twente (VRT)

Het openbare belang dat wordt behartigd: de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio betreft ten eerste de wettelijk verplichte rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hiertoe behoren ook terrorisme en epidemieën als gevolg van A-infectieziekten. Ten tweede heeft het bestuur van de VRT een verantwoordelijkheid voor de fysieke veiligheid zoals brand, ongevallen met gevaarlijke stoffen en de veiligheid en gezondheid tijdens grote evenementen. Tenslotte is het bestuur verantwoordelijk voor het goed functioneren van een meldkamer.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten voor 2026 bedraagt afgerond € 2.995.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

bedragen (in miljoenen)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	€ 3,6	€ 2,8	€ 3,2	€ 3,4	€ 3,5	€ 3,6
Vreemd vermogen	€ 77,7	€ 82,0	€ 79,9	€ 75,5	€ 70,4	€ 70,5
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Resultaat na bestemming	€ 2,8					

Bron Programmabegroting 2026 VRT en Jaarstukken 2024 VRT.

Omgevingsdienst Twente

Op grond van artikel 13.12. Omgevingsbesluit is de verplichting voorgeschreven om milieutaken door een Omgevingsdienst uit te laten voeren. De Omgevingsdienst Twente (OD Twente) is in 2019 gestart en behandelt de milieutaken van de 14 Twentse gemeenten en de Provincie Overijssel. De OD Twente heeft tot doel het behartigen van de individuele en gezamenlijke belangen van de deelnemers op het gebied van advisering, beschikkingen, toezicht en naleving van milieuvoorschriften en aanvullende taken en bevoegdheden welke zijn gemandateerd. Daarbij staan de wettelijke eisen van kwaliteit, effectiviteit, robuustheid en uitvoering van de overgedragen Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)-taken centraal.

De bijdrage van de gemeente Rijssen-Holten voor 2026 bedraagt afgerond € 1.095.000.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

(bedragen in miljoenen)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	€ 3,1	€ 0,9	€ 0,9	€ 0,9	€ 0,9	€ 0,9
Vreemd vermogen	€ 4,6	€ 2,3	€ 2,1	€ 2,0	€ 2,0	€ 2,0
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Resultaat na bestemming	€ 1,9	-	-	-	-	-

Bron: Ontwerp programmabegroting 2026 ODT en jaarstukken 2024 ODT.

Stadsbank Oost Nederland

Het openbare belang dat wordt behartigd: De bank (oorspronkelijke naam: Intergemeentelijke Kredietbank) is een kredietbank als bedoeld in artikel 6 van de Wet op het consumentenkrediet. De Stadsbank heeft tot doel om vanuit bedrijfseconomische en maatschappelijke optiek een verantwoord pakket van (financiële) dienstverlening aan te bieden aan de ingezetenen van haar rechtsgebied. Het gaat hier om deelnemen aan krediettransacties, budgetbeheer, bewindvoering en dergelijke. Er zijn geen veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente heeft in de verbonden partij.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

(bedragen in miljoenen)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	€ 2,2	€ 1,5	€ 2,3	€ 2,3	€ 2,3	€ 2,3
Vreemd vermogen	€ 10,0	€ 4,4	€ 9,5	€ 9,2	€ 8,9	€ 8,7
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Resultaat na bestemming	€ 0,7	-	-	-	-	-

Bron: Primitieve begroting 2026 Stadsbank Oost NL en jaarcijfers 2024 Stadsbank Oost NL.

Stichting Varietas

Varietas is een organisatie met 27 basisscholen (32 onderwijslocaties) in Deventer, Joppe, Rijssen-Holten, Hellendoorn, Wierden, Almelo en Twenterand. De scholen zijn openbaar, Interconfessioneel, neutraal, Katholiek of Protestants-Christelijk. Het besturingsmodel is zodanig ingericht dat er sprake is van een functionele scheiding van bestuur en toezicht. Het bevoegd gezag van Varietas is statutair gevestigd te Deventer. Het College van Bestuur (CvB) bepaalt het beleid en is eindverantwoordelijk op grond van de wet. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht in brede zin, keurt de begroting goed en

stelt de jaarrekening vast. Het bestuurskantoor is gevestigd te Deventer.

De gemeenten van de betrokken openbare scholen zijn extern toezichthouder (voor zover het openbaar onderwijs betreft). Dit externe toezicht wordt gecoördineerd door de Coördinatiecommissie Gemeentelijk Toezicht, bestaande uit de portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten.

De leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht worden benoemd door de Raad van Toezicht.

Afhankelijk van de omvang van de Raad van Toezicht worden een of twee leden van de Raad van Toezicht benoemd na goedkeuring door de raden van de deelnemende gemeenten. Over begroting en jaarverslag wordt jaarlijks overleg gevoerd met de raden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden zijn bevoegd in te grijpen in het bestuur als er sprake is van ernstige taakverwaarlozing voor zover het openbaar onderwijs betreft. Wijziging van de statuten is onderworpen aan de goedkeuring van de gemeenteraden.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

bedragen (in miljoenen)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	€ 5,9	€ 5,4	€ 5,4	€ 5,7	€ 5,6	onbekend
Vreemd vermogen	€ 14,5	€ 13,1	€ 13,0	€ 13,1	€ 13,1	onbekend
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Resultaat na bestemming	-€ 1,3	-€ 0,4	-€ 0,04	€ 0,3	-€ 0,1	onbekend

Bron Varietas Meerjarenbegroting 2025-2028 en Varietas jaarverslag 2024

Stichting Twenteboard

De stichting heeft ten doel de sociaaleconomische structuur in Twente te versterken om daarmee de economische slagkracht van de regio Twente verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten door het bepalen van de economische strategie en het richting geven aan investeringen die aansluiten bij de koers van Twente. Daarin is een economische agenda leidend, die inzet op regionale kansrijke, meerjarige projecten en programma's.

De stichting streeft deze doelstelling na door:

- a. het - samen met de partners in de Triple Helix (zijnde overheid, bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen) formuleren van de strategie die moet leiden tot het realiseren van de doelstelling;
 - b. het organiseren van de governance op de uitvoering van de strategie;
 - c. het in hechte samenwerking met het bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden:
 - creëren van een continuüm voor economische en maatschappelijke ontwikkeling;
 - creëren van evenwicht op de arbeidsmarkt, de stimulering van innovatie door het vermarkten van toegepaste kennis, de vermindering van conjunctuurgevoeligheid door diversificatie;
 - versterken van zichtbaarheid en reputatie;
 - verrichten van belangenbehartiging; - branding en marketing van Twente;
 - vergroten imago van Twente;
 - realiseren van de uitvoering van de Regio Deal;
 - creëren van een stimulerend internationaal vestigingsklimaat teneinde duurzaam succesvol te concurreren;
 - opstellen en doen uitvoeren investeringsprogramma's;
 - versterken van de mobiliteit en het verbeteren van de bereikbaarheid;
 - excelleren als Europese regio waarin innovatie de motor is voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkelingen;
 - d. het realiseren van allianties met o.m. de provinciale overheid, het Rijk, de Europese Unie (EU) en andere (semi)overheden die bijdragen aan de doelstelling van de stichting; en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord.
- De begrote gemeentelijke bijdrage voor 2026 bedraagt € 420.000.

Coalitions of the willing

Binnen Twente zijn ook enkele samenwerkingen die voorheen binnen de Regio Twente waren georganiseerd. Het gaat dan onder andere om de samenwerking op het gebied van de RES, MDA, Mobiliteit, Twentse Kracht, Arbeidsmarktregio en Twenteraad. Deze vormen van samenwerking hebben geen formele status als gemeenschappelijke regeling maar er ligt meestal wel een bestuursovereenkomst aan ten grondslag. Tenslotte is er ook nog de (sub)regionale samenwerking op het gebied van de salarisadministratie.

PPS-constructies

Bedrijventerrein Enter-Rijssen 'De Elsmoat'

De gemeente Rijssen-Holten is samen met de gemeente Wierden bezig met de ontwikkeling van een nieuw industrieterrein. De eerste fase, met ongeveer 12 hectare netto uitgeefbaar terrein, is inmiddels uitgegeven. De tweede fase van het plan, eveneens ongeveer 12 hectare groot, betreft een private ontwikkeling. Beide gemeenten nemen ieder voor 50% deel in de grondexploitatie. De afspraken over de ontwikkeling zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De Elsmoat is gereed met uitzondering van een aantal kleine afrondingszaken. Deze laatste afrondingszaken zal de gemeente Wierden oppakken en dat zal vastgelegd worden in vaststellingsovereenkomst waardoor wij de ontwikkeling financieel kunnen afsluiten in 2025.

Realisering plangebied Opbroek Noord

Voor de uitbreiding in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Noord een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. Het plan omvat de bouw van 106 woningen. Deze woningen worden gerealiseerd in 2022 en 2023. Inmiddels is het plan bijna woonrijp. De laatste en klinkerwegen worden aangelegd ten tijde van schrijven. In het najaar van 2025 wordt het laatste groen aangebracht. Eind 2025 kan dit plan worden afgesloten. Het plan wordt ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar. Eind 2025 zal het project financieel worden afgesloten, de SOK zal worden opgeheven.

Uitwerking plangebied Opbroek Oost

Voor de uitwerking in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Oost een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar. Beoogd is de realisatie van circa 600 woningen in het gehele plangebied Opbroek Oost. Het omgevingsplan was in mei 2024 onherroepelijk. Fase 1, 4 en 5 worden ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar. In deze PPS samenwerking moeten circa 350 woningen gerealiseerd worden. Voor voorgenoemde ontwikkeling is inmiddels een SOK afgesloten. In Fase 1 en 5 zijn de woningen momenteel in aanbouw. Na afronding van de bouw worden deze fases woonrijp gemaakt. Voor fase 2 en 3 beogen we een zelfrealisatiemodel van een drietal ontwikkelaars mogelijk is, hiervoor is al akkoord op hoofdlijnen gesloten. De anterieure overeenkomst voor de zelfrealisatie is in de maak. De drietal ontwikkelaars moeten circa 250 woningen realiseren in fase 2 en 3.

Gemeente als aandeelhouder

Aandelenbezit door de overheid is de laatste jaren een landelijk onderwerp van discussie, mede naar aanleiding van overnames van nutsbedrijven als Essent en Nuon.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 304.746 (0,54% van het totaal)

Nominale waarde per aandeel: € 2,50

bedragen (in miljoenen)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 5.097	€ 5.062	€ 4.615	€ 4.721	€ 4.777
Vreemd vermogen	€ 155.262	€ 143.995	€ 107.459	€ 110.819	€ 123.614
	2020	2021	2022	2023	2024
Nettowinst na belasting	€ 221	€ 236	€ 300	€ 254	€ 294

Bron: BNG jaarverslag 2024

Twence B.V. (Holding)

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 36.992 (4,46% van het totaal)

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

(bedragen in miljoenen)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 143	€ 150	€ 176	€ 169	€ 166

Vreemd vermogen	€ 132	€ 168	€ 163	€ 162	€ 175
	2020	2021	2022	2023	2024
Nettowinst na belasting	€ 8,8	€ 12,1	€ 32,5	€ 9,4	€ 14,4

Bron: Twence Holding jaarverslag 2024

Er wordt onderzocht of de aandelen Twence verkocht kunnen worden.

Vitens N.V.

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 41.696 (0,72% van het totaal)

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

(bedragen in miljoenen)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 559	€ 600	€ 650	€ 678	€ 714
Vreemd vermogen	€ 1.340	€ 1.388	€ 1.447	€ 1.560	€ 1.684
	2020	2021	2022	2023	2024
Nettowinst na belasting	€ 23,9	€ 19,4	€ 8,2	€ 27,2	€ 34,5

Bron: Jaarcijfers Vitens 2024

Wadinko N.V.

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 90

Nominale waarde per aandeel: € 100,00

(bedragen in miljoenen)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 66	€ 74	€ 83	€ 83	€ 85
Vreemd vermogen	€ 6	€ 7	€ 9	€ 9	€ 10
	2020	2021	2022	2023	2024
Nettowinst na belasting	-€ 3,4	€ 8,7	€ 12,9	€ 1,9	€ 3,6

Bron: jaarcijfers Wadinko 2024

Ontstaan uit de verkoop van Essent

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 64.662

Nominale waarde per aandeel: € 1 (oude waarde Essent)

Enexis Holding NV

(bedragen in miljoenen)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 4.116	€ 4.241	€ 5.441	€ 5.320	€ 5.538
Vreemd vermogen	€ 4.635	€ 5.154	€ 4.907	€ 5.140	€ 5.949
	2020	2021	2022	2023	2024
Nettowinst na belasting	€ 108	€ 199	€ 1.300	€ 72	€ 254

Bron: jaarstukken Enexis 2024

6. Paragraaf grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid vormt een vast onderdeel van de begroting en verantwoordingscyclus van de gemeente. In het BBV is bovendien vastgelegd dat zowel in de begroting als in de jaarrekening een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid moet worden opgenomen.

Artikel 16

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;

- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De gemeenteraad heeft op 21 februari 2023 de herziene Nota Grondbeleid vastgesteld. De nota grondbeleid is geen doel maar een middel om de instrumenten in te zetten om tot een goede ruimtelijke ordening te komen. Deze nota moet altijd gezien worden in combinatie met (structuur)visie, (politieke) ambities, omgevingsplan etc. Door de uitgangspunten van de nota grondbeleid op te nemen in de paragraaf grondbeleid bij zowel de begroting als het jaarverslag, blijven deze onder de aandacht bij de planning- en control cyclus. Zo kunnen deze, waar nodig, vrij eenvoudig worden aangepast aan gewijzigde omstandigheden. Deze werkwijze is vastgelegd in de Financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet.

Een integrale nota zorgt dat er een transparant samenhangend grondbeleid ontstaat die als ambtelijke leidraad zal dienen en waarbij de gemeenteraad haar kader stellende en controlerende taak kan uitoefenen.

Uitgangspunten grondbeleid gemeente Rijssen-Holten

- De gemeente Rijssen-Holten voert Grondpolitiek om haar doelen te bereiken.
- De gemeente Rijssen-Holten houdt rekening met hogere wet- en regelgeving die van invloed zijn op haar gemeentelijk beleid.
- De gemeente Rijssen-Holten voert een situationeel grondbeleid (maatwerk). Daar waar mogelijk voeren we een actief grondbeleid.
- Bij verwerving wordt het beleidsinstrument minnelijke verwerving gekozen. Wet Voorkeursrecht Gemeenten en de onteigeningswet worden indien nodig aanvullend ingezet.
- De gemeente kan samenwerkingen aangaan met private partijen als dit de sturing op ontwikkelingen ten goede komt.
- Voor woningbouwprojecten wordt gekozen voor de residuele grondprijsmethode, waarbij voor sociale huursector en bij CPO hiervan kan worden afgeweken.
- Bij voormalige openbare ruimte waarop bouwvolume kan worden gerealiseerd wordt de grondprijs berekend volgens de residuele methode.
- Bij uitgifte bedrijventerrein wordt gekozen voor de comparatieve grondprijsmethode. Hierbij worden de grondprijzen vergeleken met die van omliggende gemeenten.
- De grondprijs voor maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, sportvoorzieningen en gebedshuizen, wordt vastgesteld via de comparatieve methode.
- Kavels (of eenheden in het geval van een appartement) voor sociale huur of sociale koop worden voor een vaste prijs per eenheid uitgenomen.
- Voor commerciële activiteiten, zoals winkels, horeca en kantoren, wordt voor iedere ontwikkeling op basis van taxatie de grondprijs berekend.
- Kavels uit te geven in CPO wordt via taxatie de grondprijs berekend.
- Voor de verwerving van gronden en of panden vormt een taxatie van een onafhankelijke, beëdigde deskundige de basis voor de aankoop. Is het aankoopbedrag meer dan 10% hoger dan de taxatie, dan is een nadere onderbouwing van de deskundige vereist.
- Aangekochte bedrijfspanden binnen het stedelijk gebied worden na aankoop en oplevering ontmanteld. Bedrijfspanden in het buitengebied worden na aankoop tijdelijk verhuurd in afwachting van de nieuwe bestemming. Woningen worden indien mogelijk tijdelijk verhuurd op basis van de Leegstandswet of in gebruik gegeven aan anti-kraak. Aangekochte landbouwgronden worden, via geliberaliseerde pacht, kortstondig verpacht.
- Uitgifte van grond vindt bij voorkeur plaats door het eigendom over te dragen. Daar waar dit niet mogelijk is zal een andere vorm worden gekozen.
- In het kader van het Didam-arrest wordt gronduitgifte transparant, toetsbaar en redelijk uitgegeven.
- Kavels voor de sociale huur worden niet in mededingen uitgegeven. De plaatselijke woningbouwcorporaties worden als enige serieuze gegadigde gezien om het gemeentelijk beleid vorm te kunnen geven.
- Kavels op bedrijventerreinen worden conform de vastgesteld uitgifte voorwaarden uitgegeven.
- Het college van B&W stelt binnen de kaders van deze beleidsuitgangspunten per project de grondprijzen vast. Gedurende de looptijd van een project kunnen de grondprijzen worden herzien als de marktomstandigheden hiertoe aanleiding geven.

Wet- en regelgeving

De beleidsuitgangspunten zoals hierboven vermeld zijn gebaseerd op de in 2023 geldende wet- en regelgeving. De nieuwe beleidsuitgangspunten zoals in februari 2023 vastgesteld hebben oog voor de nieuwere wetgeving. Onderdeel daarvan is onder andere de Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking is getreden. Het betrof een grote wetgevingsoperatie met verschillende onderdelen die gelijktijdig werden ontworpen, zoals de ministeriële regeling, invoeringsregelgeving en de vier Aanvullingswetten. Al deze onderdelen vormden op het moment van inwerkingtreding een inzichtelijk stelsel bestaande uit één wet, vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) en één ministeriële regeling.

BBV

De commissie BBV presenteert regelmatig notities en stelt vraag- en antwoordrubrieken beschikbaar voor het grondbeleid in wijze van verantwoording in de begroting en jaarstukken.

Zodra er nieuwe richtlijnen of notities volgen, dan worden deze in de budgetcyclus verwerkt.

In december 2023 is een nieuwe notitie Grondbeleid gepubliceerd vanwege de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Alle wijzigingen die betrekking hebben op de Omgevingswet zijn in werking getreden op 1 januari 2024. Alle overige wijzigingen op 1 januari 2025. In de nieuwe notitie zijn de wijzigingen met betrekking tot het kostenverhaal bij faciliterend grondbeleid, het niet meer verplicht afboeken van voorbereidingskosten bij toekomstige grondexploitaties na 5 jaar (er mag ook een voorziening worden gevormd) en de wijze van rentetoerekening van toepassing voor de gemeente.

Parameters grondexploitaties

Bij grondexploitatieberekeningen en exploitatieplannen worden parameters gebruikt voor het doorrekenen van de exploitaties. Het gaat hierbij om de renteparameter, de parameter voor kostenstijging en de parameter voor opbrengstenstijging. Doelstelling bij het gebruik van parameters is de te verwachten stijging in kosten en opbrengsten en het te verwachten rentepercentage door middel van indexatie zo reëel mogelijk in beeld te brengen.

Renteparameter

Zoals hierboven is aangegeven is de wijze van rentetoerekening aangepast. Gold tot en met 2024 zowel voor het BBV als voor de Vpb dat de toe te rekenen rente gebaseerd was op de werkelijke kosten over het vreemd vermogen (dit is het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (VV/TV), met ingang van 2025 moet worden gerekend met de omslagrente. Deze bedraagt voor 2026 1,0%, net als voor 2025. Op de geld- en kapitaalmarkt is vervangende financiering duurder dan de huidige omslagrente. De hogere rente zal op termijn van invloed kunnen zijn op de omslagrente. Echter wordt er op basis van de huidige lening portefeuille op korte termijn geen (grote) stijging van omslagrente verwacht.

Parameter kostenstijging

Voor de parameter van kostenstijging voor de posten die betrekking hebben op het bouw- en woonrijp maken van terreinen wordt aansluiting gezocht bij de Grond-, Weg en Waterbouwindex (GWW-index). Hierbij wordt het 5- jarig gemiddelde (afgerond op hele procenten) van dit indexcijfer gehanteerd als parameter voor de kostenstijging. De parameter kostenstijging zou op basis van deze index bepaald worden op 5,5% (2021 - 2025). Dit hoge gemiddelde wordt mede veroorzaakt door twee uitschieters in prijsontwikkeling in de jaren 2022 en 2023. Nu de inflatie voor een langere periode aan lijkt te houden adviseren wij aansluiting te houden bij het meerjarig gemiddelde en dus het gemiddelde het afgeronde gemiddelde van 5,5% te hanteren in de grondexploitatie. De outlook van Metafoor 2025 adviseert tussen de 2 en 6% aan te houden. Ons gemiddelde valt met 5,5% aan de bovenkant van het gemiddelde daarmee zitten we aan de veilige kant. Met de geprognostiseerde min en max van 2025, 2026 en 2027 lijkt het 5-jarige inflatiecijfer in de buurt te blijven.

GRONDEXPLOITATIE KOSTEN	2025		2026-2027		2028 e.v.
	min	max	min	max	
€ GWW-kosten	3%	6%	2%	5%	2%
Plankosten	4%	7%	2%	5%	2%

Bron: OUTLOOK 2025 Metafoor Vastgoed en Prijzen

Parameter opbrengstenstijging

Voor de parameter voor de opbrengstenstijging wordt onderscheid gemaakt tussen een parameter voor woningbouw en een parameter voor bedrijventerreinen. Beide categorieën hebben een eigen uitgangspunt voor bepaling van de grondprijs en een eigen verloop van de grondprijs. Voor beide parameters geldt dat het niet representatief is om aan te sluiten bij landelijk of zelfs regionaal vastgestelde indexcijfers. Deze parameter zal vastgesteld worden op basis van expert Judgement.

De grondprijs voor woningbouw wordt, met uitzondering van de sociale sector, bepaald door middel van de residuele benadering. Deze bestaat uit de VON-prijs minus de investeringskosten. Omdat deze twee factoren bepalend zijn voor de residuele grondwaarde leiden de sterk stijgende prijzen op de woningmarkt niet per definitie tot een evenredige stijging van de grondprijzen. Zo zijn de bouwkosten, door de druk op de woningbouw en aangescherpte bouweisen met betrekking tot duurzaamheid, aanzienlijk gestegen. Door hoge investeringskosten blijft er per saldo minder opbrengst over voor de grondprijs per m². Alles in overweging nemende, zien wij een opbrengststijging van 1% als realistisch, waarbij we per locatie bekijken of dit meegenomen wordt.

De grondprijs voor (nieuwe) bedrijventerreinen wordt bepaald met behulp van de comparatieve methode. Mede door het hanteren van deze variabelen en de invloed van de markt op bouwkosten, geldt ook voor industrieterreinen dat veranderingen in de markt niet direct van invloed zijn op de grondprijzen. De parameter opbrengststijging blijft vooralsnog voor bedrijventerreinen gehandhaafd op 0%.

Algemeen financieel

Per 1 januari 2026 bedraagt de geraamde bruto boekwaarde van alle grondexploitatiecomplexen € 12,4 miljoen. Per 1 januari 2025 bedroeg de bruto boekwaarde € 13,5 miljoen. De daling van de boekwaarde is enerzijds het gevolg van grondverkoop en bijdragen derden tot een bedrag van circa € 8 miljoen. Anderzijds dempen kosten van grondverwerving, bouw- en woonrijp maken, rente en plankosten tot een bedrag van circa € 6,9 miljoen de daling. Zowel de kosten als de opbrengsten hebben betrekking op alle complexen. Na aftrek van de aanwezige voorziening voor Enkco zijnde

€ 4,7 miljoen, bedraagt de netto geraamde boekwaarde per 1 januari 2026 € 7,7 miljoen. Van deze netto boekwaarde heeft € 6,2 miljoen betrekking op in exploitatie genomen complexen en € 1,5 op de nog niet in exploitatie genomen complexen de Banis, De Liesen fase 2, Waerdenborgh-Diessenplas en Ligtenbergerveld Oost (betreft kosten onderzoek en ontwikkeling).

Voor Ligtenbergerveld Oost zijn ook nog gronden verworven in de afgelopen jaren. De boekwaarde hiervan eind 2025 naar verwachting € 7,2 miljoen. Daarmee is de totale verwachte bruto boekwaarde € 19,6 miljoen (netto geraamde boekwaarde € 14,9 miljoen).

Vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten in Nederland

Vanaf 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht van toepassing. Medio 2020 is met de belastingdienst een vaststellingsovereenkomst (VSO) afgesloten voor de openingsbalans.

Jaarlijks wordt er een voorlopige aanslag Vpb betaald, maar deze worden verrekend met de verliezen van de aangiftes over voorgaande jaren (carry back). Per 31 december 2023 bedraagt het saldo van het nog te verrekenen verlies € 1.262.000. Hierbij komt dat het verlies op het ontwikkelen van het voormalig Enkco/Waterloo-Vlogtman terrein een aanzienlijk drukkend effect op de Vpb-last zal hebben. Hierdoor er nog steeds sprake is van een meerjarige Vpb-last voor de grondexploitaties.

Bestemmingsplannen met kostprijsberekening (BIE)

Grondexploitatie projecten (BIE) die naar verwachting in 2025 worden afgesloten

Opbroek Noord (gemeentelijk deel)

In Opbroek Noord worden in totaal 192 woningen gerealiseerd. Inmiddels zijn alle gronden uitgegeven/verkocht aan ontwikkelaars/particulieren. Vrijwel alle woningen zijn gereed of in aanbouw. Ook het woonrijp maken is in volle gang. Na het toerekenen van de diverse kosten en opbrengsten zal dit project naar verwachting eind 2025 met winst kunnen worden afgesloten.

Opbroek Noord (PPS)

Dit is een grondexploitatie van een Publiek-Private Samenwerking tussen gemeente en een ontwikkelaar/bouwbedrijf. In totaal zijn er vanuit deze samenwerking (Opbroek Noord Zuidelijke gedeelte) 106 woningen gerealiseerd. Het verloop is hetzelfde als bij het gemeentelijk deel zoals hierboven is geschetst.

Dijkerhoek

In het derde kwartaal 2024 zijn de laatste kavels voor 10 woningen verkocht. De bouw van deze woningen is door de kopers zelf georganiseerd (CPO). De nog te maken kosten bedragen volgens raming € 91.000. Dit bedrag zal waarschijnlijk niet helemaal nodig zijn, zodat ook dit plan eind 2025 met winst kan worden afgesloten.

Bij dit grondexploitatiecomplex is er sprake van een apart raadsbesluit van 22 december 2005, waarbij de winsten geoormerkt zijn en een aparte reserve gevormd is voor het behoud van de leefbaarheid en sociale samenhang van het platteland. Door inzet van deze reserve voor het kulturhus Dijkerhoek is het saldo eind 2025 € 0. Dit is exclusief de nog te verwachten winst.

Bedrijventerrein Elsmoat

De ontwikkeling betreft een samenwerking tussen de gemeente Rijssen-Holten en de gemeente Wierden, waarbij elke partij voor 50% risicodragend deelneemt. Naar verwachting zal ook dit samenwerkingsproject in 2025 met een verwacht positief resultaat van circa € 140.000 (zijnde het 50% aandeel) afgesloten kunnen worden.

Nog lopende grondexploitatie projecten (BIE)

Opbroek Oost (gemeentelijke deel)

Dit plan is een aanvulling op de woningbouwplannen voor Opbroek Noord. Om te voorzien in de lokale behoefte van de kern Rijssen wordt ernaar gestreefd om in dit deel van het woninguitbreidingsplan Opbroek Oost circa 550 tot 600 woningen te bouwen. Dit plan kent dezelfde constructie als Opbroek-Noord. Een gedeelte (4 fases) zullen worden uitgevoerd in een PPS constructie tussen gemeente en een ontwikkelaar/bouwpartij en een gedeelte (2 fases) zullen naar verwachting worden uitgevoerd in een zelfrealisatie van meerdere gebundelde ontwikkelaars/bouwpartijen. Vanuit deze zelfrealisatie en PPS constructie wordt een vergoeding aan het gemeentelijke deel betaald voor de bovenwijkse voorzieningen, plankosten, planschade, buitenplanse kosten etc. Deze opbrengsten worden verantwoord in de gemeentelijke grex. De lasten voor ambtelijke uren, onderzoeken, bestemmingsplan wijziging, bovenwijkse voorzieningen en planschade worden eveneens verantwoord in deze gemeentelijke grex.

Opbroek Oost (PPS)

Ook dit plan wordt zoals hierboven aangegeven gezamenlijk in Publiek Private Samenwerking met een projectontwikkelaar ontwikkeld, waarin zowel de gemeente als de projectontwikkelaar voor 50% participeren. In november 2023 is de overeenkomst die aan de samenwerking ten grondslag ligt ondertekend en in januari 2024 is de exploitatiebegroting door de gemeenteraad vastgesteld. Inmiddels is het gros van de woningen in fase 1a en 5 in aanbouw dan wel gereed. (circa 100 woningen). Na de zomer zal fase 1b bouwrijp zijn en wordt gestart met de bouw van nog eens 120 woningen.

Inmiddels is ook de voorbereiding van fase 4 in een dermate vergevorderd stadium dat eind 2025 of begin 2026 zal worden gestart met het bouwrijp maken en de uitgifte van kavels. In deze fase zullen 136 woningen worden gerealiseerd.

Enkco-terrein

Dit plan ziet op ruimte voor circa 155 (met een afwijkingsbevoegdheid van 15%) wooneenheden die omringt worden door een groene parkachtige omgeving. De wooneenheden bestaan uit appartementen, rijwoningen, 2¹-kapwoningen en vrijstaande woningen. Een vrij groot deel van de woningen valt binnen de categorie sociale huur/koop of betaalbaar (woningen met een aankoop prijs tot € 405.000). Verschillende ontwikkelaars realiseren de bouwplannen, voor een klein deel doen wij als gemeente de uitgifte. In 2024 is gestart met het bouwrijp maken van het terrein.

Ook is in 2024 een overeenkomst getekend tussen een ontwikkelaar en de gemeente voor de ontwikkeling van de oude locatie 'Meester' (dit ligt in het noordelijk deel van het Enkco-terrein). Het bouwprogramma ziet er als volgt uit:

- 2 2¹-kapwoningen;
- 7 rijenwoningen;
- een appartementengebouw met 20 sociale huurappartementen;
- een appartementengebouw met 30 koopappartementen (waarvan er minstens 9 in de categorie betaalbaar vallen).

In het tweede kwartaal van 2025 is begonnen met de bouw van de 20 sociale huurappartementen. Tegelijkertijd zal worden gestart met de bouw van de 2¹-kapwoningen en de rijenwoningen. De bouw van het appartementengebouw met koopappartementen zal naar verwachting starten in het eerste kwartaal van 2026.

In 2025 is eveneens een overeenkomst getekend met een ontwikkelaar voor 19 appartementen en 1 vrijstaande woning op locatie Pettinga. De verkoop zal in het najaar van 2025 plaats vinden en de start bouw zal naar verwachting eind 2025 zijn. Er zullen naast 1 vrijstaande woning, 4 middenhuur, 3 vrije sector, en 12 betaalbare appartementen worden gerealiseerd.

In het derde kwartaal van 2025 zal een verkoopprocedure van grond voor een appartementencomplex van 16 betaalbare appartementen op het Enkco terrein van start gaan. Waarna na verkoop ook een aannemer kan gaan bouwen.

Vletgaarsmaten II

Op Vletgaarsmaten II is geen grond meer beschikbaar. Een tweetal kavels zijn in optie genomen en dienen volgens het contract uiterlijk voor het einde van 2025 te worden afgenomen. Dit betekent dat eind 2025 of begin 2026 dit plan kan worden afgesloten. Naar verwachting gebeurt dit met een klein positief resultaat.

Vletgaarsmaten II fase C

Dit bestemmingsplan is een uitwerking van de in 2009 vastgestelde structuurvisie. Dit bestemmingsplan gaat invulling bieden aan de grote behoefte voor bedrijventerrein in Rijssen en Holten. Uit de behoeftestudie bleek dat er in de periode tot 2030 in de gemeente Rijssen-Holten circa 20 - 28 hectare bedrijventerrein ontwikkelt dient te worden om in de lokale behoefte te voorzien.

Inmiddels zijn er diverse gronden verworven en is er met een externe ontwikkelaar een overeenkomst aangegaan voor de ontwikkeling voor het eerste deel van het plangebied. Hiervoor is een exploitatiebijdrage in rekening gebracht. De ontwikkelaar heeft inmiddels het gros van het terrein bouwrijp gemaakt en in 2025 worden de bouw kavels getransporteerd naar de ondernemers welke een bouwwerk kunnen realiseren na transport. Na afronding van het eerste gedeelte van het plangebied zal de gemeente naar verwachting in 2026 het resterende deel uitgeven. Naar verwachting zal deze exploitatie eind 2028 met geringe winst worden afgesloten.

Toekomstige grexen (Immateriële Vaste Activa)

Op de balans zijn een aantal voor-investeringen opgenomen voor in de toekomst te ontwikkelen plannen. Dit zijn onder andere:

Plan De Banis

Dit plangebied moet de gemeente Rijssen-Holten voorzien in de toekomstige woonbehoefte. In 2024 is in samenspraak met een klankbordgroep van omwonenden van het plangebied een omgevingsvisie opgesteld. Gedurende dit proces is gebleken dat het plangebied ruimte biedt aan circa 350 woningen in plaats van aan 250 woningen zoals vooraf was voorzien. Eind 2024 heeft het college met deze visie ingestemd. De volgende stap in het proces is de omgevingsvisie omzetten in een stedenbouwkundig ontwerp. Dit ontwerp laat gedetailleerd zien hoe het project eruit zal zien en hoe het in de omgeving past. Het beschrijft de indeling van openbare ruimtes, de plaatsing van gebouwen, infrastructuur, groenvoorzieningen, en andere stedelijke elementen. Dit vindt in 2025 plaats. Naar verwachting zal er rond 2026 een omgevingsplan liggen.

De Liesen fase 2 en Waardenborgh-Diessenplas

Ter voorbereiding voor woningbouw is in 2025 is voor deze beide locaties totaal € 400.000 beschikbaar gesteld voor onderzoeken, het maken van een stedenbouwkundig plan en de voorbereiding van een omgevingsplan. Met de kredieten kunnen de kosten die hiermee gemoeid zijn worden gedekt.

Ligtenbergerveld Oost

Inmiddels is in dit gebied een aanzienlijk aantal hectare verworven en lopen er onderhandelingen met aanbieders van percelen grond. Naar verwachting bedraagt de boekwaarde voor verwerving inclusief bijkomende kosten eind 2025 € 7,8 miljoen. De verkoop van de bouwrijpe grond zal, afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure, fasegewijs plaatsvinden in de jaren 2027 tot en met 2029. Voor het gebied is een ontwerp-structuurvisie gemaakt als eerste stap in de ruimtelijke procedure. In 2025 is gestart met het opstellen van het omgevingsplan (bestemmingsplan). Het gebied moet in 2030 ruimte bieden aan circa 18 tot 20 hectare netto bedrijventerrein.

Resultaatverwachtingen en risico's

Voor de risico's betreffende het grondbeleid wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Eventuele risico's (met een ingeschatte kans groter dan 10% en kleiner dan 75%) worden meegenomen in het risicologboek.

Door grondaankopen van de laatste jaren en de nog te verwachten grondverwerving en voorbereidingskosten van het nieuw te ontwikkelen grondexploitatie Ligtenbergerveld Oost en van de reeds in exploitatie genomen complexen Opbroek Oost, Vletgaarsmaten 2 fase C en het Enkcoterrein zal in de komende jaren de boekwaarde stijgen. Een stijgende boekwaarde verhoogt de risico's. Ook de inflatie en de stijgende rente draagt bij aan een hoger risico. Het risico zal kleiner worden door realisatie van grondverkoop en bijdragen van deelnemende partijen in de diverse plannen.

Deze risico's worden bijgehouden in het risicologboek en zijn geherwaardeerd. Het bijgestelde risicoprofiel is meegenomen in de risicoparagraaf weerstandsvermogen.

7. Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Artikel 14

De paragraaf over de bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens die gepland staan voor komend jaar.

Organisatieontwikkeling

We werken in onze organisatie vanuit 5 kernwaarden; Vertrouwen, Ondernemend, Dienstverlenend, Eigenaarschap en Eigenzinnig.

In 2023 is er een evaluatie van de organisatieontwikkeling geweest. Dit is niet alleen een evaluatie geweest onder medewerkers, maar ook zijn externe samenwerkingspartners gevraagd hoe zij tegen de organisatie aankijken. De uitkomsten van deze evaluatie zijn gebruikt voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

De belangrijkste zaken waar we extra mee aan de slag gaan zijn:

- Opdrachtgever- en opdrachtnemerschap;
- Rolduidelijkheid in de samenwerkingslijn 'van Raad naar Straat' ;
- Heldere rolverdeling en gerichte focus op opgaven voor een wendbare organisatie;
- Herijking kernwaarden en ambities op onderdelen.

Werkgeversprofilering

In de huidige arbeidsmarkt blijft het belangrijk om ons als werkgever te profileren. We proberen ons daarbij te onderscheiden van andere gemeenten en hebben hier ons eigen marketingstrategie op ingezet. "Werken bij Rijssen-Holten... anders (leuker/ondernemender/creatiever etc) dan je denkt" .

We zetten in op flexibiliteit, mobiliteit en vitaliteit. We willen hiermee niet alleen een aantrekkelijke werkgever blijven maar ook de talenten van ons personeel optimaal benutten. Onderwerpen die passen bij een moderne werkgever. We slagen er tot nu toe nog in om onze vacatures te vervullen, maar dit blijft een aandachtspunt, ook om er voor te zorgen dat we niet steeds meer afhankelijk worden van externe inhuur waarmee ook de kennis in eigen huis verdwijnt.

We gaan het gemeentehuis aanpassen zodat het hybride werken goed wordt ondersteund en dat het gebouw aansluit bij de verdere organisatieontwikkeling. In het najaar 2025 zullen we starten met de uitvoering van de plannen. Tijdens de uitvoering van de (bouw)werkzaamheden zal de dienstverlening gewoon doorgaan.

Participatie en Dienstverlening

De visie: "Samenwerken met en voor de inwoners van Rijssen-Holten" is vastgesteld. Er wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma vanuit de uitgangspunten: 1) Wij helpen onze inwoners op een manier die aansluit bij hun behoeften 2) Wij kijken naar mogelijkheden en denken in oplossingen met en voor onze inwoners 3) Wij zeggen wat we doen en doen wat we zeggen in duidelijke taal. Ook in 2026 zal het management aandacht hebben voor en sturen op de beweging die dit vraagt van onze medewerkers. Verder ronden we de pilot Toegang Sociaal Domein af waarbij de ervaringen ingebracht worden bij de verdere doorontwikkeling van onze dienstverlening.

Digitale Strategie

Bij het thema informatie en technologie staan we binnen onze gemeente voor een aantal belangrijke keuzes en forse investeringen. Deze hebben betrekking op digitaal samenwerken, digitale dienstverlening, software-architectuur, datagedreven werken en het minimaliseren van risico op hacks en datalekken.

We gaan uitvoering geven aan de in 2025 vastgestelde Digitale Strategie voor de komende jaren.

Artificial Intelligence (AI)

Het toepassen van AI is ook in onze organisatie een belangrijk onderwerp. De ingestelde ambtelijke 'kopgroep AI' komt met voorstellen die leiden tot keuzes waar we AI gaan toepassen. Voor de komende jaren zal dit - uiteraard binnen de wettelijke kaders - veel gaan betekenen voor onze manier van werken. De ontwikkelingen gaan erg snel.

Toezicht en verantwoording.

Decentralisatie van wetgeving legt een grotere belasting en verantwoordelijkheid op onze bedrijfsvoering. Het blijven voldoen aan de steeds zwaarder wordende eisen van een goede bedrijfsvoering blijft een forse uitdaging. Op verschillende onderwerpen zoals inkoop en aanbesteding, privacy en informatiebeveiliging, rechtmatigheidsverantwoording hebben we ook te maken met een toename van complexiteit en verzwarende eisen. Eisen die ook regelmatig wijzigen.

Regelmatig monitoren en genereren van managementinformatie en sturingsinformatie krijgt steeds meer aandacht. De participatie van de samenleving betekent extra inzet en begeleiding van processen. Denk hierbij ook aan de invloed en het gebruik van sociale media. Het groeiend takenpakket vergt meer afstemming, ook regionaal. De overhead neemt dus toe.

Meer in control betekent ook dat we planningen halen en bij extra opdrachten tijdig de gevolgen voor de planning in beeld brengen en herprioriteren. Het blijft ieder jaar weer een uitdaging om vastgestelde planningen te halen en daarnaast de niet geplande werkzaamheden op te pakken. Dit vergt veel van de flexibiliteit.

Onze toezichthouder, de provincie Overijssel, beoordeelt jaarlijks op een aantal indicatoren onze bedrijfsvoering. De afgelopen jaren heeft de provincie ons op de meeste indicatoren 'groen' beoordeeld. Uiteraard proberen we deze lijn vast te houden.

8. Paragraaf openbaarheid

Openbaarheid (Wet open overheid)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 inwerking getreden. Het doel van de Woo is een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. Er is een verplichting om 17 informatiecategorieën actief openbaar te maken in de Woo-index.

De Woo-index is één centrale plek waar informatie van alle bestuursorganen vindbaar en doorzoekbaar is en wordt gevuld door een redacteur van de gemeente. Het ROO is het Register van Overheidsorganisaties en de informatie daarin word gevuld vanuit de databank VNG ledengegevens. Per 1 november 2024 moeten de eerste 5 informatie categorieën openbaar worden gemaakt, te weten:

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften
2. Overige besluiten van algemene strekking
3. Organisatie en werkwijze
4. Bereikbaarheidsgegevens
5. Vergaderstukken der Staten-Generaal.

Deze categorieën zijn met succes geïmplementeerd. De informatie is vindbaar via:

https://organisaties.overheid.nl/woo/33952/Gemeente_Rijssen-Holten en
https://organisaties.overheid.nl/33952/Gemeente_Rijssen-Holten.

Vanaf 1 juli 2025 starten Rijksorganisaties met de actieve openbaarmaking van informatiecategorieën uit de tweede tranche via het Woo-zoekportaal. De ervaringen die hierbij worden opgedaan, kunnen vervolgens door andere overheden worden gebruikt. De datum dat de verplichting definitief in werking treedt, wordt later bekend gemaakt.

Planning voor tranche 2

Voor de invoering van tranche 2 wordt voor elke categorie een implementatiedocument opgesteld. Hierin staat welke acties nodig zijn, welke onderdelen van de organisatie daarbij betrokken zijn en welke gevolgen dit heeft voor de processen. Zo ontstaat tijdig overzicht en kan de gemeente gericht en gestructureerd sturen op een rechtmatige en uitvoerbare implementatie. Een tweetal categorieën maken we al openbaar, te weten:

1. Agenda's en besluitenlijsten.
2. Woo- verzoeken en - besluiten.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

Tabel overzicht baten en lasten

	jaarrekening 2024 saldo	primaire begroting 2025 saldo	bijgestelde begroting 2025 saldo	begroting 2026 lasten	begroting 2026 baten	begroting 2026 saldo
Programma						
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	4.172	3.733	3.586	4.509	862-	3.647
2 Jongeren en Onderwijs	21.048	22.522	23.893	24.696	871-	23.825
3 Samen Zorgen	10.398	16.612	16.902	24.238	6.401-	17.837
4 Cultuur en Sport	6.952	6.616	7.944	10.310	3.347-	6.963
5 Ondernemen en Werk	7.132	7.383	9.043	17.201	9.524-	7.677
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	4.927	6.469	9.775	7.999	1.502-	6.497
7 Wijken	6.822	5.928	7.053	13.449	7.603-	5.846
Totaal programma's	61.451	69.263	78.196	102.402	30.110-	72.292
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien						
algemene belastingen	8.754-	9.116-	9.116-	974	10.284-	9.310-
gemeentefonds	77.855-	79.173-	79.485-		82.396-	82.396-
stelposten	-	178-	620	47	331-	284-
overige dekkingsmiddelen	1.919-	7.867	1.572-	7.538	1.330-	6.208
onvoorziene uitgaven				-		-
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	88.528-	80.600-	89.553-	8.559	94.341-	85.782-
Overhead	17.605	15.628	19.624	17.219	578-	16.641
Totaal saldo van baten en lasten	9.472-	4.291	8.267	128.180	125.029-	3.151
Onttrekkingen aan reserves						
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	-	-	-		-	-
2 Jongeren en Onderwijs	31-	-	-		-	-
3 Samen Zorgen	197-	100-	272-		100-	100-
4 Cultuur en Sport	33-	-	727-		-	-
5 Ondernemen en Werk	343-	-	-		-	-
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	137-	-	1.002-		-	-
7 Wijken	390-	3-	76-		24-	24-
15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	9.026-	4.409-	12.889-		2.703-	2.703-
20 Overhead	-	-	-		-	-
Totaal onttrekkingen	10.157-	4.512-	14.966-	-	2.827-	2.827-
Stortingen in reserves						
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	-	-	-	-		-
2 Jongeren en Onderwijs	510	-	-	-		-

3 Samen Zorgen	4.556	-	-	-	-	-
4 Cultuur en Sport	229	26	26	26	-	26
5 Ondernemen en Werk	503	-	-	-	-	-
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	405	-	-	-	-	-
7 Wijken	785	-	38	13	-	13
15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	8.663	-	6.635	2.000	-	2.000
20 Overhead	723	-	-	-	-	-
Totaal stortingen	16.374	26	6.699	2.039	-	2.039
Resultaat	3.255- overschot	195- overschot	- sluitend	130.219	127.856-	2.363 tekort

structureel over	4.640-
incidenteel uit reserve	7.003
5002	

Meerjarig overzicht baten en lasten

Tabel meerjarig overzicht baten en lasten

	begroting 2026 saldo	begroting 2027 lasten	begroting 2027 baten	begroting 2027 saldo	begroting 2028 lasten	begroting 2028 baten	begroting 2028 saldo	begroting 2029 lasten	begroting 2029 baten	begroting 2029 saldo
Programma										
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	3.647	4.490	862-	3.628	4.517	862-	3.655	4.517	862-	3.655
2 Jongeren en Onderwijs	23.825	25.310	871-	24.439	25.184	1.371-	23.813	25.375	1.371-	24.004
3 Samen Zorgen	17.837	23.926	6.401-	17.525	24.068	6.401-	17.667	24.209	6.401-	17.808
4 Cultuur en Sport	6.963	10.154	3.347-	6.807	10.140	3.347-	6.793	10.140	3.347-	6.793
5 Ondernemen en Werk	7.677	17.079	9.524-	7.555	17.027	9.524-	7.503	16.915	9.524-	7.391
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	6.497	7.758	1.502-	6.256	7.708	1.502-	6.206	7.574	1.502-	6.072
7 Wijken	5.846	13.449	7.603-	5.846	13.449	7.603-	5.846	13.449	7.603-	5.846
Totaal programma's	72.292	102.166	30.110-	72.056	102.093	30.610-	71.483	102.179	30.610-	71.569
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien										
algemene belastingen	9.310-	974	10.416-	9.442-	974	10.548-	9.574-	974	10.680-	9.706-
gemeentefonds	82.396-		82.285-	82.285-		80.207-	80.207-		81.034-	81.034-
stelposten	284-	47	331-	605	47	331-	1.813	47	331-	2.098
overige dekkingsmiddelen	6.208	3.645	1.330-	4.560	3.886	1.330-	4.681	4.146	1.330-	4.707
onvoorzien uitgaven	-			-			-			-
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	85.782-	4.666	94.362-	89.696-	4.907	92.416-	87.509-	5.167	93.375-	88.208-
Overhead	16.641	16.915	578-	16.337	16.995	578-	16.417	17.115	578-	16.537
Totaal saldo van baten en lasten	3.151	123.747	125.050-	1.303-	123.995	123.604-	391	124.461	124.563-	102-
Onttrekkingen aan reserves	tekort			overschot			tekort			overschot
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	-		-	-		-	-		-	-
2 Jongeren en Onderwijs	-		-	-		-	-		-	-
3 Samen Zorgen	100-		100-	100-		100-	100-		100-	100-
4 Cultuur en Sport	-		-	-		-	-		-	-

5 Ondernemen en Werk	-		-	-	-	-	-	-	-
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	-		-	-	-	-	-	-	-
7 Wijken	24-		24-	24-	24-	24-	24-	24-	24-
15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.703-		703-	703-	703-	703-	703-	703-	703-
20 Overhead	-		-	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	2.827-		827-	827-	827-	827-	827-	827-	827-
Stortingen in reserves									
1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Jongeren en Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Samen Zorgen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Cultuur en Sport	26	26	26	26	26	26	26	26	26
5 Ondernemen en Werk	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Wijken	13	13	13	13	13	13	13	13	13
15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.000	-	-	-	-	-	-	-	-
20 Overhead	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal stortingen	2.039	39	39	39	39	39	39	39	39
Resultaat	2.363 tekort	123.786	125.877-	2.091- overschot	124.034	124.431-	397- overschot	124.500	125.390- overschot

4.640-	structureel over	3.483-	structureel over	512-	structureel over	935-
7.003	incidenteel uit reserve 5002	1.392	incidenteel uit reserve 5002	115	incidenteel uit reserve 5002	45

Balans

Balans

De BBV-voorschriften schrijven een weergave van de balans voor. Wij hebben de cijfers uit de jaarrekening 2023 als basis gebruikt. Aan de hand daarvan is de balans voor de begrotingen 2026-2029 geprognosticeerd.

	jaarrekening 31-12-2024	begroting 31-12-2025	begroting 31-12-2026	begroting 31-12-2027	begroting 31-12-2028	begroting 31-12-2029
VASTE ACTIVA						
immaterieel	475	641	1.072	1.072	1.072	1.072
materieel	151.474	159.652	152.104	148.682	164.547	180.791
financieel	10.553	11.967	13.279	14.117	15.005	14.893
TOTAAL VASTE ACTIVA	162.502	172.260	166.455	163.871	180.624	196.756
VLOTTENDE ACTIVA						
voorraden (grond)	8.727	9.942	15.006	9.742	9.156	2.438
uitzettingen < 1 jaar	16.827	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
liquide middelen	6.023	500	500	5.000	500	500
overlopende activa	2.917	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	34.494	20.742	25.806	25.042	19.956	13.238
TOTAAL GENERAAL	196.996	193.002	192.261	188.913	200.580	209.994
VASTE PASSIVA						
eigen vermogen	103.696	88.614	94.585	95.333	95.127	95.462
voorzieningen	6.235	7.957	6.207	6.067	6.077	6.087
vaste schulden > 1 jaar	57.213	54.643	44.062	54.671	51.715	64.578
aan te trekken financiering		17.495	17.113	3.548	19.368	16.573
TOTAAL VASTE PASSIVA	167.144	168.709	161.967	159.619	172.286	182.700
VLOTTENDE PASSIVA						
schulden < 1 jaar	19.087	8.000	13.000	12.000	11.000	10.000
liquide middelen (kasgeld)		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
overlopende passiva	10.764	6.293	7.294	7.294	7.294	7.294
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	29.851	24.293	30.294	29.294	28.294	27.294
TOTAAL GENERAAL	196.996	193.002	192.261	188.913	200.580	209.994

EMU-Saldo

EMU-saldo

Het EMU-saldo 2026-2029 is weergegeven in deze tabel. Deze saldi worden aangeleverd bij het CBS en tellen mee voor het EMU-saldo van Nederland.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)			2026	2027	2028	2029
1.	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	+	3.151-	1.303	391-	102
2.	Mutatie (im)materiële activa	-	6.151	6.151	6.151	6.151
3.	Mutatie voorzieningen	+	403	403	403	403
4.	Mutatie voorraden (inclusief bouwgronden in exploitatie)	-	8.920-	5.265	586	6.718
5.	Verwachte boekwinsten	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo			21	9.710-	6.725-	12.364-

Overzicht incidentele middelen per programma

Overzicht incidentele middelen per programma

In de tabel hieronder staan de incidentele baten en lasten die in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 zijn opgenomen.

Overzicht incidentele middelen per programma

Omschrijving	Pro- gramma	Product								
			2026		2027		2028		2029	
			lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Introductiereis nieuwe raad	1	100	€ 21.000							
Verkiezingen gemeenteraad	1	100	€ 35.000							
Bijdrage Fruytierschool t.b.v. thuis nabij onderwijs	2	300	€ 130.000		€ 130.000					
Leerlingenprognose 1 keer per 2 jaar	2	300			€ 10.000				€ 10.000	
Opvang Oekraïners	3	504	€ 4.300.000	€ 4.300.000						
Subsidie Avedan	4	505	€ 40.000							
Uitvoeringsplan laaggeletterdheid	2	801			€ 75.000					
Organisatieontwikkeling (tijdelijke formatie FKC)	overhead	070	€ 73.100							
Personeelsreis 1 keer per 2 jaar	overhead	004			€ 20.000				€ 20.000	
Recruitment	overhead	004	€ 20.000							
Innovatiebudget werkgeversschap	overhead	004	€ 30.000							
Makelaar Suite	overhead	005	€ 42.000							
Tijdelijke middelen verkorten wachtlijsten	overhead	070	€ 44.700							
Vernieuwen beheerapplicatie BGT/BAG	overhead	005	€ 92.000							
GIS	overhead	005	€ 50.000							
voormalige personeel	overhead	070	€ 15.000							
incidentele bijdragen algemene uitkering gemeentefonds	15	353	€ 313.300-							
Openbare bibliotheken	4	200	€ 114.000							
Wet kinderopvang	2	501	€ 4.000							
kinderopvang pleegouders	2	501	€ 7.000							
wmo hulpmiddelen	3	511	€ 18.700							
Wet betaalbare huur	6	550	€ 22.800							
antidiscriminatievoorzieningen	6	550	€ 5.000							
Veilig wonen	6	551	€ 7.100							
WKB	6	700	€ 20.700							
impulsbudget sociale infrastructuur	5	800	€ 57.000							
Wet open overheid	overhead	101	€ 57.000							
TOTAAL lasten en baten			€ 4.892.800	€ 4.300.000	€ 235.000	€ -	€ -	€ -	€ 30.000	€ -
Reserve incidenteel perspectief per 1 januari (5002)			€ 5.551.000		€ 5.188.000		€ 7.279.000		€ 7.676.000	
Saldo mutaties zoals hierboven aangegeven (5002)			€ 4.300.000		€ -		€ -		€ -	
baten										

Overzicht incidentele middelen per programma

Saldo mutaties zoals hierboven aangegeven (5002) lasten	€ 4.892.800 -	*	€ 235.000- -	*	€ - -	*	€ 30.000- -	*
Storting vanuit de algemene resrve	€ 2.000.000							
Structureel overschot incidenteel beschikbaar	€ 4.640.000		€ 3.483.000		€ 512.000		€ 935.000	
Nieuw beleid incidenteel	€ 6.410.000 -	*	€ 1.157.000 -	*	€ 115.000- -	*	€ 15.000- -	*
Afronding	€ 200- -	*		*		*		*
Aansluiting reserve met meerjarenraming (reserve incidenteel perspectief)	€ 5.188.000		€ 7.279.000		€ 7.676.000		€ 8.566.000	

totaal incidentele lasten (tbv provincie)	€ 7.003.000 -	*	€ 1.392.000 -	*	€ 115.000- -	*	€ 45.000- -	*
---	---------------------	---	---------------------	---	--------------------	---	----------------	---

Korte toelichting overzicht middelen per programma

Korte toelichtingen op geraamde bedragen:

1. Na de verkiezingen wordt er een introductiereis voor raadsleden georganiseerd.
2. Voor het organiseren van een online kieshulp voor inwoners, debatavonden, een uitslagenavond en het uitvoeren van een risicoanalyse integriteit voor kandidaat-wethouders worden middelen geraamd.

-
3. Voor het realiseren van thuis nabij onderwijs ontvangt de Fruijterschool 3 jaar lang een bijdrage voor het aanpassen van de school in Rijssen. Dit moet leiden tot een geringer beroep op leerlingenvervoer.
 4. Er wordt eens per 2 jaar een meerjarige prognose van leerlingaantallen gemaakt.
 5. Voor de opvang van Oekraïners worden tijdelijke middelen van het Rijk ontvangen. Deze worden ingezet en beschikbaar gehouden voor dit doel.
 6. Subsidie Avedan naar aanleiding van uitkomsten effectenonderzoek.
 7. Het opstellen van een uitvoeringsplan laaggeletterdheid staat voor 2027 gepland.
 8. Een aantal tijdelijke functies is later ingevuld. De lasten die in 2023 zijn vrij gevallen lopen nu door tot in 2026.
 9. De personeelsreis wordt eens per 2 jaar georganiseerd.
 10. Om in te blijven spelen op belangrijke trends en ontwikkelingen en goed personeel te kunnen behouden, is het belangrijk om continue aandacht te hebben voor recruitment.
 11. Om het juiste talent te kunnen binden aan onze organisatie wordt hierin geïnvesteerd.
 12. De ondersteuning van de Makelaar Suite wijzigt. Voor een overgang naar de cloud zijn eenmalige middelen nodig.
 13. Om de wachttijsten te verkorten is tijdelijk extra formatie nodig.
 14. Er wordt rekening gehouden met eenmalige lasten voor het vernieuwen van de beheerapplicatie Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) / Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).
 15. Er wordt rekening gehouden met eenmalige lasten voor de vervanging van de Nedbrowser GIS (geografisch informatiesysteem).
 16. Er wordt rekening gehouden met eenmalige salarislasteren voor voormalig personeel.
 17. Er worden eenmalige bedragen toegevoegd aan de algemene uitkering. Deze worden, conform bestendige gedragslijn, beschikbaar gehouden voor het doel waarvoor deze zijn toegevoegd.

Product per programma

Product per programma

De tabellen hierna geven een overzicht van de producten per programma op basis van bestaand beleid. De prioriteiten zijn in deze tabellen dus nog niet per programma verwerkt. Deze maken onderdeel uit van het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Programma

1 Inwoners, Organisatie en Bestuur

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
100	Bestuursorganen	2.893.700	255.700-	2.638.000	-	-	2.638.000
102	Bestuursondersteuning raad	306.700	-	306.700	-	-	306.700
150	Burgerzaken	1.309.000	606.300-	702.700	-	-	702.700
359	Invordering	-	-	-	-	-	-
Totaal programma		4.509.400	862.000-	3.647.400	-	-	3.647.400

Programma

2 Jongeren en Onderwijs

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
300	Gemeenschappelijke baten en lasten	2.960.500	671.900-	2.288.600	-	-	2.288.600
301	Openbaar basisonderwijs	282.700	44.000-	238.700	-	-	238.700
302	Regulier basisonderwijs	1.121.700	52.800-	1.068.900	-	-	1.068.900
303	Openb voortgezet onderwijs	841.700	-	841.700	-	-	841.700
304	Bijzonder voortgezet onderwijs	595.600	-	595.600	-	-	595.600
501	Kinderopvang	283.500	5.000-	278.500	-	-	278.500
502	Jeugdbeleid	18.610.000	97.200-	18.512.800	-	-	18.512.800
Totaal programma		24.695.700	870.900-	23.824.800	-	-	23.824.800

Programma

3 Samen Zorgen

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
500	Maatschappelijke dienstverlening	1.739.300	188.000-	1.551.300	-	-	1.551.300
503	Ouderenzorg	216.500	-	216.500	-	-	216.500
504	Minderheden	5.600.100	5.350.000-	250.100	100.000-	-	150.100
509	Gezondheidszorg	3.022.400	152.700-	2.869.700	-	-	2.869.700
511	WMO	7.053.800	237.000-	6.816.800	-	-	6.816.800
512	WMO (3 d's)	6.605.900	472.800-	6.133.100	-	-	6.133.100
Totaal programma		24.238.000	6.400.500-	17.837.500	100.000-	-	17.737.500

Programma

4 Cultuur en Sport

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	

200	Bibliotheek	1.111.600	38.100-	1.073.500	-	-	1.073.500
201	Culturele activiteiten	1.456.400	496.100-	960.300	-	25.500	985.800
202	Landgoed de Oosterhof	29.000	1.000-	28.000	-	-	28.000
203	Muziekonderwijs	511.400	63.000-	448.400	-	-	448.400
204	Oudheidkunde en musea	553.700	8.100-	545.600	-	-	545.600
206	Sport	5.083.000	2.018.300-	3.064.700	-	-	3.064.700
306	Nieuwe wet inburgering	100.900	-	100.900	-	-	100.900
452	Lijkbezorging	668.000	722.600-	54.600-	-	-	54.600-
505	Maatschappelijk werk	598.100	-	598.100	-	-	598.100
507	Vrijwilligersbeleid	197.600	-	197.600	-	-	197.600
Totaal programma		10.309.700	3.347.200-	6.962.500	-	25.500	6.988.000

Programma

5 Ondernemen en Werk

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
250	Markten	24.400	6.500-	17.900	-	-	17.900
251	Economische zaken	555.000	-	555.000	-	-	555.000
800	WWB re-integratie	5.152.200	894.700-	4.257.500	-	-	4.257.500
801	WWB algemeen	11.046.700	8.622.300-	2.424.400	-	-	2.424.400
802	Kwijtschelding	156.200	-	156.200	-	-	156.200
803	Terugvordering (IOAW/IOAZ)	266.400	-	266.400	-	-	266.400
Totaal programma		17.200.900	9.523.500-	7.677.400	-	-	7.677.400

Programma

6 Wonen, Recreëren en Veiligheid

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
205	Recreatie	1.075.000	84.500-	990.500	-	-	990.500
550	Openbare orde	636.500	70.800-	565.700	-	-	565.700
551	Integrale veiligheid	392.000	-	392.000	-	-	392.000
552	Rampenbestrijding	10.800	-	10.800	-	-	10.800
553	Brandweer	2.995.100	-	2.995.100	-	-	2.995.100
555	Preparatie	22.600	-	22.600	-	-	22.600
556	Preventie	-	2.300-	2.300-	-	-	2.300-
700	Wonen	985.200	1.010.300-	25.100-	-	-	25.100-
701	Stadsvernieuwing	134.500	35.600-	98.900	-	-	98.900
702	Overige agrarische zaken	180.600	145.700-	34.900	-	-	34.900
703	Ruimtelijke Ordening	1.001.800	87.000-	914.800	-	-	914.800
704	Grondbedrijf	297.600-	-	297.600-	-	-	297.600-
705	Omgevingswet	153.600	-	153.600	-	-	153.600
751	Verkeer en vervoer	535.900	64.100-	471.800	-	-	471.800

754	Parkeren	142.800	1.700-	141.100	-	-	141.100
755	Openbaar vervoer	30.100	-	30.100	-	-	30.100
				-			
Totaal programma		7.998.900	1.502.000-	6.496.900	-	-	6.496.900

Programma

7 Wijken

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
400	Milieu	1.752.000	217.700-	1.534.300	24.000-	12.500	1.522.800
401	Natuurbescherming	94.800	-	94.800	-	-	94.800
402	Afwatering	156.800	-	156.800	-	-	156.800
450	Openbaar groen	2.382.300	32.400-	2.349.900	-	-	2.349.900
460	hondentoiletten	60.000	-	60.000	-	-	60.000
510	Ongediertebestrijding	51.200	-	51.200	-	-	51.200
522	speeltuinen/zomervantiewerk	30.700	200-	30.500	-	-	30.500
600	Afval	2.767.100	3.635.900-	868.800-	-	-	868.800-
650	Riolering	2.081.500	3.616.500-	1.535.000-	-	-	1.535.000-
710	verspreide gronden	-	-	-	-	-	-
750	Wegen	2.659.800	100.200-	2.559.600	-	-	2.559.600
752	Straatverlichting	316.900	-	316.900	-	-	316.900
753	Straatreiniging	802.200	-	802.200	-	-	802.200
756	Gladheidsbestrijding	294.100	-	294.100	-	-	294.100
Totaal programma		13.449.400	7.602.900-	5.846.500	24.000-	12.500	5.835.000

Programma

20 Overhead

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
alle	overhead	17.218.800	577.500-	16.641.300	-	-	16.641.300
Totaal programma		17.218.800	577.500-	16.641.300	-	-	16.641.300

Programma

15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

product	omschrijving	lasten	baten	saldo voor bestemming	mutaties reserves		saldo na bestemming
					onttrekking	storting	
350	Aandelenbezit	9.600	1.085.000-	1.075.400-	-	-	1.075.400-
351	Rente bedrijfsvoering	418.100-	-	418.100-	-	-	418.100-
352	Belastingen	974.200	10.210.400-	9.236.200-	-	-	9.236.200-
353	Algemene Uitkering	-	82.395.500-	82.395.500-	-	-	82.395.500-

354	Invordering	18.800	49.700-	30.900-	-	-	30.900-
355	Overige baten en lasten	1.305.900	526.400-	779.500	2.703.400-	2.000.000	76.100
358	Ruimte nieuw beleid	6.665.000	-	6.665.000	-	-	6.665.000
461	Hondenbelasting	3.200	73.500-	70.300-	-	-	70.300-
Totaal programma		8.558.600	94.340.500-	85.781.900-	2.703.400-	2.000.000	86.485.300-

Overzicht per taakveld

overzicht per taakveld

Het BBV schrijft een indeling in taakvelden voor. Deze informatie wordt gebruikt om baten en lasten van gemeenten vergelijkbaar te maken.

Overzicht per taakveld

Het BBV schrijft een indeling in taakvelden voor. Deze informatie wordt gebruikt om baten en lasten van gemeenten vergelijkbaar te maken.

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	255.700-	3.122.400	2.866.700
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur	255.700-	3.122.400	2.866.700
0.2 Burgerzaken	606.300-	1.073.900	467.600
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur	606.300-	1.073.900	467.600
0.4 Overhead	553.500-	17.261.000	16.707.500
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur		14.800	14.800
1.07 Wijken		51.800	51.800
1.20 Indirecte producten	553.500-	17.194.400	16.640.900
0.5 Treasury	1.109.000-	310.500-	1.419.500-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	1.085.000-	334.900-	1.419.900-
1.20 Indirecte producten	24.000-	24.400	400
0.61 OZB woningen	5.072.200-	642.700	4.429.500-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	5.072.200-	642.700	4.429.500-
0.62 OZB niet-woningen	4.230.500-	7.900	4.222.600-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	4.230.500-	7.900	4.222.600-
0.64 Belastingen overig	429.200-	13.200	416.000-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	429.200-	13.200	416.000-
0.7 Alg. uitk. en ov. uitk. gem.f.	82.395.500-		82.395.500-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	82.395.500-		82.395.500-
0.8 Overige baten en lasten	457.600-	7.970.900	7.513.300
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	457.600-	7.970.900	7.513.300
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)		-	-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien		-	-
0.10 Mutaties reserves	2.827.400-	2.038.000	789.400-
1.02 Jongeren en Onderwijs			
1.03 Samen Zorgen	100.000-		100.000-
1.04 Cultuur en Sport	-	25.500	25.500
1.05 Ondernemen en Werk			
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	-		-
1.07 Wijken	24.000-	12.500	11.500-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	2.703.400-	2.000.000	703.400-
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.300-	3.017.700	3.015.400
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	2.300-	3.017.700	3.015.400
1.2 Openbare orde en veiligheid	70.800-	1.064.700	993.900
1.04 Cultuur en Sport		25.400	25.400
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	70.800-	1.039.300	968.500
2.1 Verkeer en vervoer	164.300-	4.608.900	4.444.600
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	64.100-	535.900	471.800

Overzicht per taakveld

1.07 Wijken	100.200-	4.073.000	3.972.800
2.2 Parkeren	1.700-	142.800	141.100
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	1.700-	142.800	141.100
2.5 Openbaar vervoer		30.100	30.100
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid		30.100	30.100
3.1 Economische ontwikkeling		471.500	471.500
1.05 Ondernemen en Werk		471.500	471.500
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	31.100-	31.100-
1.05 Ondernemen en Werk		10.100	10.100
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	-	41.200-	41.200-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	116.500-	339.800	223.300
1.05 Ondernemen en Werk	6.500-	97.800	91.300
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	110.000-	8.800	101.200-
1.07 Wijken			
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien		233.200	233.200
3.4 Economische promotie	670.500-	25.600	644.900-
1.15 Alg dekkingsmidd en onvoorzien	670.500-	25.600	644.900-
4.1 Openbaar basisonderwijs		44.800	44.800
1.02 Jongeren en Onderwijs		44.800	44.800
4.2 Onderwijshuisvesting	96.800-	2.902.900	2.806.100
1.02 Jongeren en Onderwijs	96.800-	2.902.900	2.806.100
4.3 Onderwijsbel. en leerlingzaken	708.700-	3.026.400	2.317.700
1.02 Jongeren en Onderwijs	708.700-	3.026.400	2.317.700
5.1 Sportbeleid en activering	537.400-	699.500	162.100
1.04 Cultuur en Sport	537.400-	699.500	162.100
5.2 Sportaccommodaties	1.480.900-	4.383.500	2.902.600
1.04 Cultuur en Sport	1.480.900-	4.383.500	2.902.600
5.3 Cultuurpres., -prod., en -part	559.100-	2.073.900	1.514.800
1.04 Cultuur en Sport	559.100-	2.073.400	1.514.300
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid		500	500
5.4 Musea		270.100	270.100
1.04 Cultuur en Sport		270.100	270.100
5.5 Cultureel erfgoed	9.100-	217.300	208.200
1.04 Cultuur en Sport	9.100-	207.000	197.900
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid		10.300	10.300
5.6 Media	38.100-	1.174.800	1.136.700
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur		63.200	63.200
1.04 Cultuur en Sport	38.100-	1.111.600	1.073.500
5.7 Openb. groen en (openl.) recreatie	152.800-	3.806.900	3.654.100
1.02 Jongeren en Onderwijs		67.400	67.400
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	120.200-	1.066.700	946.500
1.07 Wijken	32.600-	2.672.800	2.640.200
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.422.800-	10.886.800	5.464.000
1.02 Jongeren en Onderwijs	8.600-	2.091.100	2.082.500
1.03 Samen Zorgen	5.414.200-	7.924.500	2.510.300

Overzicht per taakveld

1.04 Cultuur en Sport		871.200	871.200
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo		51.200	51.200
1.03 Samen Zorgen		51.200	51.200
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	56.800-	940.300	883.500
1.02 Jongeren en Onderwijs	56.800-	940.300	883.500
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	25.300-	1.213.100	1.187.800
1.02 Jongeren en Onderwijs		621.600	621.600
1.03 Samen Zorgen	25.300-	591.500	566.200
6.3 Inkomensregelingen	8.622.300-	11.902.800	3.280.500
1.03 Samen Zorgen		534.000	534.000
1.05 Ondernemen en Werk	8.622.300-	11.368.800	2.746.500
6.4 WSW en beschut werk	614.700-	3.614.800	3.000.100
1.05 Ondernemen en Werk	614.700-	3.614.800	3.000.100
6.5 Arbeidsparticipatie	280.000-	1.637.900	1.357.900
1.05 Ondernemen en Werk	280.000-	1.637.900	1.357.900
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	123.800-	1.300.600	1.176.800
1.03 Samen Zorgen	123.800-	1.300.600	1.176.800
6.711 Hulp bij het huishouden (Wmo)	237.000-	5.148.800	4.911.800
1.03 Samen Zorgen	237.000-	5.148.800	4.911.800
6.712 Begeleiding (Wmo)	97.500-	3.625.200	3.527.700
1.03 Samen Zorgen	97.500-	3.625.200	3.527.700
6.713 Dagbesteding (Wmo)		1.711.500	1.711.500
1.03 Samen Zorgen		1.711.500	1.711.500
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		95.000	95.000
1.03 Samen Zorgen		95.000	95.000
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal		550.300	550.300
1.02 Jongeren en Onderwijs		550.300	550.300
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal		10.034.600	10.034.600
1.02 Jongeren en Onderwijs		10.034.600	10.034.600
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk		142.200	142.200
1.02 Jongeren en Onderwijs		142.200	142.200
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		3.159.400	3.159.400
1.02 Jongeren en Onderwijs		3.159.400	3.159.400
6.791 PGB Wmo		142.300	142.300
1.03 Samen Zorgen		142.300	142.300
6.792 PGB Jeugd		263.700	263.700
1.02 Jongeren en Onderwijs		263.700	263.700
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	350.000-		350.000-
1.03 Samen Zorgen	350.000-		350.000-
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)		147.400	147.400
1.03 Samen Zorgen		147.400	147.400
6.821 Jeugdbescherming		741.300	741.300
1.02 Jongeren en Onderwijs		741.300	741.300
6.822 Jeugdreclassering		109.700	109.700
1.02 Jongeren en Onderwijs		109.700	109.700

Overzicht per taakveld

7.1 Volksgezondheid	152.700-	2.966.000	2.813.300
1.03 Samen Zorgen	152.700-	2.966.000	2.813.300
7.2 Riolering	3.616.500-	2.081.500	1.535.000-
1.07 Wijken	3.616.500-	2.081.500	1.535.000-
7.3 Afval	3.635.900-	2.767.100	868.800-
1.07 Wijken	3.635.900-	2.767.100	868.800-
7.4 Milieubeheer	217.700-	1.803.200	1.585.500
1.07 Wijken	217.700-	1.803.200	1.585.500
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	722.600-	668.000	54.600-
1.04 Cultuur en Sport	722.600-	668.000	54.600-
8.1 Ruimte en leefomgeving	87.000-	1.155.400	1.068.400
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	87.000-	1.155.400	1.068.400
8.2 Grondexploitatie (niet-bedr.terr.)	-	256.400-	256.400-
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	-	256.400-	256.400-
8.3 Wonen en bouwen	1.045.900-	1.524.100	478.200
1.01 Inwoners, Organisatie en Bestuur		235.100	235.100
1.06 Wonen, Recreëren en Veiligheid	1.045.900-	1.289.000	243.100
Eindtotaal	127.854.400-	130.217.400	2.363.000

Het saldo van de begroting 2026 wordt verantwoord op taakveld 0.11, resultaat van de rekening van baten en lasten.

Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Mutaties niet begroot	Stand 31/12/2026
5000 Algemene Reserve	-48.865.784	-	-	-	-48.865.784
5002 Reserve incidenteel perspectief	-5.551.000	-	-	363.000	-5.188.000
Algemene Reserve	54.416.784-			363.000	54.053.784-
5100 Res. restaur. monumenten	-101.311	-	-	-	-101.311
5103 Reserve overheveling budgetten	-	-	-	-	-
5104 Reserve sport	-166.156	-25.500	-	-	-191.656
5105 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN	-113.003	-	113.003	-	0
5106 Res. parkmanagement-grondexpl.	-86.664	-	-	-	-86.664
5107 Maatsch. Begeleid. Asielzoeker	-200.756	-	-	-	-200.756
5109 Reserve gebouwenbeheer	-876.574	-	-	-	-876.574
5110 Reserve Reïntegratie	-1.794.339	-	-	-	-1.794.339
5111 Reserve verlengde Waagweg	-412.266	-	-	-	-412.266
5113 LTVV algemeen	-	-	-	-	-
5114 Res. Verbindingsweg	-	-	-	-	-
5116 Res. leefbaarheid platteland	-	-	-	-	-
5117 Res. reconstr.(rood voor rood)	-116.106	-	-	-	-116.106
5119 Reserve afwikkeling Essent	-780.000	-	60.000	-	-720.000
5120 Egalisatiereserve afval	-	-	-	-	-
5121 Reserve personeelsvoorz.	-187.547	-	-	-	-187.547
5122 Res.odh.onderwijshuisvesting	-803.383	-	-	-	-803.383
5123 Brandveiligheid De Borkeld	-	-	-	-	-
5124 Reserve bijdragen regio Twente	-2.518.162	-	-	-	-2.518.162
5125 Egalisatiebuffer jeugd en WMO	-288.447	-	-	-	-288.447
5127 Res. bovenw. voorz. grondexpl.	-211.962	-	-	-	-211.962
5129 Reserve Duurzaamheidsvisie	-144.241	-	-	-	-144.241
5130 Reserve Recreatie & Toerisme	-194.830	-	-	-	-194.830
5131 Reserve Bomenplan	-10.596	-	-	10.596	0
5132 Res. implement. omgevingswet	-843.592	-	250.000	-	-593.592
5134 Reserve Waerdenborch	-1.058.714	-	-	-490.000	-1.548.714
5135 Reserve bestrijding energiearmoede	-3.835.681	-	200.000	-	-3.635.681
5136 Res ongelijkvloerse verbinding station H	-200.000	-	-	-	-200.000
5137 Reserve cofinanciering derden	-89.595	-	24.000	-	-65.595
5139 Reserve algemene uitkering	-	-	-	-	-
5140 Reserve energietransitie	-101.035	-	-	-	-101.035
5141 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	-376.300	-	-	-	-376.300
5142 Reserve Ontheemden	-9.223.006	-	100.000	-	-9.123.006
5143 Reserve hybride werken	-722.986	-	-	-	-722.986
5144 Reserve POK-middelen	-646.600	-	100.000	-	-546.600
5145 Reserve Zunnewiede	-37.500	-12.500	-	-	-50.000
5146 Reserve Zorg, Preventie en Veiligheid	-800.000	-	-	-	-800.000
5147 Reserve mestvergisters	-276.000	-	24.000	-	-252.000
51... Nader te best. vz. dr. Stokkersf. + statisch archief	-645.286	-	-	-	-645.286
Bestemmings Reserves	27.862.637-	38.000-	871.003	479.404-	27.509.038-
5301 Voorz. pensioen Wethouders	-3.151.603	-10.000	-	-	-3.161.603
5302 Voorz. Dr. Stokkersfonds	-	-	-	-	-
5303 Voorz. Wachtgeld Wethouders	-770	-	-	-	-770
5304 Voorziening statisch archief	-	-	-	-	-

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Mutaties niet begroot	Stand 31/12/2026
5305 Vz. verbetermaatregel riolering	-704.013	-	150.000	-	-554.013
5306 Vz. verv.investeringen riool	-1.217.420	-	-	-	-1.217.420
5307 Voorziening Spaarverlof	-343.552	-	-	-	-343.552
5308 Voorziening RVU	-160.800	-	-	-	-160.800
53.. Voorziening afval	-568.800	-	-	-	-568.800
53.. Voorziening WGA langdurig zieken	-200.000	-	-	-	-200.000
Voorzieningen	6.346.958-	10.000-	150.000		6.206.958-
5400 (OP) Voorz OAB	-659.014	-	-	-	-659.014
5403 (OP) Voorz. bodemsanering	-46.039	-	-	-	-46.039
5409 (OP) Pilot Wijk van de toekoms	-15.181	-	-	-	-15.181
5410 (OP) Kapitaalverstr. 75% Rijk	-25.696	-	-	-	-25.696
5411 (OP) Waterhuish. Oosterhof	-67.438	-	-	-	-67.438
5412 (OP) TOZO	-109.646	-	-	-	-109.646
5423 (OP) Sanering varkenshouderijen L6	-17.241	-	-	-	-17.241
5424 (OP) Huisvesting aandachtsgroepen C209	-98.000	-	-	-	-98.000
5426 (OP) Aanpak energiearmoede C55	-199.730	-	-	-	-199.730
5428 (OP) Stimulering verkeersmaatregelen E84	-51.436	-	-	-	-51.436
5431 (OP) Onderwijsroute G13	-52.811	-	-	-	-52.811
5434 (OP) Wet inburgering G10	-664.578	-	-	-	-664.578
5436 (OP) Uitvoering klimaatakk inzet pers.	-1.147.366	-	-	-	-1.147.366
5437 (OP) Gastheerschap Twente	-102.765	-	-	-	-102.765
5438 (OP) WBI Enkcoterrein	-530.084	-	-	-	-530.084
5439 (OP) Revitaliseren en afkoppelen Hagslag	-32.100	-	-	-	-32.100
5440 (OP) LAI-Nationaal Isolatieprogramma	-2.633.980	-	-	-	-2.633.980
5441 (OP) Veeneslagen Verduurzaamt	-148.553	-	-	-	-148.553
5442 (OP) Transformatie De Kol naar woonwijk	-50.000	-	-	-	-50.000
5443 (OP) Klimaatadaptief inr Woongeb Enkco	-45.000	-	-	-	-45.000
5444 (OP) Voorschoolse educatie aan ontheemde	-45.000	-	-	-	-45.000
5446 (OP) MEOZ Meerkosten Energie Openb Zwemb	-336.842	-	-	-	-336.842
5447 (OP) GALA-Sport brede regeling-H30	-91.534	-	-	-	-91.534
5448 (OP) Terugdringen wapenbezit onder jong.	-	-	-	-	-
5449 (OP) Project Stimuleren duurzamer reizen	-10.000	-	-	-	-10.000
5451 (OP) Fietsverbg Markeloseweg-Schapendijk	-63.905	-	-	-	-63.905
5452 (OP) Reconstructie Molendijk Zuid	-31.989	-	-	-	-31.989
5453 (OP) Aanpak zwerfafval	-18.081	-	-	-	-18.081
Overlopende Passiva	7.294.009-				7.294.009-
5600 BBV-res Reggesteyn (10587)	-3.332.313	-	175.300	-	-3.157.013
5601 BBV res. nieuwb gem.huis 10679	-9.350.090	-	366.800	-	-8.983.290
5603 BBV Res Boomkamp-Busstation	-207.756	-	43.300	-	-164.456
5604 BBV kunstgras vv Holten agv	-38.984	-	7.700	-	-31.284
5605 BBV Reserve Constantijnschool	-37.405	-	21.200	-	-16.205
5606 BBV Reserve starterslening	-249.846	-	-	-	-249.846
5607 BBV Reserve uitbr oudheidkamer Holten	-125.000	-	5.000	-	-120.000
5608 BBV Reserve masterplan oosterhof	-300.000	-	-	-	-300.000
BBV reserves	13.641.394-		619.300		13.022.094-
5802 (CP) Voorziening Encko	-4.730.202	-94.604	-	-	-4.824.806
CP voorziening	4.730.202-	94.604-			4.824.806-

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Mutaties niet begroot	Stand 31/12/2026
Totaal reserves en voorzieningen	-114.291.984	-142.604	1.640.303	-116.404	-112.910.689

Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen

Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
5000 Algemene Reserve	€ -48.865.784	€ -48.865.784	€ -48.865.784	€ -48.865.784
5002 Reserve incidenteel perspectief	€ -5.188.000	€ -7.279.000	€ -7.676.000	€ -8.566.000
Algemene Reserve	€ -54.053.784	€ -56.144.784	€ -56.541.784	€ -57.431.784
5100 Res. restaur. monumenten	€ -101.311	€ -101.311	€ -101.311	€ -101.311
5103 Reserve overheveling budgetten	€ -	€ -	€ -	€ -
5104 Reserve sport	€ -191.656	€ -191.656	€ -191.656	€ -191.656
5105 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5106 Res. parkmanagement-grondexpl.	€ -86.664	€ -86.664	€ -86.664	€ -86.664
5107 Maatsch. Begeleid. Asielzoeker	€ -200.756	€ -200.756	€ -200.756	€ -200.756
5109 Reserve gebouwenbeheer	€ -876.574	€ -876.574	€ -876.574	€ -876.574
5110 Reserve Reïntegratie	€ -1.794.339	€ -1.794.339	€ -1.794.339	€ -1.794.339
5111 Reserve verlengde Waagweg	€ -412.266	€ -412.266	€ -412.266	€ -412.266
5113 LTVV algemeen	€ -	€ -	€ -	€ -
5114 Res. Verbindingsweg	€ -	€ -	€ -	€ -
5116 Res. leefbaarheid platteland	€ -	€ -	€ -	€ -
5117 Res. reconstr.(rood voor rood)	€ -116.106	€ -116.106	€ -116.106	€ -116.106
5119 Reserve afwikkeling Essent	€ -720.000	€ -660.000	€ -600.000	€ -540.000
5120 Egalisatiereserve afval	€ -	€ -	€ -	€ -
5121 Reserve personeelsvoorz.	€ -187.547	€ -187.547	€ -187.547	€ -187.547
5122 Res.odh.onderwijshuisvesting	€ -803.383	€ -803.383	€ -803.383	€ -803.383
5123 Brandveiligheid De Borkeld	€ -	€ -	€ -	€ -
5124 Reserve bijdragen regio Twente	€ -2.518.162	€ -2.518.162	€ -2.518.162	€ -2.518.162
5125 Egalisatiebuffer jeugd en WMO	€ -288.447	€ -288.447	€ -288.447	€ -288.447
5127 Res. bovenw. voorz. grondexpl.	€ -211.962	€ -211.962	€ -211.962	€ -211.962
5129 Reserve Duurzaamheidsvisie	€ -144.241	€ -144.241	€ -144.241	€ -144.241
5130 Reserve Recreatie & Toerisme	€ -194.830	€ -194.830	€ -194.830	€ -194.830
5131 Reserve Bomenplan	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5132 Res. implement. omgevingswet	€ -593.592	€ -593.592	€ -593.592	€ -593.592
5134 Reserve Waerdenborch	€ -1.548.714	€ -2.038.714	€ -2.528.714	€ -3.018.714
5135 Reserve bestrijding energiearmoede	€ -3.635.681	€ -3.435.681	€ -3.235.681	€ -3.060.681
5136 Res ongelijkvloerse verbinding station H	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000
5137 Reserve cofinanciering derden	€ -65.595	€ -41.595	€ -17.595	€ -17.595
5139 Reserve algemene uitkering	€ -	€ -	€ -	€ -
5140 Reserve energietransitie	€ -101.035	€ -101.035	€ -101.035	€ -101.035
5141 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	€ -376.300	€ -376.300	€ -376.300	€ -376.300
5142 Reserve Ontheemden	€ -9.123.006	€ -9.023.006	€ -8.923.006	€ -8.823.006
5143 Reserve hybride werken	€ -722.986	€ -	€ -	€ -
5144 Reserve POK-middelen	€ -546.600	€ -446.600	€ -346.600	€ -246.600
5145 Reserve Zunniewede	€ -50.000	€ -62.500	€ -75.000	€ -87.500
5146 Reserve Zorg, Preventie en Veiligheid	€ -800.000	€ -800.000	€ -800.000	€ -800.000
5147 Reserve mestvergisters	€ -252.000	€ -228.000	€ -204.000	€ -180.000
51.. Nader te best. vz. dr. Stokkersf. + statisch archief	€ -645.286	€ -645.286	€ -645.286	€ -645.286
Bestemmings Reserves	€ -27.509.038	€ -26.780.552	€ -26.775.052	€ -26.818.552
5301 Voorz. pensioen Wethouders	€ -3.161.603	€ -3.171.603	€ -3.181.603	€ -3.191.603
5302 Voorz. Dr. Stokkersfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
5303 Voorz. Wachtgeld Wethouders	€ -770	€ -770	€ -770	€ -770
5304 Voorziening statisch archief	€ -	€ -	€ -	€ -

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
5305 Vz. verbetermaatregel riolering	€ -554.013	€ -404.013	€ -404.013	€ -404.013
5306 Vz. verv.investeringen riool	€ -1.217.420	€ -1.217.420	€ -1.217.420	€ -1.217.420
5307 Voorziening Spaarverlof	€ -343.552	€ -343.552	€ -343.552	€ -343.552
5308 Voorziening RVU	€ -160.800	€ -160.800	€ -160.800	€ -160.800
53.. Voorziening afval	€ -568.800	€ -568.800	€ -568.800	€ -568.800
53.. Voorziening WGA langdurig zieken	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000
Voorzieningen	€ -6.206.958	€ -6.066.958	€ -6.076.958	€ -6.086.958
5400 (OP) Voorz OAB	€ -659.014	€ -659.014	€ -659.014	€ -659.014
5403 (OP) Voorz. bodemsanering	€ -46.039	€ -46.039	€ -46.039	€ -46.039
5409 (OP) Pilot Wijk van de toekoms	€ -15.181	€ -15.181	€ -15.181	€ -15.181
5410 (OP) Kapitaalverstr. 75% Rijk	€ -25.696	€ -25.696	€ -25.696	€ -25.696
5411 (OP) Waterhuish. Oosterhof	€ -67.438	€ -67.438	€ -67.438	€ -67.438
5412 (OP) TOZO	€ -109.646	€ -109.646	€ -109.646	€ -109.646
5423 (OP) Sanering varkenshouderijen L6	€ -17.241	€ -17.241	€ -17.241	€ -17.241
5424 (OP) Huisvesting aandachtsgroepen C209	€ -98.000	€ -98.000	€ -98.000	€ -98.000
5426 (OP) Aanpak energiearmoede C55	€ -199.730	€ -199.730	€ -199.730	€ -199.730
5428 (OP) Stimulering verkeersmaatregelen E84	€ -51.436	€ -51.436	€ -51.436	€ -51.436
5431 (OP) Onderwijsroute G13	€ -52.811	€ -52.811	€ -52.811	€ -52.811
5434 (OP) Wet inburgering G10	€ -664.578	€ -664.578	€ -664.578	€ -664.578
5436 (OP) Uitvoering klimaattak inzet pers.	€ -1.147.366	€ -1.147.366	€ -1.147.366	€ -1.147.366
5437 (OP) Gastheerschap Twente	€ -102.765	€ -102.765	€ -102.765	€ -102.765
5438 (OP) WBI Enkcoterrein	€ -530.084	€ -530.084	€ -530.084	€ -530.084
5439 (OP) Revitaliseren en afkoppelen Hagslag	€ -32.100	€ -32.100	€ -32.100	€ -32.100
5440 (OP) LAI-Nationaal Isolatieprogramma	€ -2.633.980	€ -2.633.980	€ -2.633.980	€ -2.633.980
5441 (OP) Veeneslagen Verduurzaamt	€ -148.553	€ -148.553	€ -148.553	€ -148.553
5442 (OP) Transformatie De Kol naar woonwijk	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
5443 (OP) Klimaatadaptief inr Woongeb Enkco	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000
5444 (OP) Voorschoolse educatie aan ontheemde	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000
5446 (OP) MEOZ Meerkosten Energie Openb Zwemb	€ -336.842	€ -336.842	€ -336.842	€ -336.842
5447 (OP) GALA-Sport brede regeling-H30	€ -91.534	€ -91.534	€ -91.534	€ -91.534
5448 (OP) Terugdringen wapenbezit onder jong.	€ -	€ -	€ -	€ -
5449 (OP) Project Stimuleren duurzamer reizen	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
5451 (OP) Fietsverbg Markeloseweg-Schapendijk	€ -63.905	€ -63.905	€ -63.905	€ -63.905
5452 (OP) Reconstructie Molendijk Zuid	€ -31.989	€ -31.989	€ -31.989	€ -31.989
5453 (OP) Aanpak zwerfafval	€ -18.081	€ -18.081	€ -18.081	€ -18.081
Overlopende Passiva	€ -7.294.009	€ -7.294.009	€ -7.294.009	€ -7.294.009
5600 BBV-res Reggesteyn (10587)	€ -3.157.013	€ -2.981.713	€ -2.806.413	€ -2.631.113
5601 BBV res. nieuwb gem.huis 10679	€ -8.983.290	€ -8.616.490	€ -8.249.690	€ -7.882.890
5603 BBV Res Boomkamp-Busstation	€ -164.456	€ -121.156	€ -77.856	€ -34.556
5604 BBV kunstgras vv Holten agv	€ -31.284	€ -23.584	€ -15.884	€ -8.184
5605 BBV Reserve Constantijnschool	€ -16.205	€ 0	€ 0	€ 0
5606 BBV Reserve starterslening	€ -249.846	€ -249.846	€ -249.846	€ -249.846
5607 BBV Reserve uitbr oudheidkamer Holten	€ -120.000	€ -115.000	€ -110.000	€ -105.000
5608 BBV Reserve masterplan oosterhof	€ -300.000	€ -300.000	€ -300.000	€ -300.000
BBV reserves	€ -13.022.094	€ -12.407.789	€ -11.809.689	€ -11.211.589
5802 (CP) Voorziening Encko	€ -4.824.806	€ -0	€ -0	€ -0
CP voorziening	€ -4.824.806	€ -0	€ -0	€ -0

Reserves en Voorzieningen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
Totaal reserves en voorzieningen	€ -112.910.689	€ -108.694.092	€ -108.497.492	€ -108.842.892

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Structurele mutaties reserves	Storting of onttrekking	Mutatie 2026	Mutaties 2027	Mutaties 2028	Mutaties 2029
5119 Reserve afwikkeling Essent	onttrekking	60.000	60.000	60.000	60.000
5600 -5608 BBV-reserves	onttrekking	614.300	614.305	598.100	598.100
Totale structurele mutaties		674.300	674.305	658.100	658.100

Meerjarig overzicht weerstandsvermogen

Meerjarig overzicht weerstandsvermogen

	percentages weerstands- vermogen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
5000 Algemene Reserve	100%	€ -48.865.784	€ -48.865.784	€ -48.865.784	€ -48.865.784
5002 Reserve incidenteel perspectief	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5100 Res. restaur. monumenten	50%	€ -50.655	€ -50.655	€ -50.655	€ -50.655
5103 Reserve overheveling budgetten	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5104 Reserve sport	50%	€ -95.828	€ -95.828	€ -95.828	€ -95.828
5105 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5106 Res. parkmanagement-grondexpl.	50%	€ -43.332	€ -43.332	€ -43.332	€ -43.332
5107 Maatsch. Begeleid. Asielzoeker	50%	€ -100.378	€ -100.378	€ -100.378	€ -100.378
5109 Reserve gebouwenbeheer	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5110 Reserve Reïntegratie	50%	€ -897.170	€ -897.170	€ -897.170	€ -897.170
5111 Reserve verlengde Waagweg	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5113 LTVV algemeen	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5114 Res. Verbindingsweg	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5116 Res. leefbaarheid platteland	50%	€ -	€ -	€ -	€ -
5117 Res. reconstr.(rood voor rood)	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5119 Reserve afwikkeling Essent	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5120 Egalisatiereserve afval	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5121 Reserve personeelsvoorz.	50%	€ -93.773	€ -93.773	€ -93.773	€ -93.773
5122 Res.odh.onderwijshuisvesting	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5123 Brandveiligheid De Borkeld	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5124 Reserve bijdragen regio Twente	50%	€ -1.259.081	€ -1.259.081	€ -1.259.081	€ -1.259.081
5125 Egalisatiebuffer jeugd en WMO	50%	€ -144.224	€ -144.224	€ -144.224	€ -144.224
5127 Res. bovenw. voorz. grondexpl.	50%	€ -105.981	€ -105.981	€ -105.981	€ -105.981
5129 Reserve Duurzaamheidsvisie	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5130 Reserve Recreatie & Toerisme	50%	€ -97.415	€ -97.415	€ -97.415	€ -97.415
5131 Reserve Bomenplan	50%	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5132 Res. implement. omgevingswet	50%	€ -296.796	€ -296.796	€ -296.796	€ -296.796
5134 Reserve Waardenborch	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5135 Reserve bestrijding energiearmoede	50%	€ -1.817.841	€ -1.717.841	€ -1.617.841	€ -1.530.341
5136 Res ongelijkvloerse verbinding station H	50%	€ -100.000	€ -100.000	€ -100.000	€ -100.000
5137 Reserve cofinanciering derden	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5139 Reserve algemene uitkering	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5140 Reserve energietransitie	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5141 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5142 Reserve Ontheemden	50%	€ -4.561.503	€ -4.511.503	€ -4.461.503	€ -4.411.503
5143 Reserve hybride werken	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5144 Reserve POK-middelen	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5145 Reserve Zunnewiede	50%	€ -25.000	€ -31.250	€ -37.500	€ -43.750
5146 Reserve Zorg, Preventie en Veiligheid	50%	€ -400.000	€ -400.000	€ -400.000	€ -400.000
5147 Reserve mestvergisters	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
51.. Nader te best. vz. dr. Stokkersf. + statisch archief	50%	€ -322.643	€ -322.643	€ -322.643	€ -322.643
5600 BBV-res Reggesteyn (10587)	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5601 BBV res. nieuwb gem.huis 10679	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5603 BBV Res Boomkamp-Busstation	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5604 BBV kunstgras vv Holten agv	0%	€ -	€ -	€ -	€ -

	percentages weerstands- vermogen	Stand 31/12/2026	Stand 31/12/2027	Stand 31/12/2028	Stand 31/12/2029
5605 BBV Reserve Constantijnschool	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5606 BBV Reserve starterslening	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5607 BBV Reserve uitbr oudheidkamer Holten	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
5608 BBV Reserve masterplan oosterhof	0%	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal weerstandsvermogen		-59.277.403	-59.133.653	-58.989.903	-58.858.653
50% bestemmingsreserves		-10.411.619	-10.267.869	-10.124.119	-9.992.869
100% algemene reserve		-48.865.784	-48.865.784	-48.865.784	-48.865.784

Meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

Meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

meerjarige mutaties algemene uitkering, structureel (x € 1.000)

omschrijving	2027	2028	2029	programma
stelpost indexatie WMO	143	142	141	3
taakstelling abonnementstarief WMO	-436			3
participatiebudget (bijstellen)	-65	-52	-112	5
POK-middelen (toeslagenaffaire)		-153		15
taakstelling eigen bijdrage jeugdzorg		-500		2
taakstelling beperken trajectduur		-65		2
kinderopvang Sociaal Medische Indicatie			8	2
stelpost volumegroei Sociaal Domein	175	175	175	2
stelpost inflatie / CAO	100	100	100	20
mutatie algemene uitkering	83	353	-312	15

mutaties per programma	2027	2028	2029
1. Inwoners, organisatie en bestuur	-		
2. jongeren en onderwijs	175	-390	183
3. samen zorgen	-293	142	141
4. cultuur en sport			
5. ondernemen en werk	-65	-52	-112
6. wonen, recreëren en veiligheid			
15. algemene dekkingsmiddelen	83	200	-312
20. indirecte producten	100	100	100
per saldo	-	-	-

Toelichting meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

Uitgangspunten meerjarige ontwikkeling algemene uitkering

1. Voor 2026 tot en met 2028 is het reële accres berekend op basis van de meicirculaire 2024. In de meicirculaire 2024 is

vanaf 2024 de nieuwe financieringssysteem ingegaan. Het betekent dat de koppeling van het accres aan de

ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) per 2024 is ingevoerd. Het volume accres wordt vanaf 2024

gebaseerd op een 8-jaars gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp.

Het reële accres is voor de jaren 2026 - 2028 voor 100% meegenomen.

2. Plafond BTW-compensatiefonds (BCF) is voor € 784.000 meegenomen, gebaseerd op een 3-jarlijks gemiddelde.

Volgens de meicirculaire 2024 mag macro € 573 miljoen (19,1 punten) als dekking in de begroting worden meegenomen. Voor Rijssen-Holten is dit omgerekend € 1.089.000 (19,1 x € 57.000). De gemeente

blijft hier ruim onder waarmee wordt voldaan aan de begrotingskaders.

3. Voor specifieke stortingen c.q. onttrekkingen wordt in principe een stelpost c.q. taakstelling opgenomen in de

begroting.

4. Meerjarig geldt het uitgangspunt dat de vergoeding in het gemeentefonds voor loon- en prijsstijging toereikend

moet zijn om de loon- en prijsontwikkeling in de eigen gemeente op te vangen.

5. Evenals in vorige jaren is het effect van de ontwikkeling van de uitkeringsbasis volledig meegenomen.

Overzicht overhead

Algemeen

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat er in de begroting een overzicht moet worden opgenomen van de kosten van overhead. De wijze waarop we dit presenteren is vrij waarbij er minimaal onderscheid moet worden gemaakt tussen baten en (netto)lasten.

De definitie overhead in het BBV is een andere dan die wij in Rijssen-Holten toepassen.

Zo rekenen wij de kosten van bestuursondersteuning college niet tot de overhead. Het BBV schrijft dit wel voor. Deze lasten rekenen wij niet door in onze tarieven van medewerkers en daarmee ook niet in onze producten.

Verder rekenden wij de kosten van leidinggevenden tot het interne uurtarief. Hierin zijn met name alle directe salarislasten opgenomen. Het BBV schrijft voor deze lasten als overhead te beschouwen. Voor de berekening van het uurtarief van medewerkers heeft dit geen gevolgen. Alleen de verhouding tussen salarislasten en overhead wijzigt.

In de voorliggende begroting is de bestendige gedragslijn van Rijssen-Holten gevolgd bij het bepalen van de uurtarieven van medewerkers.

Op grond van BBV-voorschriften ontstaat het volgende overzicht:

	lasten	baten	saldo	in tarieven
Componenten conform BBV-voorschriften:				
Bedrijfsvoering en control	931.200	-	931.200	931.200
Financiën	2.046.000	-	2.046.000	1.911.000
Personeelszaken	1.376.100	24.000-	1.352.100	1.352.100
ICT en telefoon	3.754.200	-	3.754.200	3.754.200
Bode / huishoudelijke dienst / receptie en archief	1.278.600	3.800-	1.274.800	1.274.800
Huisvesting	1.788.800	89.700-	1.699.100	1.100.200
Handgereedschap	163.500	1.900-	161.600	161.600
Directe leiding, scholing, vervangingsbudget, literatuur, etc.	3.128.000	416.000-	2.712.000	2.712.000
Bestuursondersteuning college	2.752.400	42.100-	2.710.300	-
	17.218.800	577.500-	16.641.300	13.197.100

Demografische ontwikkeling/ statistische gegevens

Algemeen

Landelijk was er in 2010 veel aandacht voor krimpgemeenten. Zo kende het gemeentefonds voor de periode 2011 - 2015 een krimpmaatstaf om gemeenten in de provincies Groningen, Zeeland en Limburg met een sterke bevolkingsdaling van extra middelen te voorzien om de lasten van bevolkingsdaling te kunnen opvangen en de noodzakelijke herstructurering te kunnen doorvoeren. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de gemeenten die via de krimpmaatstaf middelen krijgen, daarom gevraagd een dergelijke paragraaf bij hun begroting en jaarstukken op te nemen. BZK heeft daartoe in 2010 een Handreiking opgesteld. Een aanvulling hierop is gemaakt door het Nationaal Netwerk Bevolkingsdaling (NNB).

De handreiking geeft de volgende onderwerpen aan:

- ontwikkeling bevolking (totaal maar vooral ook op aspecten als leeftijdscategorie, aantal huishoudens, samenstelling beroepsbevolking, opleidingsniveau); woningen, leegstand, capaciteit bestemmingsplannen; voorzieningenniveau: wat vinden (groepen van) inwoners belangrijk voor de leefbaarheid binnen de gemeente, hechten zij aan het bestaan van bepaalde voorzieningen. Wat zijn de vooruitzichten voor het draagvlak voor voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg, sport en cultuur (voortbestaan bloeiend verenigingsleven). Wat kunnen burgers, verenigingen zelf doen om die voorzieningen in stand te houden, te beheren.

Hoewel de gemeente Rijssen-Holtén geen krimpgemeente is, leek het ons, omdat Twente een krimp-anticipeergebied was, goed een begin te maken met een paragraaf demografische ontwikkeling. Per

1 januari 2015 is de Twentse status als krimp anticipeergebied voorlopig opgeheven. Toch is het goed om de ontwikkelingen in beeld te houden. We starten met een eenvoudige demografie. Al naar gelang de behoefte kan dit verder worden uitgewerkt. In onderstaande zijn de volgende onderwerpen aangegeven:

- Ontwikkeling bevolking (aantallen, leeftijdscategorie, aantal huishoudens, migratie, natuurlijke aanwas, prognoses bevolkings- en huishoudensontwikkeling e.a.)

Voor een actueel overzicht van meer demografische ontwikkelingen en statistische gegevens verwijzen wij u naar www.rijssen-holten.incijfers.nl

Ondertekening begroting

Ondertekening begroting

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 14 november 2025,

De griffier,

De voorzitter,